

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

Instytut Sławistyki PAN
ul. Bartoszewicza 1b m. 17
00-337 Warszawa
tel./fax. (0 22) 826 76 88

Warszawa, 23.01.2017

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN W 2016 ROKU

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE

Dyrektor: prof. dr hab. Anna Zielińska

Zastępca dyrektora ds. naukowych: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Zastępca dyrektora ds. ogólnych: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Przewodniczący Rady Naukowej: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Instytut ma uprawnienia do nadawania stopni:

- doktora nauk humanistycznych w **zakresie językoznawstwa**; doktora nauk humanistycznych w **zakresie kulturoznawstwa (od 27 czerwca 2016 r.)**
- doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa oraz występowania z wnioskiem o nadanie tytułu profesora nauk humanistycznych.

1. MIEJSCE W RANKINGU

Decyzją nr 310/KAT/2013 z dn. 22.10.2013 r. Instytut Sławistyki PAN otrzymał kategorię A w rankingu placówek naukowych MNiSW.

2. ZATRUDNIENIE

Ogółem 85 osób (81,45 etatu), w tym:

- pracownicy naukowci: 64 osoby (61,81 etatu), w tym 2 osoby na urlopie bezpłatnym
  - profesorowie zwyczajni: 7 osób (7 etatów)
  - profesorowie nadzwyczajni: 18 osób (17,14 etatu)
  - adiunkci: 25 osób (24 etaty)
  - asystenci: 14 osób (13,67 etatu)
- specjaliści badawczo-techniczni: 3 osoby (2,5 etatu)

- pracownicy inżynieryjno-techniczni ds. obsługi badań: 7 osób (6,44 etatu)
- pracownicy biblioteczni: 2 osoby (2 etaty)
- pracownicy administracji: 10 osób (8,7 etatu)

3. PION NAUKOWY INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN działają cztery zakłady:

- **Zakład Językoznawstwa**, kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN
- **Zakład Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa**, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN
- **Zakład Historii**, kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik
- **Zakład Badań Narodowościowych**, kierownik: prof. dr hab. Wojciech Burszta.

W Instytucie funkcjonują zespoły tematyczne, odpowiedzialne za realizację tematów statutowych Instytutu oraz przygotowywanie i realizację krajowych i zagranicznych projektów grantowych, a także upowszechnianie wyników badań (redakcje czasopism, konferencje). Zespoły powoływane są na czas niezbędny do wykonania konkretnego projektu.

4. KIERUNKI BADAWCZE W INSTYTUCIE SŁAWISTYKI PAN

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią, mentalnością i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w Instytucie Sławistyki PAN prowadzone są w ramach sześciu pól badawczych:

1. Kulturowe dziedzictwo Słowiańszczyzny. Badania diachroniczne
2. Tożsamości narodowe i regionalne Słowian (mity, idee, pamięć zbiorowa)
3. Wielokulturowość, wielojęzyczność, kontakty i pogranicza językowo-kulturowe. Mniejszości (językowe, etniczne, religijne)
4. Etnolingwistyka sławistyczna. Językowy obraz świata

5. Sławistyczne językoznawstwo synchroniczne: badania konfrontatywne, semantyka, kognitywizm, lingwistyka korpusowa
6. Badania sławistyczne na świecie. Sławistyczna informacja naukowa

5. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH

Instytut Sławistyki PAN upowszechnia wyniki badań naukowych przez następujące działania:

- Działalność wydawnicza – wydawanie ośmiu czasopism naukowych (7 roczników i 1 półrocznik) oraz publikacji książkowych w czterech seriach wydawniczych i poza seriami.
- Prowadzenie naukowej Biblioteki Instytutu Sławistyki PAN im. Zdzisława Stiebera.
- Realizacja projektu „Monografie sławistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo”, którego celem jest przetłumaczenie na język angielski i umieszczenie w otwartym dostępie wybranych publikacji pracowników Instytutu, a także realizacja dwóch projektów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w module „Umieźdzynarodowienie”, w ramach których polskojęzyczne publikacje tłumaczone są na języki kongresowe.
- Sporządzanie i udostępnianie bibliografii językoznawstwa sławistycznego iSybislaw na stronie internetowej.
- Udostępnianie rozpraw doktorskich, autoreferatów i recenzji oraz preprintów prac naukowych z zakresu światowej sławistyki językoznawczej i dziedzin pokrewnych w Internetowym Repozytorium Tekstów Sławistycznych iReteslaw.
- Uczestnictwo w Koalicji Otwartej Edukacji – porozumieniu organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze edukacji, nauki i kultury. Celem działania Koalicji Otwartej Edukacji jest budowanie i promocja otwartych zasobów edukacyjnych oraz aktywność na ich rzecz.
- Organizowanie konferencji, sesji, warsztatów oraz otwartych zebrań naukowych.
- Wykłady popularyzujące naukę w ramach Festiwalu Nauki w Warszawie i podczas Bukowińskiego Festiwalu Nauki.
- Udział w Międzynarodowych Targach Książki.

W 2016 roku wydano **241** publikacji

- monografie autorskie: **4**
- redakcja i współredakcja naukowa monografii i tomów zbiorowych: **14**
- pełnienie funkcji redaktora naczelnego czasopism naukowych: **9**
- artykuły, rozdziały i inne: **243**

w tym:

- w czasopisamach z listy JCR: **1**
- w czasopismach z listy ERIH: **10**
- w recenzowanym czasopiśmie zagranicznym wymienionym na liście B MNiSW: **1**
- w recenzowanym czasopiśmie krajowym wymienionym na liście B MNiSW: **60**
- w recenzowanych czasopismach wydanych w kraju i za granicą (spoza listy MNiSW): **31**
- rozdziały w monografiach: **111**

Ponadto doktoranci Instytutu Sławistyki PAN opublikowali **19** artykułów w recenzowanych krajowych czasopismach wymienionych na liście B MNiSW i rozdziałów w tomach wieloautorskich.

Referaty wygłoszone na konferencjach międzynarodowych i krajowych: **211**, w tym:

- **181** referatów pracowników
- **30** referatów doktorantów
- **71** referatów na konferencjach za granicą

W 2016 roku pracownicy Instytutu Sławistyki PAN wygłosili **22** wykłady na zaproszenie zagranicznych instytucji.

W roku sprawozdawczym realizowano

- **59** tematów statutowych
- **32** projekty w ramach umów międzynarodowych we współpracy z placówkami naukowymi z **16** krajów
- **19** projektów w ramach grantów afiliowanych w Instytucie Sławistyki PAN

Ponadto pracownicy wykonywali badania naukowe w **16** projektach afiliowanych poza IS PAN.

II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

---

1. DOKTORATY HONORIS CAUSA

W 2016 roku Bułgarska Akademia Nauk w Sofii przyznała prof. dr hab. Violetcie Koseskiej-Toszewej, uczoney z Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, tytułu doktora honoris causa. Uroczyste wręczenie doktoratu odbyło się 26 maja 2016 r. Tytuł został przyznany za wybitne zasługi w dziedzinie lingwistyki i lingwistyki korpusowej, jak również za promowanie bułgarystyki za granicą. Prof. Violetta Koseska-Toszewa wygłosiła wykład na temat nieokreśloności i kwantyfikacji logicznej, a prof. Ženi Zaharieva uświetniła uroczystość koncertem muzyki Fryderyka Chopina. W uroczystości wzięli udział: ambasador RP w Bułgarii Krzysztof Krajewski, akademicy, członkowie Bułgarskiej Akademii Nauk, przedstawiciele środowisk naukowych i instytutów Bułgarskiej Akademii Nauk.

19 października 2016 roku prof. Grażyna Szwat-Gyłybowa została uhonorowana przez Uniwersytet Sofijski im. św. Klemensa z Ochrydy tytułem doktora honoris causa oraz Błękitną Wstęgą. Uroczystość odbyła się w Auli Uniwersytetu w obecności zastępcy Rektora, prof. Renety Bożankowej oraz Dziekana Wydziału Filologii Słowiańskich, prof. Bojko Penczewa, a także wielu gości i przyjaciół Pani Profesor. Prof. Szwat-Gyłybowa wygłosiła okolicznościowy wykład na temat *O niektórych metaforach geokulturowych*. Ponadto w 2016 roku Bułgarska Akademia Nauk przyznała profesor Grażynie Szwat-Gyłybow swoje najwyższe wyróżnienie, jakim jest odznaka BAN im. Marina Drinowa ze wstęgą. Odznaka została przyznana za zasługi w rozwijaniu bułgarystyki w Polsce oraz za znaczący wkład naukowy w badaniach nad bułgarską literaturą i kulturą. Uroczyste wręczenie odznaki odbyło się 16 maja 2016 roku w Sofii podczas międzynarodowej konferencji naukowej, zorganizowanej przez Instytut Literatury Bułgarskiej Akademii Nauk z okazji 150-lecia narodzin Pencza Sławejkowa. Profesor Szwat-Gyłybowa wygłosiła krótkie przemówienie, w którym wyraziła wdzięczność za dostrzeżenie jej wysiłków i powiedziała, że bycie badaczem obcej kultury oznacza dla niej funkcjonowanie w sytuacji granicznej, w obszarze „pomiędzy”, w warunkach bezustannego negocjowania znaczeń. Ów trud przyjęła jako zadanie na całe swoje zawodowe życie pod wpływem pierwszej i najważniejszej uniwersyteckiej nauczycielki, dobrze znanej i pamiętanej w Bułgarii prof. Teresy Dąbek-Wirgowej.

---

2. WYRÓŻNIENIE DLA STUDIÓW DOKTORANCKICH

W roku 2016 Studia Doktoranckie w Instytucie Sławistyki PAN otrzymały wyróżnienie dla najbardziej prodoktoranckiego Instytutu Polskiej Akademii Nauk Wydziału I – Nauk Humanistycznych i Społecznych w IV Edycji Konkursu Krajowej Reprezentacji Doktorantów oraz Rady Samorządu Doktorantów Polskiej Akademii Nauk „Najbardziej Prodoktorancki Instytut Polskiej Akademii Nauk – PROPAN 2016”.

W czwartej edycji konkursu PROPAN ocenie poddano 24 kandydatury. Każdą z jednostek naukowych PAN prowadzącą studia doktoranckie poddano ocenie w następujących obszarach: wpływ doktorantów na proces ich kształcenia (kształt programu studiów, dostępność lektoratów języków obcych); zabezpieczenie socjalne (ilość, wysokość oraz tryb przyznawania stypendiów doktoranckich, zasady przyznawania kwaterunku w domach studenckich); wspieranie aktywności młodego naukowca (przyznawanie doktorantom dotacji na badania własne z różnych źródeł, inicjatywy szkoleniowe i organizacyjne przy pozyskiwaniu grantów oraz wymianie międzynarodowej doktorantów, poziom obsługi administracyjnej oraz zasady korzystania z zasobów bibliotecznych); samorządność doktorancka (zapewnienie bazy materialnej dla działań samorządowych m.in. pomieszczenia, budżetu, adresu na stronie www uczelni, aktywność własna samorządów na polu naukowym, kulturalnym i integracyjnym) oraz wspieranie doktorantów z niepełnosprawnością.

---

3. INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN LIDEREM GRUPY ROBOCZEJ „CYFROWA SŁAWISTYKA” W RAMACH KONSORCJUM DARIAH-PL

W 2016 roku w ramach konsorcjum DARIAH-PL z inicjatywy Instytutu Sławistyki PAN ukonstytuowano grupę roboczą „Cyfrowa Sławistyka”. Celem grupy roboczej, której liderem jest Instytut Sławistyki PAN, jest rozwój i efektywne wykorzystanie zintegrowanej krajowej i europejskiej przestrzeni badawczej, obejmującej infrastrukturę badawczą (w tym informatyczną), na potrzeby badań w zakresie językoznawstwa sławistycznego i dyscyplin pokrewnych. Projekt obejmuje następujące moduły:

- Budowę europejskiego wielojęzycznego banku terminologicznego językoznawstwa sławistycznego dostosowanego do badań terminologicznych, obejmujących trzynaście języków słowiańskich: polski, białoruski, bułgarski, chorwacki, czeski, dolnołużycki, górnołużycki, macedoński, rosyjski, serbski, słowacki, słoweński, ukraiński, a także język angielski; budowę gniazdowych słowników terminologii lingwistycznej w języku polskim i w pozostałych językach słowiańskich, reprezentowanych w produkcji wydawniczej językoznawstwa sławistycznego; wykorzystanie narzędzi cyfrowych do przetwarzania informacji dot. istniejących zasobów informacyjnych (iSybislaw) oraz tekstowych i informacyjnych (iReteslaw) (m.in. przetwarzanie tekstu w jednym alfabecie w tekst w innym alfabecie zgodnie z obowiązującą normą); zintegrowanie narzędzi cyfrowych automatycznego (maszynowego) przekładu nazw geograficznych z różnych (obligatoryjnie ze wszystkich języków słowiańskich, angielskiego, niemieckiego i francuskiego) na język polski.
- Rozwój zasobów informacyjnych bazy bibliograficznej i repozytorium opartych na wiedzy z zakresu ogólnoeuropejskiego językoznawstwa sławistycznego, językoznawstwa kontrastywnego słowiańsko-niesłowiańskiego i dyscyplin pokrewnych (gromadzenie, selekcja, przetwarzanie i udostępnianie informacji użytkownikom).

Institucje biorące udział w pracach grupy „Cyfrowa sławistyka”:

Instytut Sławistyki PAN, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski
 Instytut Badań Literackich PAN, Instytut Języka Czeskiego AN CzR w Pradze, Instytut Języka Ukraińskiego NANU w Kijowie, Instytut Słowianoznawstwa RAN w Moskwie, Rosja, Uniwersytet im. M.W. Łomonosowa w Moskwie, Centrum Badań nad Kulturą, Literaturą i Językiem NANB w Mińsku, Uniwersytet w Zagrzebiu, Uniwersytet w Mariborze

Zespół badawczy:

dr Paweł Kowalski (Instytut Sławistyki PAN), dr Zofia Rudnik-Karwatowa (Instytut Sławistyki PAN), dr Marcin Fastyn (Instytut Sławistyki PAN), mgr Jakub Banasiak (Instytut Sławistyki PAN), dr Agnieszka Pluwak (Instytut Sławistyki PAN), prof. Wiesław Babik (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ), prof. Bożenna Bojar (Wydział Neofilologii UW), prof. Genadz' Cychun (Centrum Badań nad Kulturą, Literaturą i Językiem NANB), prof. Evgeniâ Karpilovs'ka (Instytut

Języka Ukraińskiego NANU w Kijowie), dr Małgorzata Kornacka (Instytut Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej UW), dr Iwona Łuczaków (Instytut Filologii Słowiańskiej UW), dr Maciej Maryl (Instytut Badań Literackich PAN), mgr Zenon Mikos (Biblioteka Sejmowa), dr Błażej Osowski (Instytut Filologii Polskiej UAM), dr Oksana Ostapczuk (Instytut Słowianoznawstwa RAN; Uniwersytet im. M.W. Łomonosowa w Moskwie), dr Jana Papcunová (Instytut Języka Czeskiego AN CzR), dr Maria Przystek-Samokowa (Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW), prof. Irena Stramljič Breznik (Wydział Filozoficzny, Uniwersytet w Mariborze), prof. Barbara Kryżan-Stanojević (Wydział Filozoficzny, Uniwersytet w Zagrzebiu), mgr Piotr Wciślik (Instytut Badań Literackich PAN) dr Jaugenia Volkava (Centrum Badań nad Kulturą, Literaturą i Językiem NANB).

Grupa robocza „Cyfrowa slawistyka” pozyskała dwóch partnerów informatycznych: Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW oraz Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe UAM, a także Uniwersytet Śląski jako partnera z zakresu literaturoznawstwa slawistycznego (dodatkowy moduł grupy roboczej). Konsultacje z partnerami informatycznymi pomogły określić stan technologii Isybislaw oraz IReteslaw, zdefiniować konieczne prace informatyczne do wykonania w ramach współpracy w DARIAH-PL. W wyniku konsultacji stworzono opis struktury rekordu oraz wypracowano koncepcję architektury slawistycznego banku terminologicznego.

We wrześniu 2016 roku grupa robocza „Cyfrowa slawistyka” był organizatorem konferencji *Slawistyka w przestrzeni cyfrowej*, w której wzięli udział m.in. partnerzy krajowi i zagraniczni (w tym instytuty slawistyczne z krajów wyszehradzkich). Podczas konferencji w ramach zadania „Cyfrowej slawistyki” przedstawiona została koncepcja banku terminologii językoznawstwa slawistycznego. W październiku opracowano raport z wkładu in kind IS PAN i DARIAH-PL w DARIAH-EU w który wpisano m.in. zasoby i dostęp do repozytorium ISybislaw oraz konsultacje pracowników naukowych IS PAN dotyczące budowy repozytoriów lingwistycznych (know how sharing). W listopadzie opracowany przez grupę projekt banku terminologicznego przedstawiono na dorocznej konferencji DARIAH-PL w Poznaniu, podczas której odbyły się warsztaty nt. TemaTres zaprojektowany, z myślą o grupie roboczej „Cyfrowa slawistyka”. W grudniu przedstawiciele grupy wzięli udział w konferencji Digital Humanities Centres: Experiences and Perspectives, podczas której mieli okazję spotkać się z pionierami cyfrowej humanistyki na szczeblu europejskim.

W 2016 roku w Instytucie Slawistyki PAN grupa robocza „Cyfrowa slawistyka” wraz z Zespołem Centrum Slawistycznej Informacji Naukowej Instytutu Slawistyki PAN była gospodarzem **cyklu spotkań w ramach otwartych konwersatoriów z zakresu humanistyki cyfrowej pt. „Dokumentacyjne**

systemy informacyjno-wyszukiwawcze. Źródła informacji dokumentacyjnej (serwisy, bazy, repozytoria) i ich praktyczne wykorzystanie w pracy badawczej slawisty” (2015/2016, kontynuacja) oraz „Narzędzia cyfrowe w warsztacie badawczym humanisty (slawisty)”.Celem pierwszego konwersatorium było zapoznanie uczestników z nowoczesnymi systemami informacyjno-wyszukiwawczymi z zakresu slawistyki, a także z metodami skutecznego wykorzystywania w pracy naukowej dorobku środowiska slawistycznego zawartego w serwisach, bazach danych i repozytoriach. Spotkania w ramach drugiego konwersatorium miały na celu wprowadzenie do problematyki humanistyki cyfrowej; zapoznanie z prawem Internetu i mediów (open source, open science, free software, creative commons); omówienie wykorzystania narzędzi i metod opartych na technologiach informatycznych w badaniach naukowych i edukacji; zapoznanie z projektami cyfrowymi w Instytucie Slawistyki PAN; ukazanie nowych możliwości badawczych: wykorzystanie cyfrowych technologii i narzędzi do badań naukowych, a także badania naukowe nad nowymi narzędziami i formami wypowiedzi w przestrzeni cyfrowej.

Pracownicy Instytutu Slawistyki PAN biorą także udział w pracach innych grup roboczych w ramach konsorcjum DARIAH-PL. Dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, w ramach prac grupy roboczej „Cyfrowa lingwistyka stosowana i translatoryka” (UW) współprowadził panel dyskusyjny podczas konferencji Lingwistyka korpusowa – o języku zerojedynkowo (07.06.2016 r.), a także wygłosił referat pt. *Wykorzystanie korpusów w pracy lingwistycznej*. Do grupy tej należy także dr Wojciech Sosnowski. Ponadto dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk pracuje w grupie „Narzędzia do analizy i wizualizacji obrazów cyfrowych” (UMCS).

---

2. WZROST ZNACZENIA CZASOPISM WYDAWANYCH PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

Instytut Slawistyki PAN wydaje osiem czasopism naukowych – siedem roczników („Acta Baltico-Slavica” red. naczelna A. Zielińska, „Cognitive Studies | Études cognitives” red. naczelny R. Roszko, „Colloquia Humanistica” red. naczelna J. Sujecka, „Slavia Meridionalis” red. naczelna G. Szwat-Gyłybowa, „Studia Litteraria et Historica” red. naczelna J. Tokarska-Bakir, „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” red. naczelna M. Korytkowska, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa” red. naczelny W. Burszta) oraz jeden półrocznik („Adeptus” red. naczelna N. Dołowy-Rybińska). Dwa tytuły – „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” oraz „Cognitive Studies | Études cognitives” mają profil językoznawczy, w pozostałych periodykach publikowane są artykuły także z innych obszarów, tj. z

zakresu literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, antropologii, historii, socjologii, etnologii. Artykuły publikowane są w językach kongresowych oraz wszystkich językach słowiańskich. Od 2014 roku czasopisma Instytutu publikowane są wyłącznie w formie elektronicznej, w otwartym dostępie na platformie ISS PAS Journals: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php>.

Od 2016 roku wszystkie czasopisma wydawane przez Instytut Slawistyki PAN figurują w European Reference Index for the Humanities Plus (ERIH PLUS). Czasopisma znajdują się na wykazie B listy czasopism punktowanych MNiSW: „Acta Baltico-Slavica” – pkt. 14; „Cognitive Studies | Études cognitives” – pkt. 14; „Slavia Meridionalis” – pkt. 14; „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” – pkt. 14; „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa” – pkt. 14; „Colloquia Humanistica” – pkt. 8; „Studia Litteraria et Historica” – pkt. 8; „Adeptus” – pkt. 6. Nad jakością tekstów czuwa osiem redakcji naukowych, w skład których wchodzi wybitni badacze z danych dziedzin z całego świata. Międzynarodowy charakter mają również gremia recenzenckie. Każdy tekst oceniany jest przez dwóch niezależnych ekspertów w trybie double-blind review. Co więcej, nadsyłane do redakcji prace testowane są pod kątem autentyczności programem Crossref Similarity Check.

Wszystkie periodyki wydawane przez Instytut Slawistyki PAN notowane są ponadto m. in. w bazach CEEOL (Central and Eastern European Online Library), CEJSH (Central European Journal of Social Sciences and Humanities), DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, WorldCat (The World's Largest Library Catalog), a „Acta Baltico-Slavica” oraz „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” również w bazie SCOPUS.

Instytut Slawistyki PAN jako wydawca przyjął zasady postępowania w zakresie etyki publikowania wytyczone przez organizację COPE (Committee on Publication Ethics). Instytut przeszedł pozytywnie weryfikację w organizacji OASPA (Open Access Scholarly Publishers Association), co oznacza, że spełnia światowe standardy wydawcy Open Access (<http://oaspa.org/membership/members>).

---

3. MONOGRAFIE AUTORSKIE I REDAKCJA PUBLIKACJI WIELOAUTORSKICH

W 2016 r. wydano 4 monografie autorskie w języku polskim. Pracownicy Instytutu Slawistyki PAN byli redaktorami i współredaktorami 14 publikacji wieloautorskich.

Monografie

- **Drzewiecka Ewelina**, *Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej. Studium przypadku*, Univeristas, Kraków 2016, ss. 416.
- **Grzesik Ryszard, Kotłowska Anna** (przekład i opracowanie), przy współudziale **Barbary Grunwald-Hajdasz**, *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom 1: Starożytność. Pisarze najdawniejsi*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ss. 426.
- **Masłowska Ewa**, *Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i kulturze polskiej*, Wyd. II, rozszerzone i poprawione, Agade-Bis, Warszawa 2016, ss. 311.
- **Wojciech Sosnowski, Violetta Koseska-Toszeva, Anna Kisiel**, *Leksykon odpowiedniości semantycznych w języku polskim, bułgarskim i rosyjskim*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2016 – wersja drukowana i elektroniczna.

Tomy pod redakcją i współredakcją pracowników i doktorantów IS PAN

1. **Grudzińska-Gross Irena**, Nawrocki Iwa (red.), *Poland and Polin. New Interpretations in Polish-Jewish Studies*, Peter Lang 2016, ss. 229.
2. **Jankowiak Mirosław**, Kurcova Veranika, **Ostrówka Małgorzata**, Snihirova Natalia (red.) *Беларуска-польскія культурна-моўныя ўзаемадачынненні: ад гісторыі да сучаснасці*, Instytut Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Instytut Sławistyki PAN, ss. 428.
3. **Jawor Anna, Kurowicka Anna** (red.), *Polska transformacja seksualna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar 2016, ss. 180.
4. **Masłowska Ewa, Pazio-Wlazłowska Dorota** (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 1, Dusza w oczach świata*, Instytut Sławistyki PAN, Wydział Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.
5. **Kapełuś Magdalena, Masłowska Ewa, Pazio-Wlazłowska Dorota** (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 2. Świat widziany oczyma duszy*, Instytut Sławistyki PAN, Wydział Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.

6. **Burszta Wojciech**, Jezierski Piotr, **Rauszer Michał** (red.), *Zwodnicze Imaginarium. Antropologia neoliberalizmu*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2016, ss. 541.
7. **Rembiszewska Dorota K.** (red.), *Słowiańskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, 2016, ss. 319.
8. **Rembiszewska Dorota K.**, Szamryk Konrad K. (red.), *Archiwa w nauce. Nauka w archiwach*, Uniwersytet w Białymstoku, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Białystok–Łomża 2016, ss. 210.
9. **Roszak Joanna** (red.), *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, Instytut Sławistyki PAN, Fundacja Sławistyczna, Warszawa 2016, ss. 224.
10. **Sawicka Irena**, **Cychnerska Anna** (red.) *Sandhi w językach słowiańskich II*, Instytut Sławistyki PAN, Komisja Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, Warszawa 2016, ss. 291.
11. Rudaś-Grodzka Monika, **Serafin-Prusator Ewa**, Smoleń Barbara, Wróbel Agnieszka (red.), *Rok 1863. Narodziny nowej Polski*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 263.
12. Rudaś-Grodzka Monika, Nadana-Sokołowska Katarzyna, Mrozik Agnieszka, Czeczot Katarzyna, Smoleń Barbara, Nasiłowska Anna, **Serafin-Prusator Ewa**, Wróbel Agnieszka (red.), *...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 674.
13. **Smalianczuk Aleksander** (red.), *Haradzienski socium III. "Gorad i jagonyja zychary: partret na fonie epochi. X-XX st."*, Zmicier Kołas, Mińsk 2016, ss. 366.
14. Biolik Maria, Naruszewicz-Duchlińska Alina, Szulowska Wanda, Wolnicz-Pawłowska Ewa, **Włoskowicz Wojciech** (red.), *Slavica – Onomastica – Regionalia. Prace dedykowane Panu Profesorowi Jerzemu Dumie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ss. 239.

---

4. ZAKOŃCZENIE REALIZACJI PROJEKTU BADAWCZEGO „TESTIMONIA NAJDAWNIEJSZYCH DZIEJÓW SŁOWIAN. SERIA ŁACIŃSKA. TOM 1: STAROŻYTNÓŚĆ”

W 2016 roku zakończono realizację projektu badawczego *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska*. Tom 1: *Starożytność* został dofinansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (11H 12 031381). Grant realizowany był w latach 2012-2016 pod kierownictwem prof. dr. hab. Ryszarda Grzesika, a do jego wykonania powołano zespół w składzie: dr hab. Anna Kotłowska oraz mgr Barbara Grunwald-Hajdasz.

Projekt rozpoczyna serię łacińską *Testimoniów* i obejmuje wydanie ekscerptów z narracyjnych źródeł łacińskich powstałych w epoce starożytnej (do rozpoczęcia wędrówek ludów). Fragmenty te w historiografii wiązane były ze Słowianami dostarczając argumentów w do dziś nierozstrzygniętej dyskusji nad etnogenezą Słowian. Ponieważ obecnie trudno identyfikować wszystkie wymienione ludy ze Słowianami, celem powołanego zespołu było nakreślenie mapy europejskiego Barbaricum, terenów pozostających poza limesem rzymskim, na którym żyły liczne ludy Germanii, Sarmacji i Scytii. Ziemie te w przyszłości tworzyć będą Europę Środkową i Wschodnią z przeważającym osadnictwem słowiańskim.

Zgodnie z założeniami serii ekscerpty podane są na podstawie najlepszych edycji, w oryginale z polskim tłumaczeniem. Każde źródło poprzedzone jest komentarzem filologicznym przedstawiającym dzieje tradycji rękopiśmiennej i tam, gdzie to możliwe, sylwetkę autora. Nowością w stosunku do serii greckiej jest opracowanie komentarzy rzeczowych w formie leksykonu geograficzno-historycznego ziem Barbaricum, nie mającego dotąd odpowiednika w literaturze światowej (663 hasła). W ten sposób powstał unikatowy słownik rzymskiej geografii ziem położonych na północ i wschód od limesu, pokazujący etniczno-kulturową historię ziem, które już po paru wiekach stały się terenami zwartej osadnictwa słowiańskiego. W tomie znajdują się następujące mapy: 1) Świat według Herodota; 2) Germania według Ptolemeusza; 3) Sarmacja według Ptolemeusza; 4) Kula ziemiska według Ptolemeusza; 5) Świat według Pomponiusza Meli; 6) Świat według Strabona; 7-11) Hydronimy antyczne (mapa 7 z ujęciem całościowym, 8-11 wycinki zrobione dla poszczególnych obszarów). Pozwolą one czytelnikowi ekscerptów i komentarzy lepiej wyobrazić sobie świat wyobrażeń geograficznych autorów starożytnych.

Opublikowany w wersji elektronicznej tom uzyskał pozytywne recenzje wydawnicze prof. dra hab. Jerzego Strzelczyka i prof. dra hab. Jana Prostko-Prostyńskiego. Liczy ok. 25 arkuszy wydawniczych.

---

5. REALIZACJA PROJEKTU CLARIN-PL

W 2016 roku zakończono realizację pierwszego etapu projektu Clarin-PL „Polska część infrastruktury naukowej CLARIN ERIC: Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna”, finansowanego ze środków na dotację celową przyznanych przez MNiSW decyzją nr 6358/IA/119/2013 z dnia 15.02.2013 na finansowanie w latach 2013-2015 kosztów realizacji inwestycji w zakresie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej stanowiącej dużą infrastrukturę badawczą.

Wykonawcy w roku 2016: prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa (do marca 2016), dr Natalia Kotsyba (do marca 2016), dr hab. Danuta Roszko, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, dr Wojciech Sosnowski

W ramach projektu pracowano w dwóch modułach:

Moduł A8 – (wykonawcy: dr Anna Kisiel (do września 2015), prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa, dr Natalia Kotsyba, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, dr Wojciech Sosnowski). Stworzono bazę tekstów współczesnych w językach polskim, bułgarskim i rosyjskim o objętości 6.479.367 słowoform zawierającą 162 jednostki (utwory), które charakteryzuje zróżnicowanie stylów funkcjonalnych języka.

Moduł A9 – (wykonawcy dr hab. Danuta Roszko, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN). Stworzono bazę tekstów współczesnych w językach polskim (słowiańskim) i litewskim (bałtyckim) o objętości 11.493.996 słowoform zawierającą 277 jednostek (utworów), które charakteryzuje zróżnicowanie stylów funkcjonalnych języka.

Całość obu baz została udostępniona w repozytorium, dostępnych pod adresami: <https://clarin-pl.eu/dspace/handle/11321/308> i <https://clarin-pl.eu/dspace/handle/11321/309>.

Instytut Sławistyki PAN uczestniczył również w projekcie wspierającym Clarin-PL. Zadaniem Instytutu Sławistyki PAN w projekcie wspierającym było podjęcie zadań badawczych, które mają bezpośrednie przełożenie na jakość baz wielojęzycznych, poprzez istotne wzbogacenie opisu jednostek anotowanych we wszystkich językach. W ramach projektu uzupełniono opis anotacji semantycznej, wykazano zależności między pozycją zajmowaną przez dane wyrażenie w tekście a aktualnym znaczeniem kwantyfikacyjnym, stwierdzono różnice w strukturach formalnych przy wyrażeniu znaczeń kwantyfikacyjnych w analizowanych językach (polskim, bułgarskim, litewskim i rosyjskim), zaobserwowano przejrzystość struktury form litewskich, której konsekwencją jest charakterystyczne – nie spotykane na taką skalę w języku polskim – jednoznaczne powiązanie morfemów (elementu płaszczyzny formalnej) ze znaczeniem uniwersalnym (będącym treścią płaszczyzny znaczeniowej), ustalono blisko 40

znaczeń uniwersalnych odczytywanych w oparciu o struktury formalne języka litewskiego i potwierdzono zasadność projekcji tych znaczeń na język polski. Automatyzacja rzutowania wybranych znaczeń uniwersalnych z języka litewskiego na język polski pozwoli nie tylko wzbogacić opis samego języka polskiego, lecz również ujawnia nowe fakty o języku polskim, które podczas analizy tylko materiału polskiego nie były dotąd dostrzeżone. Wzbogacony opis semantyczny tekstów polskich o znaczenia uniwersalne (nieujawniane na płaszczyźnie formalnej) pozwolą na prowadzenie badań lingwistycznych nad językiem polskim oraz badań konfrontatywnych z językiem polskim. Proponowana projekcja znaczeń ułatwia również przeszukiwanie tekstów polskich o jednostki trudno identyfikowalne (czyli ściśle zależne od kontekstu, sytuacji czy wspólnej dla nadawcy i odbiorcy wiedzy o świecie). Znajduje także odzwierciedlenie w doskonaleniu warsztatu tłumaczy języka polskiego oraz pozwoli na opracowanie pewnych algorytmów w tłumaczeniu maszynowym.

W 2016 roku wykonawcy projektu z ramienia IS PAN zorganizowali konferencję krajową „Korpusy równoległe w Clarinie-PL. Problemy i rozstrzygnięcia” w Warszawie z udziałem zaproszonych gości z kraju i zagranicy. Na konferencji przedstawiono 6 prezentacji, opisujących całość zadań Clarin-PL ze szczególnym uwzględnieniem zadań z modułów A8 i A9.

W 2016 roku rozpoczęto także realizację projektu Clarin-ERIC (2016-2018).

Wykonawcy: dr Maksim Duszkin, dr hab. Danuta Roszko, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Joanna Satoła-Staśkowiak, dr Wojciech Sosnowski, dr Roman Tymoshuk

Celem tego etapu realizacji projektu jest integracja zasobów wielojęzycznych z zasobami światowymi, zwiększenie objętości zasobów, wprowadzenie języka ukraińskiego, anotacja morfosyntaktyczna i semantyczna, rzutowanie znaczeń na język polski. Ponadto funkcjonalność zasobów zostanie dostosowana do potrzeb tłumaczenia ręcznego i maszynowego, językoznawczych badań porównawczych oraz wielojęzycznego wyszukiwania informacji w ramach otwartej wieloaspektowej Platformy Wielojęzycznej.

---

6. KONFERENCJE WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

Instytut Sławistyki PAN był w 2016 roku współorganizatorem 14 konferencji, w tym międzynarodowych o wysokim prestiżu w Polsce i za granicą, jedno seminarium naukowe i jedną sesję naukową. Ponadto

Instytut Sławistyki był współorganizatorem Nadzwyczajnego Zjazdu Etnologów i Antropologów Polskich, który odbył się w 23.11.2016 r. w Poznaniu. W 2016 roku miały miejsce dwa jubileusze zasłużonych pracowników nauki, związanych z Instytutem Sławistyki PAN, w trakcie których odbyły się naukowe panele dyskusyjne. Był to:

- Jubileusz 85-lecia Profesor Elżbiety Smułkowej z dyskusją panelową „O badaniu pograniczy kulturowych. Pojęcia – ideologie – metody”, Warszawa, 27.06.2016 (wspólnie z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego)
- Jubileusz 70-lecia Profesora Jerzego Dumi z dyskusją panelową „Z zagadnień onomastyki i dialektologii polskiej i słowiańskiej. Historia i perspektywy”, 21.10.2016 (wspólnie z Wydziałem Nauk Humanistycznych UKSW)
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Korpusy równoległe w Clarinie-PL. Problemy i rozstrzygnięcia”, Warszawa, 29.03.–2.04.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Czarnobylskaya awarya i gramadstwa: 30 god paśla katastrofy”, Mińsk, 15-16.04.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Białoruski Archiw Wusnaj Historii, Liatyczy Uniwersytet, Polski Instytut w Mińsku MGA „Historyca”.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Symposium etymologicum. Śladami myśli etymologicznej”, Kraków, 25.05.-27.05.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundację Sławistyczną oraz Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Sławistyka w przestrzeni cyfrowej”, Warszawa, 5-6.09.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Komisję Bibliograficzną przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, DARIAH-PL.

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Fonetyka języków słowiańskich”, Toruń, 16-17.09.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Komisję Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Białorusko-polskie stosunki kulturowo-językowe: od historii do współczesności”, Mińsk, 4-5.10.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Instytut Językoznawstwa im. Jakuba Kołasa, Centrum Badań Białoruskiej Kultury, Języka i Literatury Narodowej Akademii Nauk Białorusi.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Mniejszości w Czechach, Czesi wobec mniejszości”, Warszawa, 7.10.2016. Konferencja organizowana przez Instytut Sławistyki PAN oraz Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Obce/swoje II: miasto i wieś w kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy”, Kraków, 20-21.10.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundację Sławistyczną, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Historyczne m. Krakowa.
- Konferencja „Medium w mediach. Tekst literacki w przekazach pośrednich przełomu XX i XXI wieku”, 07-08.11.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Wydział Humanistyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża, Telewizja Polska S.A. Oddział w Gorzowie Wielkopolskim.
- Międzynarodowa konferencja naukowa EUROJOS-XII „Słownik językowy – leksykon – encyklopedia w perspektywie badań porównawczych Słowian i ich sąsiadów”, Lublin, 07-09.12.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Instytut Filologii Polskiej UMCS, Instytut Filologii Polskiej PWSW w Przemyślu, Komisja Etnolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów.
- „13. Sesja Doktorancka”, Warszawa, 19.04.2016.
- Seminarium naukowe „Co czytano w gettach”, Warszawa, 14.06.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Żydowski Instytut Historyczny, Fundacja Józefa Rotblata.

- Sesja naukowa „Kartki o Nelly Sachs”, Warszawa, 25.10.2016. Współorganizatorzy: Instytut Slawistyki PAN, Żydowski Instytut Historyczny, Fundacja Józefa Rotblata.

---

7. SUKCESY MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI

W Instytucie Slawistyki PAN w 2016 roku pracowało 16 młodych naukowców w wieku poniżej 35 lat i doktorantów. Na podkreślenie zasługuje istotny wkład tej grupy badaczy w dorobek Instytutu Slawistyki PAN: w sumie opublikowali oni 60 prac, w tym dwie monografie autorskie, współredagowali 5 tomów zbiorowych i jeden numer czasopisma.

- **Drzewiecka Ewelina**, *Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej. Studium przypadku*, Univeristas, Kraków 2016, ss. 416.
- Wojciech Sosnowski, Viletta Koseska-Toszeva, **Anna Kisiel**, *Leksykon odpowiedniości semantycznych w języku polskim, bułgarskim i rosyjskim*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2016.
- **Jawor Anna**, **Kurowicka Anna** (red.), *Polska transformacja seksualna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2016, ss. 180.
- Burszta Wojciech, Jezierski Piotr, **Rauszer Michał** (red.), *Zwodnicze Imaginarium. Antropologia neoliberalizmu*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016, ss. 541.
- Rudaś-Grodzka Monika, **Serafin-Prusator Ewa**, Smoleń Barbara, Wróbel Agnieszka (red.), *Rok 1863. Narodziny nowej Polski*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 263.
- Rudaś-Grodzka Monika, Nadana-Sokołowska Katarzyna, Mrozik Agnieszka, Czeczot Katarzyna, Smoleń Barbara, Nasiłowska Anna, **Serafin-Prusator Ewa**, Wróbel Agnieszka (red.), *...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 674.
- Biolik Maria, Naruszewicz-Duchlińska Alina, Szulowska Wanda, Wolnicz-Pawłowska Ewa, **Włoskiewicz Wojciech** (red.), *Slavica – Onomastica – Regionalia. Prace dedykowane Panu*

Profesorowi Jerzemu Dumie, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ss. 239.

- „Slavia Meridionalis” 2016, nr 16 – redaktor prowadząca numeru: **Ewelina Drzewiecka**, Anna Stoykova

Ponadto młodzi naukowcy i doktoranci pełnili funkcję kierowników i wykonawców w grantach afiliowanych w Instytucie Slawistyki PAN, a także w grantach realizowanych w innych jednostkach naukowych:

- **dr Katarzyna Glinianowicz – kierownik** grantu „Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku, NCN, FUGA, Instytut Slawistyki PAN.
- **dr Anna Jawor – kierownik** grantu „Transforming sexual norms and national identity in Poland post-1989. A critical discourse analysis”, ERSTE Stiftung WUS Austria (PATTERNS Lectures), Instytut Slawistyki PAN.
- **mgr Anna Kurowicka – kierownik** grantu „Transforming sexual norms and national identity in Poland post-1989. A critical discourse analysis”, ERSTE Stiftung WUS Austria (PATTERNS Lectures), Instytut Slawistyki PAN.
- **mgr Miłosz J. Zieliński – kierownik** grantu „Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian”, NCN, PRELUDIUM, Instytut Slawistyki PAN.
- **dr Anna Boguska – wykonawczyni** w grantzie „Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XX w.)”, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN, NCN, OPUS, Instytut Slawistyki PAN
- **mgr Ida Ciesielska – wykonawczyni** w grantzie „Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XX w.)”, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN, NCN, OPUS, Instytut Slawistyki PAN

- **dr Ewelina Drzewiecka – wykonawczynie** w grantie „Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XX w.)”, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN, NCN, OPUS, Instytut Sławistyki PAN
- **mgr Anna Kurowicka – wykonawczynie** w grantie „Dzieje polskiej psychoanalizy w kontekście kulturowym, literackim, polityczno-społecznym (1900-2013)”, kierownik: prof. dr hab. Paweł Dybel, MNiSW, NPRH, Instytut Filozofii i Socjologii PAN.
- **dr Agnieszka Pluwak – wykonawczynie** w grantie CLARIN, kierownik: prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa, Instytut Sławistyki PAN.
- **mgr Szymon Pogwizd – wykonawca** w grantie „Kontynuacja Słownika Prasłowiańskiego”, kierownik: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN, MNiSW, NPRH, Instytut Sławistyki PAN.
- **mgr Szymon Pogwizd – wykonawca** w grantie „Język mieszkańców Spisza. Korpus tekstów i nagrań gwarowych”, kierownik: dr hab. Helena Grochola-Szczepanek, prof. IJP PAN, MNiSW, NPRH, Instytut Języka Polskiego PAN.
- **mgr Ewa Serafin-Prusator – wykonawczynie** w grantie „Archiwa kobiet: piszące”, kierownik dr hab. Monika Rudaś-Grodzka, prof. IBL PAN, MNiSW, NPRH, Instytut Badań Literackich PAN.
- **mgr Wojciech Włoskowicz – wykonawca** w grantie „Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego”, kierownik: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, MNiSW, NPRH, Instytut Sławistyki PAN.

W 2016 roku dr Agnieszka Pluwak została członkinią komisji recenzentów organizacji IEDRC (International Economic Development and Research Center), będącej jednym z organizatorów konferencji ICLLL International Conference on Languages, Literature and Linguistics (oraz członkinią komitetu technicznego ICLLL. Ponadto dr Agnieszka Pluwak jest przedstawicielką Instytutu Sławistyki PAN w Radzie Konsorcjum DARIAH-PL.

W roku sprawozdawczym mgr Wojciech Włoskowicz uzyskał stypendium Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu ETIUDA na projekt *Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)*.

W 2016 roku podczas 133. sesji Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk wybrano nowych członków i członkinie **Akademii Młodych Uczonych**, których kadencja rozpoczęła się 15 grudnia 2016 r. **Jedną z reprezentantek Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN jest dr Nicole Dołowy-Rybińska**. Akademia Młodych Uczonych, której członkowie w chwili wyboru nie mogą przekroczyć 38 roku życia i muszą legitymować się co najmniej stopniem naukowym doktora, została powołana Ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk w celu promowania badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez wybitnych młodych przedstawicieli nauki polskiej. Zadania postawione przed Akademią Młodych Uczonych skupiają się wokół działań na rzecz aktywizacji środowiska młodych pracowników nauki i obejmują przede wszystkim: przedstawianie opinii i programów dotyczących spraw nauki, organizowanie debat, dyskusji, konferencji naukowych mających na celu rozważanie istotnych problemów reprezentowanej dyscypliny lub pokrewnych dyscyplin naukowych oraz upowszechnianie ich wyników, przygotowywanie opinii oraz ocen naukowych dotyczących reprezentowanej dyscypliny lub pokrewnych dyscyplin naukowych, upowszechnianie standardów etyki wśród młodych naukowców.

W 2016 roku cztery osoby otrzymywały Stypendium dla wybitnych młodych naukowców (MNiSW)

- dr Mirosław Jankowiak
- dr Anna Jawor
- dr Anna Kisiel
- dr Joanna Roszak

Instytut Sławistyki PAN prowadzi konsekwentną i długofalową politykę wspierania młodych naukowców oraz doktorantów. Dzięki funduszom z MNiSW przyznanym na rozwój młodych naukowców i doktorantów, Instytut wspiera badania i wyjazdy konferencyjne tej grupy. Finansowanie odbywało się w ramach konkursu na granty wewnętrzne organizowanego przez Dyrektora Instytutu Sławistyki PAN.

---

8. WKŁAD PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW W NAUKĘ ŚWIATOWĄ

Pracownicy Instytutu Sławistyki PAN od wielu lat współpracują z badaczami z zagranicy nad projektami naukowymi, są zapraszani z wykładami przez placówki naukowe.

Pracownicy IS PAN współpracują na podstawie protokołów o współpracy między PAN a zagranicznymi Akademiami i innymi placówkami naukowymi nad 29 projektami naukowymi z badaczami z 14 krajów: Białorusi, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Gruzji, Litwy, Łotwy, Macedonii, Mołdawii, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Węgier, Włoch.

Bez zawartego formalnego porozumienia nad 5 projektami badawczymi z naukowcami z 7 krajów: Białoruś, Chorwacja, Litwa, Niemcy, Rosja, Słowenia, Ukraina.

Instytut Sławistyki PAN ma zawartych 5 umów naukowych z takimi zagranicznymi placówkami jak:

- Instytut Serbołużycki (Serbski institut z. t. / Sorbisches Institut e. V., Budyšin/Bautzen (RFN).
- Instytut Etnologii Akademii Nauk Republiki Czeskiej.
- Instytut Języka Rosyjskiego im. W. W. Winogradowa Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie.
- Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. W. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku (od 2015 roku).
- Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach (od 2016 roku).

W 2016 roku na wymianę BWZ przyjechało 24 naukowców z następujących krajów: Białoruś, Bułgaria, Czechy, Gruzja, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Słowacja, Ukraina, Węgry, Włochy.

Ponadto pracownicy i doktoranci wygłosili 73 (w tym doktoranci – 7) referaty naukowe podczas konferencji zagranicznych w następujących krajach: Australia, Austria, Białoruś, Bułgaria, Chiny, Czechy, Grecja, Hiszpania, Holandia, Kanada, Litwa, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Niemcy, Portugalia, Rosja, Rumunia, Serbia, Słowacja, Stany Zjednoczone, Ukraina, Włochy.

Naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN wygłosili 23 wykłady na zaproszenie zagranicznych instytucji z następujących państw: Austria, Białoruś, Bułgaria, Cypr, Czechy, Francja, Gruzja, Holandia, Niemcy, Stany Zjednoczone, Ukraina.

III. ZADANIA BADAWCZE

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w IS PAN prowadzone są w ramach 6 pól badawczych.

Tematy statutowe: 59

Realizowane granty: 19

Zakończone granty: 6

---

1. KULTUROWE DZIEDZICTWO SŁOWIAŃSZCZYZNY. BADANIA DIACHRONICZNE

Projekty realizowane w tym polu mają na celu badanie i opis duchowego dziedzictwa kulturowego narodów słowiańskich. Prowadzone są diachroniczne prace badawcze, dokumentacyjne i edytorskie. Wykonywane są unikatowe projekty z zakresu leksykografii. Prowadzone są interdyscyplinarne sławistyczne badania diachroniczne z zakresu historii języków słowiańskich (i języka prasłowiańskiego), onomastyki, dialektologii historycznej. Ponadto prowadzone są rusycystyczne i ukrajinistyczne badania literaturoznawcze i kulturoznawcze (literatura, sztuka, teatrologia, antropologia kultury).

1.1. Projekty z zakresu leksykografii słowiańskiej

Tematy statutowe

Stworzenie bazy wyrazów prasłowiańskich w układzie alfabetycznym i a tergo

Kierownik: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Beata Raszewska-Żurek, mgr Szymon Pogwizd

Wykonane prace: Wprowadzono do programu TLex materiały z opublikowanych tomów Słownika

prasłowiańskiego. Wprowadzono do programu TLex ok. 4/5 materiałów z kartoteki. Uzupełniono parametry gramatyczne nieobecne w opublikowanych tomach i materiałach kartotekowych będących podstawą wykonywanego tematu (w ok. ½ materiałów).

Przewidywany efekt: baza dostępna na stronie internetowej

Rok zakończenia: 2016

Stworzenie semantycznej bazy wyrazów prasłowiańskich

Kierownik: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawca: mgr Szymon Pogwizd

Wykonane prace: Stworzono wstępną siatkę pojęciową z uwzględnieniem specyfiki słownictwa prasłowiańskiego. Wyodrębniono grupy pojęciowe, które z pewnością znajdą się w bazie semantycznej (przykładowo: wśród czasowników: nazwy podstawowych czynności związanych z rolnictwem, wśród rzeczowników: nazwy zwierząt i ptaków domowych, wśród przymiotników: nazwy barw). Wprowadzono do programu TLex rekonstrukcje semantyczne z materiałów kartotekowych, ekscerpowanych w związku z realizacją tematu Stworzenie bazy wyrazów prasłowiańskich w układzie alfabetycznym i a tergo.

Przewidywany efekt: baza dostępna na stronie internetowej

Rok zakończenia: 2018

Realizowany grant

Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy – wersja polsko-lacińska

Kierownik: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Arleta Łuczak, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Numer projektu: 030/NPRH2/H11/81/2012

Okres realizacji: 2012-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Druga redakcja oraz ostateczna redakcja haseł na literę W (Wiedzieć- Winnik), (Winny-Wyciskacz).

Przewidywany efekt: słownik

Zakończony grant

Kontynuacja „Słownika prasłowiańskiego” – tom X

Kierownik: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Bożena Cząstka-Szymon, dr Tomasz Kwoka, dr hab. Bogumił Ostrowski, dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, mgr Szymon Pogwizd

Numer projektu: 11H 11 026480

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Ostateczne opracowanie redakcyjne i przekazanie gotowego tekstu do recenzji.

Wprowadzanie poprawek po recenzjach wydawniczych z uwzględnieniem uwag recenzentów.

Przewidywany efekt: słownik

1.2. Edycje tekstów źródłowych z zakresu historii i literatur słowiańskich

---

Tematy statutowe

Trzy Legendy Św. Stefana – wydanie łacińsko-polskie. Three St. Stephen's Legends – The Latin-Polish Edition

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawca: dr hab. Anna Kotłowska (tłumaczenie)

Wykonane prace: Kontynuowano spisywanie tekstu Legendy Hartwika (rkp. V1 - wiedeńskiego, rozpoczęto odczyt rkp. B3 – Biblioteki Báltthyányich w Alba Iulii/Gyulafehérvárze). Na forum Komisji Historycznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk wygłoszono referat *Parę słów o przygotowywanej łacińsko-polskiej edycji Legend św. Stefana*, opublikowano też artykuł: *Tradycja tekstowa i rękopiśmienna Legend św. Stefana, „Nasza Przeszłość”*.

Przewidywany efekt: przygotowanie bilingwalnej edycji trzech Legend św. Stefana

Rok zakończenia: 2020

Etnosocjologia Józefa Obrębskiego

Kierownik: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuacja prac nad redakcją naukową przygotowywanej książki: *Józef Obrębski, Macedonia. Studia etnosocjologiczne, t. 2*; przygotowanie dwóch wniosków grantowych dotyczących edycji krytycznej niepublikowanego dorobku Józefa Obrębskiego; przygotowanie i wygłoszenie referatu naukowego *Anthropology in the service of politics? The case of Józef Obrębski, a precursor of ethnic and postcolonial studies in the interwar Poland (Mediolan)*.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2020

Węgrzy w opinii Polaków we wczesnym średniowieczu (do 1320 r.)

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Wykonane prace: Obmyślano koncepcję tomu. Rozpoczęto wykonywanie ekscerptów z polskich kronik średniowiecznych dotyczących Węgier.

Efekt końcowy: książka

Rok zakończenia: 2019

Zakończony grant

Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom 1: starożytność

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Numer projektu: 11H 12 0313 81

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Zakończono opracowanie haseł leksykograficznych (komentarzy rzeczowych), prowadzono prace nad mapami, przygotowano książkę do druku

Przewidywany efekt: monografia

1.3. Interdyscyplinarne slawistyczne badania diachroniczne

Tematy statutowe

Studia z leksyki polskiej XVI i XIX wieku

Kierownik: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opublikowanie popularnonaukowego artykułu *Czy to była apopleksja?*, w: *Udar. Poradnik dla pacjentów i ich bliskich*, Warszawa 2016; wygłoszenie referatów *Słownictwo związane z dzieckiem w Dykcjonarzu Michała Amszejewicza (1859)* (Pobierowo) oraz *Leksem apopleksja w historii*

polszczyzny (Wisła) (oba referaty zostaną opublikowane w tomach pokonferencyjnych); zebranie części materiału leksykalnego z XVI wieku do opracowania kolejnego artykułu.

Planowany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Nazwy ludzkich zbiorowości w języku polskim od staropolszczyzny do współczesności

Kierownik: dr Beata Raszevska-Żurek

Wykonane prace: Zgromadzono materiał i przeprowadzono wstępną analizę leksemów – nazw ludzkich zbiorowości, dokonano podziału leksemów pod względem semantycznym i wstępnej analizy cytatów słownikowych, przygotowano materiał do artykułów o nazwach z rdzeniem społ-, wykonano wstępną redakcję tekstu dwóch artykułów.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2020

Nazewnictwo Pomorza Zachodniego zawierające elementy przedślowiańskie i słowiańskie - podsumowanie badań

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Duma

Wykonane prace: Kontynuowano mapowanie zjawisk fonetycznych występujących w dawnych słowiańskich dialektach Pomorza Zachodniego oraz rozpoczęto mapowanie zagęszczenia wszystkich reliktyw słowiańskiego nazewnictwa terenowego na tym obszarze. Napisana też została pierwsza wersja komentarzy. Napisano artykuł o praindoeuropejskich powiązaniach czasowników pić, poić, upajać się i napawać się. Wykonano analizę nazw rzek Świna, Ina, Jana na tle innych nazw indoeuropejskich. Analizy te są wstępem do syntetycznego przedstawienia hydronimów Pomorza Zachodniego.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Leksyka konfesyjna we współczesnym białoruskim i rosyjskim języku literackim. Studium porównawcze

Kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: Ekscerpcja białoruskiej leksyki konfesyjnej zawartej w katolickich przekładach Pisma świętego. Wygłoszono referaty: Ewa Golachowska *Wielojęzyczna sfera sacrum katolików na Białorusi* (Mińsk), Ewa Golachowska, Dorota Pazio-Wlazłowska, *Leksyka religijna w polskich słownikach objaśniających XXI wieku* (Czerniowce), Dorota Pazio-Wlazłowska, *Leksyka konfesyjna w słownikach*

objaśniających języka polskiego XX i XXI wieku (Lublin).

Przewidywany efekt: monografia współautorska

Rok zakończenia: 2018

Zróżnicowanie geograficzne antroponimów pogranicza mazowiecko-podlaskiego na początku XXI wieku

Kierownik: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonane prace: wyekscerpowanie nazwisk mieszkańców gminy Wysokie Mazowieckie, woj. Podlaskie; napisanie i opublikowanie artykułu *Pograniczny charakter antroponimów mieszkańców Wysokiego Mazowieckiego*, w: *Pogranicza słowiańskie w opisach językoznawczych. W 110 rocznicę urodzin Profesora Władysława Kuraszkiewicza (1905–1997)*, Lublin 2015.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2016

Realizowany grant

Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)

Kierownik projektu: mgr Wojciech Włoskiewicz

Numer projektu: 2016/20/T/HS2/00024

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: NCN (stypendium doktorskie ETIUDA)

Wykonane prace: Przygotowanie trzech nowych podrozdziałów rozprawy doktorskiej, redakcja i uzupełnienia jednego podrozdziału, poszerzenie bazy bibliograficznej do części teoretycznej oraz bazy materiałowej do części analitycznej.

1.4. Rusycystyczne i ukrainistyczne badania literaturoznawcze

Tematy statutowe

Afryka w kulturze rosyjskiej XX i XXI wieku

Kierownik: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opublikowano artykuł *Obraz Afryki w malarstwie rosyjskim XX i początku XXI wieku*

w: *Afryka i (post) kolonializm*, Łódź 2016. Opracowano artykuł, który został przyjęty do druku: *Ornamentalizm we współczesnym malarstwie rosyjskim (teoria i praktyka artystyczna)*, „Irydion. Literatura – Teatr – Kultura”.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Literatura i Sztuka. Malarstwo i literatura rosyjska w kontekście kultury/literatury/sztuki europejskiej i światowej. Z pogranicza literatury i sztuki. Portrety i ich interpretacje

Kierownik: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opublikowano prace: *Wideoart: żanry i technologie*, „Matica Srpska”; *Jesienin i jego poezja w stylu street art i public art*, „Sowriemiennoje jesieninowiedienije”; *Kriatiwnyj potencijał mediapoezji* w: „Trudy Instituta ruskogo jazyka im. W.W. Winogradowa. Pierwye Grigorjewskije cztienija. Jazykowe tworczestwo vs. kriatiwnost’: estieticzeskij, ewristiczeskij i pragmaticzeskij aspekty, Moskwa 2016; *Sztuka użytkowa awangardy rosyjskiej (wzornictwo tekstyliów i projektowanie ubiorów)*, „Rusycystyczne Studia Literaturoznawcze”; *Ot misterii k naukie. Iskusstwo diejstwija kak „chudożestwiennyj wzryw”* w: *Kategorija wzrywa i tekst sławianskoj kultury*, Moskwa 2016; *Ulicnyje igry s Władimirom Majakowskim* w: „Piatnami krasok, zwonom łożungow...” Kniżno-plakatnoje tworczestwo W.W. Majakowskiego, Moskwa 2016; *Jesienin i jego poezja w stylu street art i public art*. w: Siergiej Jesienin. Licznost’. Tworczestwo. Epocha. Sbornik naucznych trudow, Moskwa-Konstantinowo-Riazań 2016; *Mietaforiczeskij rializm w sowriemiennoj żywopisi na primierie tworczestwa Władimira Kusza (Vladimir Kush)* w: *Retoryka tekstu artystycznego. Gry semantyczne/Ritorika chudożestwiennogo teksta. Siemanticzeskije igry*, Bydgoszcz 2016; *Ikonografija Dmitrija Mierieżkowskiego*, „Toronto Slavic Quarterly (TSQ)”; *Portret dziecięcy w twórczości rosyjsko-francuskiej malarki Marii Iwanowny Wasiljowej (Marie Vassilieff)* w: *Dziecko – literatura, sztuka, język*, Kielce 2016; *Ubiór awangardy rosyjskiej jako forma manifestacji artystycznej* w: *Sztuka stroju, strój w sztuce/The art of dress, dress in fine art.*, Warszawa-Toruń 2016. Wygłoszono referaty na międzynarodowych konferencjach za granicą i w kraju: *Ikonografija Dmitrija Mierieżkowskiego* (Warszawa), *Stroje poetki rosyjskiej Anny Achmatowej w kontekście mody epoki* (Lublin).

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2017

„Don Kichot” Cervantesa w Rosji (i w Polsce)

Kierownik: dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Publikacja artykułu w monografii: *Don Kichot w sporach światopoglądowych Rosjan (od połowy XIX wieku do lat 30. wieku XX)* w: *Wieczna krucjata. Szkice o "Don Kichocie"*, Poznań 2016; wystąpienie z referatem *La transferencia de Don Quijote al teatro polaco: Józef Szajna i Tadeusz Kantor* (Madryt). Napisane zostały dwa rozdziały monografii nt. obecności Don Kichota w kulturze rosyjskiej.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2018

Wsiewołod Meyerhold po rewolucji. Artysta awangardowy wobec tradycji

Kierownik: dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Napisanie czterech artykułów; opublikowane: *Kantor - Tatlin - Meyerhold. Konstruktywizm w pierwszej i drugiej awangardzie*, „Didaskalia. Gazeta Teatralna”; *Walerij Fokin: przeszłość teatru dla jego przyszłości*, „Didaskalia. Gazeta Teatralna”. Złożone do druku: *Dramaturgia española del Siglo de Oro en la teoría y práctica de Wsiewołod Meyerhold* do tomu *Porque más te muevan los ojos, que los oídos... El texto dramático y las artes visuales: el teatro español del Siglo de Oro y sus herederos en los siglos XX y XXI* przygotowywanego przez Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW; *Architektura przestrzeni scenicznej w teatrze Meyerholda. Konstruktywizm i tradycja* do tomu *Wehikuł przestrzeni* przygotowywanym przez Muzeum Śląskie, Katowice. Udział w konferencji z referatem *Język teatralnego awangarda w Polsce i klasika. Adaptacji i inspiracji*, (Moskwa).

Przewidywany efekt: cykl studiów i książka

Rok zakończenia: 2016

Ukraiński esej literacki: historia i współczesność

Kierownik: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowano i złożono wnioski grantowe w konkursie NCN Opus (czerwiec 2016). Zakończono wybór i gromadzenie kluczowych tekstów eseistycznych, mających stanowić podstawę opisu historycznoliterackiego do 2005 roku. Przygotowano plan monografii końcowej. Uporządkowano bibliografię. Przeprowadzono wstępną analizę materiału dotyczącego najnowszego ukraińskiego eseju literackiego (lata 2005-2015), która stanie się podstawą artykułu w czasopiśmie naukowym. Wybór tekstów sprzed 2000 roku zakończony, przedyskutowany i skonsultowany ze specjalistami z Ukrainy. Obecnie trwają dyskusje nad ostatecznym kształtem ostatniej części antologii, odnoszącej się do ostatnich kilkunastu lat.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Historia i trwanie – o Dziennikach Marii Dąbrowskiej

Kierownik: dr Damian Pałka

Wykonane prace: Maszynopis monografii *Historia i trwanie. O Dziennikach Marii Dąbrowskiej* uzyskał dwie pozytywne recenzje wydawnicze. Złożono wniosek o dofinansowanie publikacji.

Efekt: monografia *Historia i trwanie. O Dziennikach Marii Dąbrowskiej*

Rok zakończenia: 2016

Realizowany grant

Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku

Kierownik projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Okres realizacji: 2016-2019

Jednostka finansująca: NCN, FUGA

Wykonane prace: Sporządzenie wykazu polskich i ukraińskich utworów prozatorskich lat 1860–1914, które reprezentują stosunki polsko-ukraińskie w Galicji. Usystematyzowanie obecnych w nich motywów seksualności oraz wyodrębnienie na ich podstawie tematów badawczych, które będą realizowane podczas stażu. Kwerenda biblioteczna w Lwowskiej Narodowej Bibliotece Naukowej Ukrainy im. W. Stefanyka mająca na celu uzupełnienie dotychczas zgromadzonej literatury źródłowej oraz zgłębienie kontekstu społeczno-kulturowego. Zbadanie istotnego dla badań tła pozwoli na zrozumienie specyfiki relacji polsko-ukraińskich w Galicji na przełomie XIX i XX w. oraz powiązanych z nimi wiedzy i praktyki seksualnej rozproszonej w społeczności galicyjskiej.

Przewidywany efekt: cykl co najmniej pięciu artykułów naukowych opublikowanych w polskich i zagranicznych czasopismach punktowanych oraz maszynopis monografii (ok. 12 arkuszy wydawniczych)

---

2. BADANIA NAD TOŻSAMOŚCIĄ (MITY, IDEE, PAMIĘĆ ZBIOROWA, DYSKURSY)

Badania nad problematyką narodowościową ze szczególnym uwzględnieniem pamięci zbiorowej, idei,

mitów i mitologemiki, symboliki oraz zagadnień językowych. Badania teoretyczne dotyczą tożsamości narodów słowiańskich (także polskiego) w kontekście integracji europejskiej i globalizacji. Prowadzone są teoretyczne badania narodowościowe nad relacjami Polski i Europy w ujęciu diachronicznym oraz badania nad etnicznością i mitami rasowymi na terenie Słowiańszczyzny. Odrębnym podpolem są badania nad pamięcią społeczną (memory studies), w tym unikatowe badania nad relacjami słowiańsko – żydowskimi oraz nad białoruską pamięcią historyczną. Prowadzone są także badania nad tożsamością kulturową na Bałkanach. Nowym kierunkiem są badania nad analizą różnych typów współczesnych dyskursów (publiczny, medialny, polityczny) w Polsce i w Rosji.

2.1. Badania narodowościowe i regionalne – mity, idee

Tematy statutowe

Nacja, naród, lud-naród, éthnie

Kierownik: dr hab. Jolanta Sujeczka, prof. IS PAN

Współpracownicy: Svetlana Kočovska-Stevović (MANU), Karolina Mroziewicz (Uniwersytet Jagielloński), Irina Koluzaeva (Uniwersytet Warszawski), Guido Franzinetti (University of Eastern Piedmont Vercelli), Irina Boldonova (Buryat State University), Izabela Olszewska (Uniwersytet Gdański) i Aleksandra Twardowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Areti Demosthenous (Institute of Historical Research for Peace Nikosia), Ewa Łukaszyk (Uniwersytet Warszawski), Olha Tkachenko (Uniwersytet Warszawski), Tomasz Kamusella (University of St Andrews).

Wykonane prace: W wyniku przeprowadzonych badań przygotowano koncepcyjnie i redakcyjnie angielskojęzyczny blok tematyczny: „Nation, Natsiya, Ethnie“.

Przewidywany efekt: publikacja „Colloquia Humanistica” nr 5 (2016)

Rok zakończenia: 2016

Potencjał turystyki kulturowej na Lubelszczyźnie

Kierownik: dr Joanna Roszak

Wykonawca: dr Grzegorz Godlewski

Wykonane prace: Opublikowano artykuł *Myślenie obszarem. Wstęp*, w: *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, Instytut Sławistyki PAN, Fundacja Sławistyczna, Warszawa 2016. Redakcja książki: *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, Instytut Sławistyki PAN, Fundacja

Slawistyczna, Warszawa 2016 (wraz z G. Godlewskim). Podczas wyjazdów terenowych zebrane zostały historie związane z żydowskimi mieszkańcami od obecnych mieszkańców miasta. Przeprowadzono 4 wywiady, przygotowano ankietę dla studentów, opracowano materiał i umówiono kolejne spotkania; powstała okolicznościowa wystawa podczas seminarium naukowego z cyklu Biblioteka Postturysty, grudzień 2016.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2017

Mapa literackiej Lubelszczyzny

Kierownik: dr Joanna Roszak

Wykonane prace: Wygłoszono referat *Studiować jak księgę. Literackie spacery po Hrubieszowie i Lublinie* (Biała Podlaska). Opublikowano artykuły *Poemat Lublina. Geopoetyczne spacery nie tylko z Czechowiczem*, w: *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, Warszawa 2016 oraz *Przemianowane miasta Europy Środkowej i Wschodniej – świadectwo doświadczenia przestrzeni turystycznej*, „Folia Turistica”.

Przewidywany efekt: artykuły

Rok zakończenia: 2016

Konstrukcje i destrukcje tożsamości

Kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Włazłowska

Wykonane prace: Poprawki porecenzyjne do tomu *Granice stare i nowe*.

Przewidywany efekt: cykl konferencji i tomów zbiorowych

Rok zakończenia: 2016

Narody i państwa europejskie w opinii polskich twórców romantycznych. Mity, stereotypy, interpretacje

Kierownik: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Ukończenie prac nad monografią *Piastuni dziejów. Wizerunki narodów europejskich w polskiej myśli romantycznej*, uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji wydawniczych, korekta autorska po recenzjach (ostateczny termin zakończenia korekty marzec 2017).

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2016

Mity rasowe a etnogeneza Słowian w myśli polskiej XIX i XX wieku

Kierownik: dr hab. Katarzyna Wrześcińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Udział w dwóch konferencjach z referatami (jeden przyjęty do druku po pozytywnych recenzjach); recenzja pracy *The Invention of Race. Scientific and Popular Representations*, N. Bancel, T. David, D. Thomas: New York-Abington, 2014, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa”; kwerenda materiałowa pod kątem przygotowywania wniosku grantowego – temat: „Kategoria rasy w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła – wyobrażenia – konteksty”; złożenie wniosku grantowego do NCN.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Neoliberalne oswojenie rasizmu – Europa po 1989 roku

Kierownik: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Wykonane prace: Przeprowadzona została kwerenda literatury, zestawienie 300 pozycji książkowych i artykułowych. Złożenie do druku dwóch artykułów: *Uciszanie przeszłości – niewolnictwo – antropologia* oraz *Przezroczystość rasy – iluzje polskie*. Cykl wykładów mistrzowskich na Wydziale Historycznym UJ z zakresu rasy i rasizmu kulturowego (czerwiec 2016); przygotowanie ogólnej koncepcji monografii.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Panslawizm a tożsamość narodowa. Stosunek tożsamości czeskiej, polskiej, słowackiej do panslawizmu, na przykładzie historiografii

Kierownik: dr Dorota Leśniewska

Wykonane prace: Przeprowadzono uzupełniające kwerendy bibliograficzne w bibliotekach polskich (Warszawa, Poznań).

Przewidywane efekty: monografia

Rok zakończenia: 2018

Balkańskie echa czarnej legendy jezuitów

Kierownik: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Zebrano hasła słownikowe i encyklopedyczne „jezuita/ jezuita” w publikacjach encyklopedycznych rosyjskich, bułgarskich, chorwackich, serbskich z okresu 1902-2014. Dokonano analizy haseł.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2019

Świat wartości, idei i wyobrażeń w imagologicznym obrazie sąsiedniego narodu. Słowiańszczyzna południowa w kontekście europejskim

Kierownik: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opublikowanie artykułów: *Emblematyczne formy manifestowania wartości w świecie postjugosłowiańskim. Patriotyzm w: Konstrukcje i destrukcje tożsamości. Wartości w świecie słowiańskim*, Warszawa 2015; *Determinanten der südslawisch-deutschen Kulturbeziehungen. Deutsche ideologische Einflüsse in der Kulturbildung der Slowenen und Kroaten w: Südslawen und die deutschsprachige Kultur, Lodzer Arbeiten zur Literatur- und Kulturwissenschaft*. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien, 2015; *Czarny Arab jako symbol obcości w świecie bohaterów południowosłowiańskich pieśni ludowych w: Islam i muzułmanie w kulturze, literaturze i językach Słowian Południowych*, Łódź 2016.

Przewidywane efekty: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Realizowany grant

Idee wędrowne na słowiańskich Balkanach (XVIII-XX w.)

Kierownik projektu: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Ewelina Drzewiecka, dr Anna Boguska, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Katarzyna Sudnik, dr Damian Kubik, dr hab. Dorota Gil, prof. UJ, prof. dr hab. Lech Miodyński, dr Agata Jawoszek, prof. Nina Dimitrowa, dr Jasmina Suler-Galos

Numer projektu: 2014/13/B/HS2/01057

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: NCN, OPUS

Wykonane prace: Opracowano 17 tzw. haseł podstawowych. Powstały też odpowiednie hasła do nich wprowadzające (napisane przez filozofa). Historia wybranych idei (takich jak agraryzm, anarchizm, historia, humanizm, kapitalizm, klerykalizacja, konfesje, konserwatyzm, liberalizm, naród, ojczyzna, polityka, religia, rewolucja, sekularyzacja, socjalizm, uniwersalizm) została przedstawiona na gruncie 7 kultur narodowych (Bośnia, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Macedonia, Serbia, Słowenia) w ujęciu właściwym dla badań nad transferem kulturowym. W niektórych wypadkach, ze względu na występowanie tradycji wspólnej, hasła pisane były z uwzględnieniem tej specyfiki (np. w połączeniu

Bułgaria - Macedonia, Czarnogóra - Serbia). W kilku innych wypadkach, kiedy to badane idee nie znalazły wyrazistej implementacji w lokalnych źródłach (np. idea uniwersalizmu w Serbii, czy reformacji w Bośni), podjęta została decyzja o konieczności dalszych badań. W sumie napisano ok. 1300 stron tekstu.

Przewidywany efekt: maszynopis leksykonu

2.2. Badania nad pamięcią (memory studies)

Tematy statutowe

Współczesne Wilno jako przykład polsko-litewskiej przestrzeni pamięci: pamięć i polityka pamięci w latach 1990-2015

Kierownik: dr Małgorzata Kasner

Wykonane prace: Przeprowadzono wstępną kwerendę biblioteczną-archiwalną w wileńskich instytucjach naukowych. Przygotowano recenzję monografii naukowej autorstwa litewskich historyków do „Acta Baltico-Slavica”: D. Mačiulis, D. Staliūnas, *Vilnius – Lietuvos sostinė: problema tautinės valstybės projekte (XIX a. pabaiga – 1940 m.)*, Vilnius: 2015. Przygotowano i złożono wnioski grantowe do NPRH 2016 (Moduł Uniwersalia 2.2): „Tłumaczenie i redakcja naukowa: Dangiras Mačiulis, Darius Staliūnas, *Vilnius – Lietuvos sostinė: problema tautinės valstybės projekte (XIX a. pabaiga – 1940 m.)* (“Wilno - stolica Litwy: problem w projekcie państwa narodowego (koniec XIX w. - 1940 r.)”. Wygłoszono referat *Miasto jako przedmiot litewskich i polskich badań nad kulturą pamięci* (Wilno). Wygłoszenie wykładu dla Koła Naukowego Bałtystów (Wydział Polonistyki, UW) pt. *Litewskie badania nad kulturą pamięci 1990-2015*.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2020

Topografia symboliczna dawnego getta warszawskiego a narracje o Zagładzie

Kierownik: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Przygotowanie i opublikowanie studium na temat Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN jako rodzaju pomnika konkurencyjnego wobec pomnika Bohaterów i Męczenników Getta projektu Natana Rapoporty i Leona Marka Suzina: *The Embassy of Poland in Poland. The Polin Myth in the Museum of the History of Polish Jews as Narrative Pattern and Model of Minority-Majority Relations*

w: *Poland and Polin. New Interpretations in Polish-Jewish Studies*, Frankfurt am Main 2016. Zebranie materiałów do studium na temat Skweru Żołnierzy Tułaczy, który wypiętrzył się na mapie topografii symbolicznej Śródmieścia Północnego w miejscu dawnej ulicy Nalewki na tyłach Arsenału; zgłoszenie (przyjęte) referatu o Skwerze Żołnierzy Tułaczy na konferencję, która odbędzie się w roku 2017 na uniwersytecie w Hamburgu.

Przewidywany efekt: cykl studiów

Rok zakończenia: 2018

Rewizja sposobów interpretowania polsko-żydowskiej historii współczesnej

Kierownik: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

Wykonawcy: prof. Jessie Labov (Ohio State) i prof. Karen Underhill (University of Illinois)

Wykonane prace: W kwietniu 2016 zorganizowano trzecią konferencję w projekcie na uniwersytecie stanu Illinois w Chicago. Na konferencję przygotowano publikację książkową z poprzedniego spotkania (*Poland and Polin. New Interpretations in Polish/Jewish Studies* – wydawnictwo Peter Lang).

Przewidywany efekt: konferencje

Rok zakończenia: 2018

Koncepcja polskiego doświadczenia Zagłady jako traumy zbiorowej w świetle rewizji dotychczasowych kategorii opisu

Kierownik: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Przygotowanie tekstu *L'innocence retrouvée. L'affaire Gross comme produit de la politique historique de l'état polonais depuis 2004*; tekst stanowi analizę dynamiki regresu narracyjnego w Polsce po roku 2004 i został przyjęty do publikacji przez École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) w Paryżu; planowana na rok 2016 analiza strategii dyskursywnych w tekście Marii Kann *Na oczach świata (1943)* jest na ukończeniu.

Przewidywany efekt: cykl studiów

Rok zakończenia: 2016

Język, pamięć, polityka

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

wykonawcy: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, dr Elżbieta Janicka, dr Joanna Roszak

Wykonane prace: Wygłoszono referaty na konferencjach: *Kraina innego Dzieciństwa. Dziecięce doświadczenie wojny – Miriam Akavia i inni* (Poznań), *Resztki liter. Trzy paradygmaty lekturowe w*

gettach (Warszawa), *Refreny uchodźcze w poezji Nelly Sachs* (Warszawa), *Wyklęci, wykluczeni, wygnani. Poezja uchodźcza* (Poznań), *Rozbrajanie. Od poezji po Hiroszynie do działalności ruchu Pugwash* (Kraków), *Nie przychodzą uchodźcy. Aktualne potrzeby edukacji polonistycznej* (Poznań). Opublikowano artykuły: *Pacyfizm jako bestseller. Erich Maria Remarque i Józef Rotblat*, „Polonistyka. Innowacje”; *Künstlerische Bilder umbenannter jüdischer Stadt- und Kulturräume nach der Wende*, w: *Die Wende von 1989 und ihre Spuren in den Literaturen Mitteleuropas*, Frankfurt am Main 2016; *Poezja jako mapa (a może pamięć)*, w: *Wreszcie nie pojawia się nikt. Szkice o twórczości Andrzeja Niewiadomskiego*, Lublin 2016. Udzielono wywiadów: *Faszyzm jako „historia niedokończona”* dla portalu strajk.eu, *Rzeźnik na horyzoncie. O sekcje polskiej*, „Gazeta Wyborcza”. Udział w debatach: „Polska duma - polski wstyd” na Scenie Dużej Teatru Polskiego w Poznaniu oraz w debacie dotyczącej problemu uchodźców pt. „Żadnych ciał nie widzieliśmy” na Kongresie Kultury Polskiej; udział w polsko-ukraińskim okrągłym stole: „Polska i Ukraina – polityka tożsamości: integracja i konflikty”, Fundacja Batorego; Wygłoszono także referaty *Pamięć nieumarła. Czytając Kazimierza Wykę w Polsce roku 2016* (Kraków) oraz *Powstanie dozorców z Placu Wolności* (Poznań).

Przewidywany efekt: cykl monografii i artykułów

Zakończenie tematu: 2020

Pogromy antyżydowskie w Europie środkowo wschodniej

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Współpracownicy: Martyna Bójko, Karolina Panz

Wykonane prace: obszerna kwerenda w IPN, Centralnym Archiwum Wojskowym, Archiwum Państwowym w Kielcach, Archiwum Ghetto Fighters, Izrael, Archiwum Narodowym w Krakowie; Biblioteki Narodowej w Warszawie, Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie; edycja źródeł z aparatem naukowym (t. 2); opracowanie tekstu monografii (t.1). Ponadto wygłoszono dwa referaty konferencyjne, podsumowujące wyniki kwerendy.

Przewidywany efekt: tom 2 (źródła, ponad 40 arkuszy) – gotowy (stadium redakcji); tom 1: (narracja, 25 arkuszy) – gotowy (redakcja językowa tomu i przypisów)

Rok zakończenia: 2017 (książka ukaże się w połowie lub jesienią roku 2017)

Pamięć historyczna. Doświadczenie białoruskie

Kierownik: dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Badania terenowe z zakresu historii mówionej (obwód grodzieński); redakcja kolejnego rocznika „Homo Historicus”, poświęconego problematyce pamięci kulturowej i komunikatywnej;

publikacja artykułu *Tragedyja Hałakostu i jego przyczyny u wusnej gistoryi*, „Homo Historicus”;
przygotowanie do druku narracji biograficznych ojca Juryja Sapuna.

Przewidywany efekt: cykl konferencji, monografii oraz artykułów

Rok zakończenia: 2017

Koncepcja krajowa w dobie nacjonalizmów. Analiza historii myśli politycznej na Białorusi i Litwie w XIX i pierwszej połowie XX wieku

Kierownik: dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kwerendy archiwalne w Wilnie i Mińsku; wygłoszenie referatu na konferencji „Wokół Wielkiego Księstwa Litewskiego i jego tradycji” (Poznań) oraz jego publikacja w tomie zbiorowym pod tytułem: *Krajowiec w Dziażdzaunaj Dumie Rasiejskaj imperyi* („dumski epizod” politycznej biografii *Ramana Skirmunta, 1906*); przygotowanie rozdziałów 5-8 monografii *Krajowiec Raman Skirmunt (1868-1939)*; przygotowanie książki „*Krajowaja idea*” u bielaruskaj gistoryi.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Realizowane granty

„*Kłamstwo krwi. Legenda mordy rytualnego w XIX i XX wieku na ziemiach polskich*”

Kierownik projektu: dr hab. Jolanta Żyndul

Numer projektu: 0239/NPRH4/H3a/83/2016

Okres realizacji: 2016-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Tłumaczenie książki na język niemiecki.

Przewidywany efekt: Wydanie książki w języku niemieckim.

„*Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939-1946*”

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Numer projektu: 0240/NPRH4/H3a/83/2016

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Tłumaczenie książki na język angielski, redakcja naukowa i językowa.

Przewidywany efekt: Wydanie książki w języku angielskim

2.3. Językoznawcze i kulturoznawcze analizy współczesnych dyskursów

---

Tematy statutowe

„Panika moralna” wobec zmian w obrębie życia rodzinnego na przykładzie rodzin nieheteronormatywnych

Kierownik: dr Anna Jawor

Wykonane prace: Zakończenie części teoretycznej, przygotowanie narzędzi badawczych i rozpoczęcie analizy dyskursu. Opublikowano artykuły: *„Obalenie normalności”, czyli debata o związkach partnerskich, Normy, dewiacje i kontrola społeczna* (z Piotrem Zańką); *Kobieta w rodzinie ponowoczesnej na przykładzie Polek*, „Roczniki Kulturoznawcze”; *Gender a sprawa polska. Panika moralna w kontekście transformacji norm seksualnych w: Polska transformacja seksualna*, Warszawa 2016, a także recenzji książki Iwony Zielińskiej pt. *Panika moralna, Strach przed transformacją*, „Forum Akademickie”; przygotowanie artykułu recenzyjnego nt. książki Iwony Zielińskiej pt. *Panika moralna, Panika czasów transformacji*, „Przegląd Kulturoznawczy”; wygłoszono referaty: *A moral panic in the context of transformation of family structure* (Amsterdam) oraz *Miejsce kobiety we współczesnej rodzinie* (Lublin).

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Wpływ polskiego kontekstu religijnego i kulturowego na wizerunek aseksualności w dyskursie medialnym

Kierownik: mgr Anna Kurowicka

Wykonane prace: Opracowano podstawy teoretyczne tematu ze szczególnym uwzględnieniem analizy transferu zachodnich teorii queer do Polski; udział w szkole letniej „Sexualities, Cultures, and Politics” w Belgradzie oraz w szkole letniej „Inside/Outside. Queer Networks in Transnational Perspective” w Hanowerze; wygłoszono referaty na konferencjach: *Jak zostać aseksualist(k)ą? Wolny wybór a tworzenie tożsamości aseksualnej* (Warszawa) oraz *Studying Catholic Asexualities: How Spirituality and Institutional Religion Affect Asexuality* (Montreal, Kanada); opublikowano artykuł *Wpływ kontekstu religijnego i kulturowego na konceptualizowanie aseksualności – przypadek Polski w: Polska transformacja seksualna*, Warszawa 2016.

Przewidywany efekt: artykuły

Rok zakończenia: 2017

Stereotyp religii we współczesnym języku rosyjskim

Kierownik: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: Przygotowanie i wygłoszenie referatów: *Katolicyzm i prawosławie we współczesnej leksykografii polskiej i rosyjskiej* (Praga), *Dyskurs publicystyczny jako źródło informacji o Cerkwi. Wybrane aspekty językowego oddziaływania na aksjospherę odbiorcy* (Warszawa). Publikacja artykułu *Obraz konceptu „церковь” we współczesnej prasie rosyjskiej – na materiale dziennika „Российская газета”*, Białystok 2016.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Realizowany grant

The interdependencies between dominant – minority group discourses in Central-Eastern Europe after 1989. A critical approach

Kierownik projektu: dr Nicole-Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: ERSTE Stiftung WUS Austria (PATTERNS Lectures)

Wykonane prace: W ramach projektu prowadzone jest seminarium dla doktorantów, zapraszani są goście z zagranicy, zakupiona została literatura.

Przewidywany efekt: seminarium dla doktorantów

Zakończony grant

Transforming sexual norms and national identity in Poland post-1989. A critical discourse analysis

Kierownik projektu: dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka

Okres realizacji: 2014-2016

Jednostka finansująca: ERSTE Stiftung WUS Austria (PATTERNS Lectures)

Wykonane prace: W semestrze letnim 2015/2016 została przeprowadzona druga edycja zajęć. Wydanie książki zbiorowej będącej efektem grantu. Zakończenie grantu.

Przewidywany efekt: dwie edycje seminarium dla doktorantów, wydanie książki zbiorowej

---

III. WIELOKULTUROWOŚĆ, KONTAKTY I POGRANICZA JĘZYKOWO-KULTUROWE. MNIEJSZOŚCI (JĘZYKOWE, ETNICZNE, RELIGIJNE)

Badania koncentrują się wokół problematyki mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych, językowych. Uwzględniane są kwestie związane z pograniczami kulturowymi, w tym kontakty językowe. Prowadzone są badania empiryczne z zakresu dialektologii i socjolingwistyki, oparte na źródłach wywołanych, wymagające długotrwałych badań terenowych. Prowadzone są badania na Łużycach, Kaszubach oraz na zachodnim pograniczu Polski – polsko-niemieckim oraz wschodnim – polsko-litewsko-białoruskim oraz ukraińskim, szczególnie nad polskimi mniejszościami w krajach byłego Związku Radzieckiego.

Tematy statutowe

Współczesne gwary białoruskie na pograniczu białorusko-bałtyckim. Leksyka

Kierownik: dr Mirosław Jankowiak

Wykonane prace: Opracowanie koncepcji *Słownika gwar białoruskich na Łotwie*, ekscerpca haseł do liter A, B, C. Napisano dwa artykuły.

Przewidywany efekt: Słownik gwar białoruskich na Łotwie

Temat został zamknięty w roku 2016

Biografie językowe na pograniczach

Kierownik: prof. dr hab. Anna Zielińska

Wykonawcy: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda

Wykonane prace: Wygłoszono sześć referatów na międzynarodowych konferencjach naukowych w Niemczech, Rumunii, w tym jeden na konferencji w Polsce. Zostały złożone do druku dwa artykuły. Napisano i oddano do druku artykuły *Das Deutsche in der Sprachbiographie einer bei Berlin geborenen Bewohnerin Westpolens*, Regensburg, *Portret językowy Polaków w Kiszyniowie*, Kraków. Opublikowano artykuł *Spracherwerb unter Zwang. Sprachbiographien aus dem Gebiet von Lebus*, w: *Entwicklungstendenzen in Schlesien und anderen vergleichbaren Kulturräumen: Sprach-, Literatur-, Kulturperspektiven*, red. Gabriela Jelitto-Piechulik, Felicja Księżyk, Lubowice 2016. Wszczęto przewód doktorski Gabrieli Augustyniak-Żmudy. Temat pracy doktorskiej: *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim*.

Przewidywany efekt: cykl artykułów i referatów konferencyjnych, maszynopis pracy doktorskiej

Rok zakończenia: 2018

Polska mniejszość językowa na Ukrainie

Kierownik: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przeprowadzono cykl wykładów dla studentów polonistyki na Uniwersytecie w Łucku; wygłoszono wykład pt.: *Język i tożsamość na pograniczu kultur*; przeprowadzono wykłady w Odessie pt.: *Polskie badania polszczyzny południowo-wschodniej na przestrzeni 25-lecia. Dokonania i perspektywy*.

Przewidywany efekt: cykl referatów i artykułów

Rok zakończenia: 2018

Ciągłość i zmienność tożsamości (na przykładzie wybranych rodzin ziemiańskich z Litwy)

Kierownik: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przeprowadzono kolejny etap kwerend archiwalnych spuścizny Romerów z linii bohdaniskiej w Dziale Rękopisów Biblioteki Naukowej Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich; wygłoszono dwa referaty na ogólnopolskich konferencjach naukowych na temat roli języka w konstruowaniu tożsamości indywidualnej i grupowej potomków rodzin ziemiańskich z Litwy; przygotowano artykuł pt. *Wybory językowe i tożsamościowe potomków ziemian z Litwy Kowieńskiej na podstawie narracji biograficznych do tomu zbiorowego Wielkie rody na ziemiach polsko-litewskich XVI – XX w. Rozkwit – działalność – upadek – tradycja i pamięć* (wydawcą jest Zakład Historii XIX wieku Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, publikacja ukaze się w 2017 r.).

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Słowiańskie mniejszości językowe. Łużyczanie i Kaszubi: sytuacja socjolingwistyczna, edukacja, działania rewitalizacyjne

Kierownik: dr Nicole Dołowy-Rybińska

Wykonane prace: Przeprowadzono analizę dokumentów i programów edukacyjnych oraz badania terenowe na Kaszubach i na Łużycach. Napisano dwa artykuły naukowe, które zostały przyjęte do druku, wygłoszony został referat na konferencji międzynarodowej.

Przewidywany efekt: artykuły, referaty na konferencjach.

Rok zakończenia: 2018.

Realizowane granty

Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian

Kierownik projektu: mgr Miłosz J. Zieliński

Numer projektu: 2014/13/N/HS6/04214

Okres realizacji: 2015-2017

Jednostka finansująca: NCN, PRELUDIUM

Wykonane prace: Przeprowadzono wywiady z pracownikami naukowymi, dziennikarzami oraz analitykami zajmującymi się problematyką kaliningradzką. Zrealizowano również drugą serię badań terenowych w obwodzie kaliningradzkim. Rezultatem prac jest komputeropis, którego ukończenie jest planowane na przełomie I i II kwartału 2017 roku.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Magdalena Pokrzyńska, prof. dr hab. Lech Suchomłynow, mgr Katarzyna Atamanova, mgr Karina Stempel, mgr Wojciech Włoskowicz

Numer projektu: 1bH 15 0354 83

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Ukraina: Pozyskiwanie źródeł – badania terenowe: wywiady pogłębione (75 osób) na Bukowinie północnej. Pozyskiwanie źródeł – badania terenowe: badania fokusowe (18 osób) na Bukowinie północnej. Materiały z Ukrainy: wstępne opracowanie zebranych materiałów audio i wizualnych, katalogowanie zebranego materiału. Transkrypcja półfonetyczna materiałów. Obróbka techniczna wybranych tekstów, w tym usunięcie danych osobowych z tekstów, oczyszczenie dźwięku z szumów, wycinanie fragmentów i inne niezbędne prace techniczne, których celem jest uzyskanie tekstów dźwiękowych najlepszej jakości.

Przewidywany efekt: wydanie książki z opracowanymi dokumentami źródłowymi

---

IV. JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA – ETNOLINGWISTYKA SŁAWISTYCZNA

Rozwijane są badania porównawcze nad językowym obrazem świata w skali ponadnarodowej, ogólnosłowiańskiej i szerzej – europejskiej. Przedmiotem badań jest mentalność człowieka postrzegającego świat w perspektywie określonej przez jego wspólnotę językową i kulturową oraz sam człowiek jako subiekt kultury tej wspólnoty. Istotną kwestią są także problemy tożsamości wspólnotowej (zbiorowej), zwłaszcza narodowej oraz tożsamość jednostki, uczestniczącej w kilku kręgach wspólnotowych. Badania są prowadzone na materiale języków słowiańskich. Realizowany jest projekt badawczy EUROJOS-2 – Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym – kontynuuje prace konwersatorium EUROJOS, które utworzone w roku 2001, od roku 2009 zostało afiliowane w IS PAN w ramach którego koordynowane są badania z ponad 50 naukowcami z różnych krajów świata, w tym Rosji, Japonii, Australii oraz krajów europejskich.

Tematy statutowe

Słownik stereotypów i symboli ludowych (realizowany w ramach umowy z UMCS)

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński

Wykonawcy: dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Ewa Maślowska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Stworzenie bazy wyjściowej: haseł głównych do sieciowego słownika wartości ludowych (etyki i moralności) – z pierwszych 4 tomów SSiSL (na podstawie indeksu wyrazowo-pojęciowego. Opracowano kilka artykułów podejmujących wątek szeregowego powiązania wartości: sprawiedliwość – wina – kara – grzech – pokuta – miłosierdzie – łaska – współczucie – litość.

Przewidywany efekt: kolejne tomy słownika

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Wlazłowska, dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: Przygotowano i wygłoszono referaty: *Концепт ДОМ в русских пословицах и поговорках* (Ostrawa), *Narracja o pracy w rosyjskim dyskursie publicystycznym* (Lublin). Prowadzono prace redakcyjne związane z przygotowaniem do druku tomu pt.: *Nazwy wartości w językach europejskich. Raport z badań empirycznych* pod red. I. Bielińskiej-Gardziel, B. Żywickiej i M.

Brzozowskiej. Przygotowano i opublikowano tekst podsumowujący konwersatorium EUROJOS-1. Rozpoczęto prace badawcze nad hasłem RODZINA we współczesnym języku polskim: gromadzenie materiałów tekstowych.

Przewidywany efekt: monografia oraz artykuły

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Językowo-kulturowy obraz RODZINY w polskiej kulturze tradycyjnej

Kierownik: dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: Redagowanie rozdziału teoretycznego i metodologicznego, uzupełnianie stanu badań; skonfrontowanie obrazów członków rodziny utrwalonych w języku i kulturze tradycyjnej z obrazem potocznym; przygotowanie dwóch artykułów związanych z tematem; udział w panelu na temat "Obce/swoje..." - wygłoszenie referatu; wybór tekstów z wywiadów nagranych podczas badań terenowych prowadzonych w związku z tematem (pod kątem przygotowania kolejnego zbioru z materiałami terenowymi o rodzinie); kontynuacja prac nad tematem szczegółowym: „Rodzina w folklorze pieśniowym Lubelszczyzny” (na podstawie materiałów wydanych jako *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały*, red. serii L. Bielawski, t. 4. Lubelskie, red. J. Bartmiński, cz. I - V, Lublin 2011).

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Antropologiczno-językowy obraz duszy w kulturze ludowej

Kierownik: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Oddano do druku kolejne publikacje, stanowiące wstępne opracowanie problematyki antropologiczno-językowego obrazu duszy w kulturze ludowej: 1. dusza wobec wartości: profile miłosierdzia, 2. ziemskie i pozaziemskie bytowanie duszy (w aspekcie rytuałów pogrzebowych, uwalniających duszę od grzechu i spraw ziemskich). Dokonano redakcji naukowej dwutomowej publikacji *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej*. Na siedmiu konferencjach (krajowych i międzynarodowych) wygłoszono referaty obrazujące problematykę duszy.

Przewidywany efekt: organizacja konferencji, monografia autorska

Rok zakończenia: 2018

V. SLAWISTYCZNE JĘZYKOZNAWSTWO SYNCHRONICZNE:
BADANIA KONFRONTATYWNE, SEMANTYKA, KOGNITYWIZM,
LINGWISTYKA KOMPUTEROWA, LINGWISTYKA KORPUSOWA

Prowadzone są badania konfrontatywne i kognitywne. Przygotowywane są elektroniczne słowniki wielojęzyczne oraz opracowania korpusowe języków słowiańskich. Prace odbywają się w ramach międzynarodowych projektów interdyscyplinarnych, w których współpracują lingwiści i informatycy. Rozwijana jest slawistyczna lingwistyka korpusowa, badania konfrontatywne słowiańsko-słowiańskie i słowiańsko-niesłowiańskie.

Tematy statutowe

Zastosowanie badań semantycznych w językoznawstwie komputerowym

Kierownik: dr Agnieszka Pluwak

Wykonane prace: Wygłoszono referaty: *A Selection of Parallel Legal Texts as Corpora for Comparative Frame Research and Projection* (Sydney, Australia) oraz *Building a domain-specific frame representation for legal contracts in Polish, English and German* (Rzym). Opublikowano artykuł *Towards Application of Speech Act Theory to Opinion Mining* „Cognitive Studies/ Études cognitives”, zgłoszono do publikacji artykuł *Building a domain-specific frame representation for legal contracts in Polish, English and German* „Studi e Saggi linguistici”. Obroniono rozprawę doktorską pt. *Ramy semantyczne w tekstach prawnych*.

Przewidywane efekty: monografia na podstawie rozprawy doktorskiej, publikacje

Rok zakończenia: 2017

Fonetyka i fonologia języka macedońskiego

Kierownik: prof. dr hab. Irena Sawicka

Współpracownicy: dr hab. Anna Cychnerska, prof. dr Branislav Gerazov

Wykonane prace: Poczyniono wstępne ustalenia i rozdzielono zdania między współwykonawców. Rozpoczęto zbieranie materiału – dokonano nagrań 40 godz. prestiżowej wersji standardu macedońskiego. Koncentrowano się przede wszystkim na ukończeniu książki (grant) o fonetyce dialektów macedońskich, co stanowiło poprzedni temat współpracy z MANU.

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2019

Litewska gwara puńska w Polsce

Kierownik: dr hab. Danuta Roszko

Wykonane prace: Prowadzone były prace w terenie: zapis rozmów (wypowiedzi Litwinów po polsku i gwarą litewską) oraz uzyskiwanie zgód na wykorzystanie materiałów archiwalnych w korpusie.

Przewidywany efekt: korpus gwary puńskiej

Rok zakończenia: 2017

Honoryfikatywność słowiańska. Formy adresatywne w języku polskim rosyjskim i bułgarskim

Kierownik: dr Wojciech Sosnowski

Wykonane prace: Analiza opracowań leksykograficznych pod kątem form adresatywnych; opublikowano artykuł *Forms of address as discrete modal operators*, „Cognitive Studies/ Études cognitives”. Wygłoszono referat *Semantyczna kategoria adresatywności w opracowaniach leksykograficznych na odstawi analizy słowników*. We współpracy z siecią INAR (International Network of Address Research) przygotowano wystąpienie na konferencję w Helsinkach dotyczącą form adresatywnych.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2017

Współczesne tendencje komunikacyjne w języku polskim i języku bułgarskim

Kierownik: dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak

Wykonane prace: Przygotowano rozdziały dwóch wieloautorskich monografii – 1. *За словото – нови търсения и подходи. Юбилеен сборник в чест на чл.-кор. проф. д.ф.н. Емилия Пернишка*, 2. *Лексикографията в началото на XXI в.* Opublikowano dwa artykuły w piśmie „Językoznawstwo” i jeden artykuł w piśmie „Дзяло”. Wygłoszono referat na jednej zagranicznej konferencji naukowej. Przygotowano dwa artykuły do polsko-bułgarskiego tomu językoznawczego.

Przewidywane efekty: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2019

Procesy innowacyjne w językach słowiańskich w kontekście etnokulturowym i etnojęzykowym. Specyfika leksyki i słotwórstwa języków słowiańskich na początku XXI wieku

Kierownik: dr Zofia Rudnik-Karwatowa

Wykonawcy: dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski, mgr Jakub Banasiak; współpraca: prof. Jevhenia Karpilovska, prof. Nina Klymenko, prof. Elena Koriakovceva, prof. Galina Neščimenko, dr Ladislav Janovec, dr Marija Osipova, dr Jana Wachtarczyková, dr Jauhenia Volkava, mgr Zuzana Děngeová

Wykonane prace: Złożenie do druku w wydawnictwie SOW komputeropisu wieloautorskiej monografii (13 autorów) pt. *Dynamika współczesnego słownictwa słowiańskiego w przestrzeni stylowo-funkcjonalnej* pod red. naukową Z. Rudnik-Karwatowej; uczestnictwo polskiego zespołu z 4 referatami w międzynarodowej konferencji nt. „Мови Європи в стані оновлення (Movy Evropy v stani onovlennja)”, Kijów; uczestnictwo z referatami w międzynarodowym „XXV kolokvium mladych jazykovedcov” w Častej-Papirnickej na Słowacji i w międzynarodowej konferencji „Wyraz i zdanie w językach słowiańskich. Opis, konfrontacja, przekład” we Wrocławiu.

Przewidywany efekt: monografia (w druku)

Rok zakończenia: 2016

Slawistyczno-baltystyczne badania kontrastywne

Kierownik: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Danuta Roszko

Wykonane prace: Opracowano łącznie 24 bazy tematyczne uwzględniające języki polski, litewski i bułgarski. Bazy zapisano w formacie TMX, powszechnie stosowanym w lingwistyce komputerowej oraz w oprogramowaniu typu CAT (wspomagających proces tłumaczenia).

Przewidywane efekty: bazy w formacie TMX

Rok zakończenia: 2017

Struktura sylaby albańskiej

Kierownik: prof. dr hab. Irena Sawicka

Współpracownik: dr Karolina Dargiel

Wykonane prace: Kontynuowano pracę nad monografią (przygotowano część wstępną); przygotowano do druku artykuł *Arbëresh syllable pattern* (został złożony do druku w Cambridge); ukazał się artykuł *Syllable patterns in Albanian dialects*, „Albanische Forschungen”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2016

Z zagadnień rozgraniczenia semantyki i pragmatyki (na wybranym materiale językowym ze słowników polskich i rosyjskich)

Kierownik: dr Maksim Duškin

Wykonane prace: Złożono do druku w „Zeszytach Łużyckich” artykuł *Ślad rosyjski w słowniku Arnoszta Muki*, w którym poruszone zostały niektóre kwestie ujmowania zjawisk semantycznych i pragmatycznych w słownikach wielojęzycznych.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2017

Realizowane granty

Konfrontacja słowotwórcza języków bałkańskich

Kierownik: prof. dr hab. Viara Maldjieva

Wykonawcy: dr Artur Karasiński, dr hab. Anna Cychnerska, dr Tomasz Cychnerski, dr Natalia Długosz

Numer projektu: 2013/09/B/HS2/02778

Okres realizacji: 2014-2017

Jednostka finansująca: NCN, OPUS

Wykonane prace: Opracowanie dystrybutywnej charakterystyki formantów w języku bułgarskim, rumuńskim, serbskim, macedońskim i albańskim. Opracowanie inwentarza typów struktur derywatów w językach bałkańskich.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej polsko-bułgarsko-rosyjskiej)

Kierownik: prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska

Wykonawcy: prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz (UWM Olsztyn), dr hab. Agnieszka Zatorska (UŁ), dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska (UŁ)

Numer projektu: 2013/11/B/HS2/03116

Okres realizacji: 2014-2017

Jednostka finansująca: NCN, OPUS

Wykonane prace: Opracowanie koncepcji analizy typów eksplikacyjnych oraz struktur formalnych zbiorów *verba mentalis* i *sentiendi* i ich opisu w pracowaniu monograficznym (materiał z języka bułgarskiego, polskiego i rosyjskiego). Rozpoczęcie analiz konfrontatywnych, w związku z tym kontynuowanie prac nad doprecyzowywaniem opisów jednostek w części słownikowej opracowania (słownik ma objętość ok. 40 arkuszy). Rozpoczęcie prac zmierzających do analizy zjawisk polisemii. Prace nad uszczegółowieniem konspektu monografii. Zrealizowano dwa robocze spotkania zespołu -

październik i listopad 2016. Przygotowanie trzech referatów przez wszystkich członków zespołu i udział w konferencji na Uniwersytecie Warszawskim. Prace nad referatem na konferencję „Od pojęcia do formy. Składnia semantyczna po 30 latach od wydania „Gramatyki współczesnego języka polskiego” w Toruniu.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

Clarín Eric – European Research Infrastructure Consortium: common Language Resources and Technology Infrastructure

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Maksim Duškin, dr Wojciech Sosnowski, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak

Wykonane prace: Realizacja zadań kamienie milowych M3 i M6 w okresie VII - XII 2016.

Okres realizacji: 2016-2018

Zakończone granty

CLARIN – Polskie wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna – w ramach Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej oraz European Roadmap for Research Infrastructures, European Strategy Forum on Research Infrastructures

Kierownik: prof. dr hab. Violetta Koseska

Wykonawcy: dr Anna Kisiel, mgr Agnieszka Pluwak, dr Danuta Roszko, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, dr Wojciech Sosnowski

Wykonane prace: Wykonanie zadań kamienia milowego M36. Zakończenie projektu.

Okres realizacji: 2011 (finansowany od 2013)-2016

Miejsce fonetyki macedońskiej w ramach słowiańskiego i bałkańskiego arealu językowego

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonawca: dr hab. Anna Cychnerska, prof. dr hab. Zuzanna Topolińska, Marjan Markovikj, Sonja Milenkovska, Angelina Panczevska

Numer projektu: 2013/08/M/HS2/00438

Okres realizacji: 2013-2016

Jednostka finansująca: NCN, HARMONIA

Wykonane prace: Ustalanie konwergencji macedońsko-greckich i macedońsko-albańskich. Zakończenie projektu. Przekazanie książki do druku w Macedonii.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

Tendencje rozwojowe słowotwórstwa albańskiego od XVI do XXI w. w czasie i przestrzeni

Kierownik: dr Artur Karasiński

Numer projektu: 2013/09/D/HS2/02779

Okres realizacji: 2014-2016

Jednostka finansująca: NCN, SONATA

Wykonane prace: Napisanie monografii pt. Tendencje rozwojowe słowotwórstwa albańskiego od XVI do XXI w. w czasie i przestrzeni, zakończenie projektu.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

VI. SŁAWISTYCZNA INFORMACJA NAUKOWA. BADANIA SŁAWISTYCZNE NA ŚWIECIE

Koordinacja prac w zakresie międzynarodowej bibliografii językoznawstwa sławistycznego, badania w zakresie nowoczesnych metod informacji dokumentacyjnej sławistyki językoznawczej, tworzenie bazy spuścizn pracowników naukowych IS PAN. Powstaje sławistyczna bibliografia on-line iSybislaw, prace z zakresu humanistyki cyfrowej poprzez udział w konsorcjum DARIAH-PL. Prace te przyczyniają się do upowszechniania osiągnięć sławistyki w świecie. Prowadzone są badania nad miejscem i znaczeniem sławistyki w nauce.

Tematy statutowe

Bibliografia językoznawstwa sławistycznego za rok 2007 (z uzupełnieniami za lata 1992-2006).

Metodologia nowoczesnej bibliografii

Kierownik: dr Zofia Rudnik-Karwatowa

Wykonawcy: mgr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski, mgr Zenon Mikos

Współpracownicy: polscy i zagraniczni

Wykonane prace: Autorskie opracowanie charakterystyki treściowej i formalnej ok. 900 dokumentów opublikowanych w Polsce w latach 2007-2008 i w latach poprzednich 1992-2006 oraz dokumentów opublikowanych przez polskich autorów za granicą (łącznie w 2016 r. opracowano ponad 1500 rekordów

obejmujących publikacje w Polsce i za granicą). Redakcja naukowa ponad 1500 opisów merytorycznych dokumentów (abstraktów, słów kluczowych i klasyfikacji). Udostępnienie *Bibliografii językoznawstwa sławistycznego za rok 2007 i 2008 (z uzupełnieniami za lata 1992-2006)* w: *Bibliograficzna baza danych światowego językoznawstwa sławistycznego iSybislaw* (www.isybislaw.ispan.waw.pl). Powiększenie zbioru kontrolowanych słów kluczowych w językach słowiańskich i w języku angielskim oraz rozbudowa klas ekwiwalentów. Organizacja międzynarodowej konferencji naukowej „Sławistyka w przestrzeni cyfrowej” (organizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, grupa robocza Sławistyka cyfrowa konsorcjum DARIAH-PL, Komisja Bibliografii Lingwistycznej przy MKS), Warszawa. Wygłoszono 18 referatów, w tym 8 autorstwa badaczy zagranicznych. Opracowanie problemów metodologicznych, głównie dotyczących optymalizacji systemu informacyjno-wyszukiwawczego iSybislaw i przedstawienie ich w dwóch artykułach opublikowanych za granicą i kilku tekstach złożonych do druku, a także w sześciu referatach wygłoszonych na konferencjach w kraju i za granicą. Opracowanie koncepcji banku terminologii językoznawstwa sławistycznego, służącego podniesieniu relewancji pragmatycznej dzięki umożliwieniu użytkownikom systemu iSybislaw modyfikowania strategii wyszukiwawczej odpowiednio do ich potrzeb.

Przewidywany efekt: Bibliografia online za rok 2007-2008 (www.isybislaw.ispan.waw.pl)

Rok zakończenia: 2016. Projekt wieloletni, planowana jest kontynuacja w cyklu rocznym w następnych latach.

Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Sławistyki PAN w spuściznach archiwalnych

Kierownik: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Wykonanie weryfikacji opracowanego zespołu Ewa Rzetelska-Feleszko. Uzupełnienie zespołu o 30 kolejnych jednostek aktowych. Wpisanie do bazy Iza zespołu Ewa Rzetelska-Feleszko. Wstępne opracowanie zespołów Pracownia Języków Południowosłowiańskich Instytutu Słowianoznawstwa oraz Pracownia Współczesnych Literatur Słowiańskich. Kontynuacja opracowania spuścizny prof. Teresy Dąbek-Wirgowej. Napisanie dwóch tekstów z historii nauki na podstawie materiałów archiwalnych: *Zdzisław Stieber i warszawska szkoła sławistyczna* oraz *Zdzisław Stieber – od chemika do sławisty*.

Przewidywany efekt: zespoły archiwalne, artykuły

Rok zakończenia: 2018

Wkład Wielkopolski w polskich badaniach sławistycznych w XIX – XX wieku

Kierownik: dr Wojciech Mądry

Wykonane prace: Ekscerpcja materiału do monografii poświęconej życiu i dorobkowi naukowemu badacza osadnictwa grodowego oraz dziejów morskich Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej Władysława Kowalenki (1884-1966) jest na ukończeniu. Kontynuowano kwerendę biblioteczno-archiwalną związaną z powstaniem i rozwojem wielkopolskiego ośrodka slawistycznego.

Przewidywane efekty: monografia Władysława Kowalenki oraz zbiorowa monografia wielkopolskiego ośrodka slawistycznego

Rok zakończenia: 2018

Od słowiańskiej meganauki do slawistycznej metanarracji. Z dziejów polskich badań slawistycznych w XX wieku

Kierownik: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr Damian Kubik, mgr Anna Kurowicka, dr Dorota Leśniewska, dr Wojciech Mądry, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, dr Dorota Pazio-Wlazłowska, mgr Ewa Serafin-Prusator, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk i in.

Wykonane prace: Odbyły się cykliczne comiesięczne seminaria naukowe zespołu, na których prezentowane były referaty dotyczące tematyki historii nauki i instytucji. Przeprowadzono kwerendy biblieczne dotyczące slawistów: Joanny Rapackiej i Julije Benešicia, Bojana Penewa (bułgarskiego historyka literatury, związanego w okresie międzywojennym z Polską), kształtowania się świadomości historycznej okresu międzywojnia w Poznaniu (działalność Józefa Kisielewskiego i Marcina Rożka), a także kwerendy archiwalne w zasobach KUL, UAM i Biblioteki Uniwersyteckiej. Opracowano plan pracy nad częścią tematu dotyczącą wpływu płci społeczno-kulturowej na historię instytucji slawistycznych. Opublikowano artykuły *Stan badań nad życiem i działalnością Wiktora Porzezińskiego (1870–1929). Uwagi wstępne*, w: *Nauka w Polsce i Rosji – miejsca wspólne, miejsca różne (obszar humanistyki)*, Warszawa 2016, oraz *Onum za razmисъл върху възможните направления в саморазбирането на славистиката*. Zabrano materiały/bibliografię do artykułu na temat Mikołaja Rudnickiego i Instytutu Zachodniosłowiańskiego przy Uniwersytecie Poznańskim w latach 1919-1939.

Przewidywane efekty: opracowanie dokumentacji źródłowej oraz cykl artykułów monograficznych i interpretacyjnych, monografie

Rok zakończenia: 2021

Realizowany grant

Monografie slawistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, dr hab. Grażyna Szwał-Gyłybowa, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska, oraz tłumacze-angliści

Numer projektu: 0129/NPRH3/H31/82/2014

Okres realizacji: 2014-2017

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Tłumaczenie monografii na język angielski. Weryfikacja tłumaczeń wykonana przez native speakera. Rozpoczęcie prac redakcyjnych nad sześcioma publikacjami.

Przewidywany efekt: wydanie online w języku angielskim 6 monografii.

IV. GRANTY

---

1. GRANTY NARODOWEGO CENTRUM NAUKI AFILIOWANE W IS PAN

---

1. Granty zakończone

Liczba: 2

Kierownik projektu: dr Artur Karasiński

Tytuł projektu: *Tendencje rozwojowe słowotwórstwa albańskiego od XVI do XXI w. w czasie i przestrzeni*

Kwota: 88 400,00

Numer projektu: 2013/09/D/HS2/02779

Okres realizacji: 2014-2016

Typ konkursu: Sonata

Efekt projektu: komputeropis monografii

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Natalia Sawicka

Tytuł projektu: *Miejsce fonetyki macedońskiej w ramach słowiańskiego i bałkańskiego arealu językowego*

Wykonawcy projektu: dr hab. Anna Cychnerska

Kwota: 299 934,00

Okres realizacji: 2013-2016

Typ konkursu: Harmonia

Efekt projektu: komputeropis monografii

2. Granty w trakcie realizacji

Liczba: 6

Kierownik projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Tytuł projektu: *Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku*

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Kwota: 416 974,00

Okres realizacji: 2016-2019

Typ konkursu: Fuga

Przewidywany efekt: cykl artykułów, komputeropis monografii

Kierownik projektu: prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska

Tytuł projektu: *Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej polsko-bułgarsko-rosyjskiej)*

Numer projektu: 2013/11/B/HS2/03116

Wykonawcy: prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz, dr hab. Agnieszka Zatorska, dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska

Kwota: 305 702,00

Okres realizacji: 2014-2017

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt: komputeropis monografii

Kierownik projektu: prof. dr hab. Viara Maldjieva

Tytuł projektu: *Konfrontacja słowotwórcza języków bałkańskich*

Numer projektu: 2013/09/B/HS2/02778

Wykonawcy: dr Artur Karasiński, dr hab. Anna Cychnerska, dr Tomasz Cychnerski

Kwota: 390 484,00

Okres realizacji: 2014-2018

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt: komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Idee wędrownie na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XXw.)*

Wykonawcy: dr hab. Dorota Gil, prof. UJ, prof. dr hab. Lech Miodyński, prof. Nina Dimitrova, dr hab. Celina Juda, prof. UJ, dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Agata Jawoszek, dr Damian Kubik, dr Jasmina Šuler-Gajos, dr Agnieszka Aysen Kaim, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Katarzyna Sudnik

Kwota: 1 351 814,00

Okres realizacji: 2015-2018

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: maszynopis zredagowanych haseł do *Leksykonu idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach* na dalszych etapach przeznaczony do publikacji na platformie cyfrowej (ponad 2 tysiące znormalizowanych stron)

Kierownik projektu: mgr Wojciech Włoskowicz

Tytuł projektu: *Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)*

Opiekun naukowy: prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska, Ao. o. Univ. Prof. Mag. Dr Michael Moser

Kwota: 93 592,00

Okres realizacji: 2016-2017

Typ konkursu: Etiuda

Przewidywany efekt projektu: rozprawa doktorska

Kierownik projektu: mgr Miłosz J. Zieliński

Tytuł projektu: *Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian*

Opiekun naukowy: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Kwota: 92 157,00

Okres realizacji: 2015-2017

Typ konkursu: Preludium

Przewidywany efekt projektu: manuskrypt monografii

3. Granty przyznane (umowa w 2017 roku)

Liczba: 3

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Tytuł projektu: *Etnografia pamięci PRL-u. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989*

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko, dr Michał Rauszer

Kwota: 336 469

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: raport z badań, komputeropis monografii w języku polskim i angielskim

Kierownik projektu: dr Nicole Dołowy-Rybińska

Tytuł projektu: *Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)*

Kwota: 303 698

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: cykl artykułów, komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrzeńska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Kategoria „rasy” w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła - wyobrażenia - konteksty*

Wykonawcy: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Kwota: 184 488

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: komputeropis monografii

---

2. GRANTY W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MNISW AFILIOWANE PRZY IS PAN

---

1. Granty zakończone

Liczba: 2

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom 1: starożytność*

Numer projektu: 11H 12 0313 81

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Kwota: 300 000,00

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Efekt: komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Kontynuacja Słownika prasłowiańskiego*

Wykonawcy: dr Bożena Czastka-Szymon, dr Tomasz Kwoka, dr hab. Bogumił Ostrowski, dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, mgr Szymon Pogwizd

Numer projektu: 11H 11 026480

Kwota: 391 500,00

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Efekt: X tom *Słownika prasłowiańskiego*

2. Granty w trakcie realizacji

Liczba: 5

Kierownik projektu: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy (z lat 1532 i 1534) – wersja polsko-lacińska*

Numer projektu: 11H 12 0278 81

Wykonawcy: dr Arleta Łuczak, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Kwota: 400 000,00

Okres realizacji: 2012-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: trzy części słownika

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego*

Numer projektu: 1bH 15 0354 83

Wykonawcy: dr Magdalena Pokrzyńska, prof. dr hab. Lech Suchomłynow, mgr Katarzyna Atamanova, mgr Karina Stempel-Gancarczyk, mgr Wojciech Włoskiewicz

Kwota: 1 305 257, 00

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: monografia w formie e-booka

Tytuł projektu: *Monografie slawistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo*

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Nr projektu: 0129/NPRH3/H31/82/2014

Kwota: 226 403,00

Okres realizacji: 2014-2017

Przewidywany efekt: przetłumaczone monografie

Tytuł projektu: *Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939-1946*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Nr projektu: 3aH 15 0240 83

Kwota: 30 705,00

Okres realizacji: 2016-2017

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

Tytuł projektu: *Kłamstwo krwi. Legenda mordu rytualnego w XIX i XX wieku na ziemiach polskich*

Kierownik projektu: dr hab. Jolanta Żyndul

Nr projektu: 3aH 15 0239 83

Kwota: 26 220,00

Okres realizacji: 2016-2018

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

---

3. GRANTY W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW AFILIOWANE PRZY IS PAN

Granty zakończone

Liczba: 1

Kierownik projektu: dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka

Tytuł projektu: *Transforming sexual norms and national identity in Poland post-1989. A critical discourse analysis*

Wykonawcy: dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka

Kwota: 11 310,00 EUR

Okres realizacji: 2014-2016

Jednostka finansująca: ERSTE Foundation, WUS Austra

Efekt: przeprowadzenie seminarium, monografia wieloautorska

Granty realizowane

Liczba: 1

Kierownik projektu: dr Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *The interdependencies between dominant – minority group discourses in Central-Eastern Europe after 1989. A critical approach*

Wykonawcy: dr Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Kwota: 10 945 EUR

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: ERSTE Foundation, WUS Austra

Efekt: seminarium dla doktorantów

---

4. KONTRAKTY W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO UE

Grant zakończony

Liczba: 1

Kierownik projektu: prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa

Tytuł projektu: *Projekt Europejski CLARIN Common Language Resources and Technology Infrastructure) – projekt naukowy, włączony do tzw. mapy drogowej ESFRI (European Roadmap for Research Infrastructures, European Strategy Forum on Research Infrastructures) – 7 Seventh Framework Programme*

Wykonawcy: dr Wojciech Sosnowski, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Danuta Roszko, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, dr Agnieszka Pluwak, dr Natalia Kotcyba

Okres realizacji: 2011 (finansowany od 2013)-2016

Grant realizowany

Liczba: 1

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Clarin Eric - European Research Infrastructure Consortium: Common Language Resources and Technology Infrastructure*

Wykonawcy: dr Maksim Duszkin, dr hab. Danuta Roszko, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, dr Wojciech Sosnowski, dr Roman Tymoshuk

Okres realizacji: 2016-2018

---

5. WNIOSKI O FINANSOWANIE PROJEKTÓW BADAWCZYCH ZŁOŻONE DO RÓŻNYCH PODMIOTÓW

Ogółem:

Liczba wniosków złożonych w konkursach grantowych: 28

Liczba wniosków w rozpatrywaniu: 13

Liczba wniosków, które nie otrzymały finansowania: 11

Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania: 4

1. Wykaz wniosków na projekty badawcze złożonych w konkursach Narodowego Centrum Nauki

Konkurs OPUS 11 na projekty badawcze, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów

Tytuł projektu: *Dyplomacja kulturalna Rosji w Europie od Katarzyny II do rewolucji bolszewickiej*

Kierownik projektu: mgr Ewa Berard

Tytuł projektu: *Etnografia pamięci PRL-u. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko, dr Michał Rauszer

Tytuł projektu: *Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)*

Kierownik projektu: dr Nicole Rybińska-Dołowy

Wykonawcy: dr Anna Joroch

Tytuł projektu: *Ukraiński esej literacki w XX wieku: historia, odbiór, konteksty*

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Ołena Hałeta, dr Roman Dubasevych

Tytuł projektu: *Konceptualizacja duszy w kulturach tradycyjnych Słowiańszczyzny*

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Kategoria rasy w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła-wyobrażenia-konteksty*

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrzesińska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Struktura sylaby albańskiej*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonawcy: dr Karolina Dargiel

Tytuł projektu: *Podstawy więzi wspólnotowych Polaków - najważniejsze wartości społeczne od staropolszczyzny do współczesności*

Kierownik projektu: dr Beata Raszewska-Żurek

Wykonawcy: pracownik techniczny

Konkurs OPUS 12 na projekty badawcze, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów

Tytuł projektu: *ZABAWA po polsku – historia słownictwa ludycznego*

Kierownik projektu: dr Beata Raszewska-Żurek

Wykonawcy: pracownik techniczny

Tytuł projektu: *Lekcja głosu. Polska poezja w przekładach na język niemiecki*

Kierownik projektu: dr Joanna Roszak

Konkurs SONATA 11 na projekty badawcze, realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora

Tytuł projektu: *Panika moralna wobec przemian życia rodzinnego w Polsce po 2000 roku na przykładzie rodzin nieheteronormatywnych*

Kierownik projektu: dr Anna Jawor

Konkurs BEETHOVEN 2 na polsko-niemieckie projekty badawcze z zakresu nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce

Tytuł projektu: *Language across generations: contact induced change in morpho-syntax in German-Polish bilingual speech*

Kierownik projektu (polski zespół): prof. dr hab. Anna Zielińska

Wykonawcy (polski zespół): dr Barbara Jańczak, dr Anna Jorroch, dr hab. Felicja Księżyk

Kierownik projektu (niemiecki zespół): prof. dr hab. Björn Hansen, Instytut Sławistyki, Uniwersytet w Ratyźbonie

Wykonawcy (niemiecki zespół): prof. Marek Nekula, mgr Izabella Błaszczyk oraz konsultanci: prof. Sandra Birzer, prof. Bernhard Brehmer

Konkurs POLONEZ 3 dla naukowców przyjeżdżających z zagranicy

Tytuł projektu: *Families and language attrition: The case of Azerbaijani in Iran*

Kierownik projektu: dr Seyed Hadi Mirvahedi

Partner naukowy: dr Nicole Dołowy-Rybińska

Tytuł projektu: *The Biblical Codes in European Culture: The Wisdom in the first Vita of St. Simeon of Serbia, Ruler and Monk*

Kierownik projektu: dr Nina Gagova

Partner naukowy projektu: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

2. Wykaz wniosków złożonych w ramach konkursu *Pomniki polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej XX i XXI wieku* Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Tytuł projektu: *Studia etnosocjologiczne Józefa Obrębskiego. Opracowanie naukowe – edycja krytyczna – publikacja cyfrowa*

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Joanna Rękas, mgr Ilija Upalevski, Jakub Ozimek

3. Wykaz wniosków złożonych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Tytuł projektu: *Studia etnosocjologiczne Józefa Obrębskiego. Opracowanie naukowe – edycja krytyczna – publikacja cyfrowa*

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Joanna Rękas, mgr Ilija Upalevski, mgr Jakub Ozimek

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Wielojęzyczny słownik neologizmów Stanisława Lema*

Kierownik projektu: dr Marcin Fastyn

Wykonawcy: mgr Jakub Banasiak, dr Mirosław Jankowiak, dr Paweł Kowalski, dr Adela Gabrikova, dr Olena Diundyk, dr Katarzyna Knapik-Gawin

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Tłumaczenie na język angielski i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: *Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XIX wieku, Ewa Golachowska**

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Moduł: Uniwersalia 2.1.

Tytuł projektu: *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian, seria łacińska, t. 3: Średniowiecze, z. 1: Źródła węgierskie*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, dr Wojciech Mądry, dr Adrien Quéret-Podesta, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Tomasz Kwoka, mgr Szymon Pogwizd, dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Prokop-Swoboda, mgr Artur Zwolski

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: Tłumaczenie i redakcja naukowa: Dangiras Mačiulis, Darius Staliūnas, Vilnius – Lietuvos sostinė: problema tautinės valstybės projekte (XIX a. pabaiga – 1940 m.) (Wilno - stolica Litwy: problem w projekcie państwa narodowego (koniec XIX w. - 1940 r.))

Kierownik projektu: dr Małgorzata Kasner

Moduł: Uniwersalia 2.2.

Tytuł projektu: Tłumaczenie na j. angielski pracy "Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i w kulturze polskiej" (The linguistic and cultural stereotypes of interaction between the world and the extraterrestrial reality in the Polish rural society)

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Moduł: Uniwersalia 2.1

Tytuł projektu: Komputerowa ewidencja polskich materiałów (z obszaru Pomorza, Kaszub, Borów Tucholskich, Warmii, Mazur, Śląska, Poznańskiego) do Niemieckiego atlasu językowego Georga Wenkera i ich opracowanie

Kierownik projektu: dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Kazimierz Sikora, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN, dr inż. Wojciech Koziół, dr Piotr Bartelik

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język niemiecki i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska

Moduł: Uniwersalia 2.1.

4. Wykaz wniosków złożonych w konkursach innych grantodawców

Tytuł projektu: *Inconvenient languages, inconvenient people(s). Linguistic minorities' stories about totalitarianism in Central Europe*

Wykonawca projektu: dr Nicole Dołowy-Rybińska

Adresat wniosku: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego EACEA

Tytuł projektu: *The interdependencies between dominant – minority group discourses in Central-Eastern Europe after 1989. A critical approach*

Kierownik projektu: dr Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Adresat wniosku: ERSTE Stiftung

Tytuł projektu: *Antisemitic motifs of anticommunist discourse and their political potential. A US-Poland comparative study*

Kierownik projektu: dr Anna Zawadzka

Adresat wniosku: New York University's Tamiment Library

Tytuł projektu: *Wniosek o finansowanie działalności upowszechniającej naukę – podmiotowy – Działalność wydawnicza*

Adresat wniosku: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Działalność Upowszechniająca Naukę

---

6. UCZESTNICTWO W GRANTACH AFILIOWANYCH POZA INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN

Liczba: 16

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Pracownicy IS PAN: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Tytuł projektu: *Wizje narodu w polskich podręcznikach do nauki historii – porównawcze badania antropologiczne*

Wykonawcy: prof. dr hab. Wojciech Burszta, dr Piotr Majewski, dr Elżbieta Sekuła, dr hab. Krzysztof Jaskułowski, dr Katarzyna Majbroda

Okres realizacji: 2013-2016

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: SWPS

Kierownik projektu: mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

Pracownicy IS PAN: mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

Tytuł projektu: *Niezamierzone pomniki. Recepcja miejsc związanych z kulturą niemiecką w czeskich Sudetach na przykładzie gminy Dolní Žandov*

Wykonawcy: mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

Okres realizacji: 2012 – 2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Wydział Polonistyki UW

Kierownik projektu: mgr Aneta Daszuta

Pracownicy IS PAN: mgr Aneta Daszuta

Tytuł projektu: *Strukturalizm Jana Mukařovskiego w kontekście nowoczesności*

Wykonawcy: mgr Aneta Daszuta

Okres realizacji: 2013-2015 (przedłużony do 2018)

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Wydział Polonistyki UW

Kierownik projektu: dr hab. Adam Krawiec, prof. UAM

Pracownicy IS PAN: prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr Dorota Leśniewska

Tytuł projektu: *Historia i kultura dawnych Słowian*

Wykonawcy: prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr Dorota Leśniewska, prof. dr hab. Andrzej Brencz, prof. Ilona Czamańska, dr hab. Jarosław Dudek, dr hab. Jarosław Jarzewicz, dr hab. Adam Krawiec, dr hab. Krzysztof Polek, dr hab. Zdzisław Pentek, dr hab. Jan Prostko-Prostyński, dr Joanna Rękas, dr hab. Stanisław Rosik, dr hab. Dariusz A. Sikorski, prof. dr hab. Leszek Słupecki, prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk, prof. dr hab. Bogdan Walczak, dr hab. Rafał Witkowski

Okres realizacji: 2012-2015

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Wydział Historyczny UAM

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ilona Czamańska

Pracownicy IS PAN: prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Anna Kotłowska

Tytuł projektu: *Włosi w europejskiej i polskiej przestrzeni kulturowej. Migracje – osadnictwo – dziedzictwo kulturowe*

Wykonawcy: prof. dr hab. Ilona Czamańska; dr Justyna Cząstka-Kłapyta; prof. dr hab. Jarosław Dudek; prof. dr hab. Ryszard Grzesik; prof. dr hab. Grzegorz Jawor; dr Tomasz Klimkowski; dr Piotr Kłapyta; dr hab. Anna Kotłowska; dr hab. Ewa Kocój; prof. dr hab. Mirosław Leszka; dr Kirył Marinow; mgr Paweł Michalak; prof. dr hab. Krzysztof Nowak; prof. dr hab. Ewa Nowicka-Rusek; dr Anna Oczko; dr hab. Jędrzej Paszkiewicz; dr Wojciech Sajkowski; mgr Anna Skowronek-Józefiak; mgr Miroslav Števík; dr hab, doc. Myrosław Wołoszczuk

Okres realizacji: 2015-2020

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Wydział Historyczny UAM

Kierownik projektu: prof. dr hab. Maryla Hopfinger-Amsterdamska

Pracownicy IS PAN: dr Elżbieta Janicka, dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *Wobec Zagłady. Ku demitologizacji kategorii opisu*

Wykonawcy: dr Aranzazu Calderon Puerta, dr Katarzyna Chmielewska, dr Helena Datner, dr Elżbieta Janicka, mgr Ewa Koźmińska-Frejłak, dr Bożena Umińska-Keff, mgr Wojciech Wilczyk, dr Anna Zawadzka, dr Tomasz Żukowski

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Kierownik projektu: dr Tomasz Żukowski

Pracownicy IS PAN: dr Elżbieta Janicka

Tytuł projektu: *Nowy paradygmat? Obraz stosunków polsko-żydowskich w wybranych tekstach kultury po 2000 roku*

Wykonawcy: dr Elżbieta Janicka

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Instytut Badań Literackich PAN

Kierownik projektu: prof. Björn Wiemer

Pracownicy IS PAN: dr Mirosław Jankowiak

Tytuł projektu: *Triangulation Approach for Modelling Convergence with a High Zoom-in Factor*

Wykonawcy: dr Mirosław Jankowiak, dr Aksana Erker, dr Peter Arkadiev, dr Kirill Kozhanov, dr Ilya Khait, dr Gražina Nicolaus, mgr Helena Stsetsko

Okres realizacji: 2013-2017

Jednostka finansująca: DFG

Afiliacja: Uniwersytet Jana Gutenberga w Moguncji

Kierownik projektu: prof. dr hab. Piotr Żmigrodzki

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *Wielki słownik języka polskiego – kontynuacja*

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Bańko, prof. UW, prof. dr hab. Maciej Grochowski, prof. dr hab. Renata Przybylska, prof. dr hab. Jadwiga Waniakowa, dr Katarzyna Węgrzynek, dr Monika Biesaga, dr Jakub Bobrowski, dr Anna Czelakowska, dr Przemysław Dębowski, mgr Agnieszka Fedorowicz, mgr Małgorzata Grzegorzewicz, mgr Paweł Janczulewicz, mgr Monika Kasza, dr hab. Krystyna Kowalik, prof. IJP PAN, dr Ewa Koziół-Chrzanowska, dr Anna Miszta, dr Anna Niepytalska-Osiecka, dr hab. Bogumił Ostrowski, prof. IJP PAN, dr Katarzyna Sobolewska, mgr Dorota Suchacka-Pietrzak, mgr Rafał Szeptyński, dr Barbara Ścigała-Stiller, dr Maria Węgiel, mgr Aleksandra Wierzbicka, dr Barbara Batko-Tokarz, mgr Wiktor Jarosław Darasz, dr Beata Drabik-Frączek, dr Anna Kisiel, dr Emilia Kubicka, dr Karolina Lisczyk-Kubina, mgr Anna Mika, mgr Marzena Miśkiewicz, dr Anna Piechnik, mgr Katarzyna Ryś, dr Patrycja Pałka, mgr Aleksandra Serafin, dr Monika Szymańska, mgr Kamila Wojda, dr Magdalena Żabowska

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Języka Polskiego PAN

Kierownik projektu: dr Anna Kisiel

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *On semantics of connectors, nature of conjunction and non-correspondence of metatexts of various languages on example of metatextual units marking opposition in Polish, Russian, Bulgarian, English and Dutch*

Wykonawcy: dr Sandra Toffel

Okres realizacji: 2015-2017

Jednostka finansująca: KU Leuven

Afiliacja: KU Leuven

Kierownik projektu: dr hab. Marzena Stępień, prof. UW

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *Wyrażenia metatekstowe otwierające jedno miejsce składniowe dla innych wyrażen*

Wykonawcy: dr Anna Kisiel, dr Emilia Kubicka, dr Dagmara Bałabaniak

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Wydział Polonistyki UW

Kierownik projektu: dr hab. Anna Kotłowska

Pracownicy IS PAN: dr hab. Anna Kotłowska

Tytuł projektu: *Bizantyńskie źródło do dziejów Słowian: Teofilakt Simokatta, Historia, przekład z języka greckiego z komentarzem*

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, dr Łukasz Różycki

Okres realizacji: 2012-2016

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Historii UAM

Kierownik projektu: prof. dr hab. Grażyna Borkowska, dr hab. Aleksandra Hnatiuk, prof. IS PAN

Pracownicy IS PAN: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Pisarki polskie i ukraińskie*

Wykonawcy: prof. dr hab. Grażyna Borkowska, dr hab. Aleksandra Hnatiuk, prof. IS PAN, dr hab.

Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN, dr Sylwia Wójtowicz, dr Lena Magnone, Agnieszka Borkowska, mgr

Iwona Boruszkowska, mgr Anna Korzeniowska-Bihun

Okres realizacji: 2014-2016

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Instytut Badań Literackich PAN

Kierownik projektu: dr hab. Helena Grochola-Szczepanek, prof. IJP PAN

Pracownicy IS PAN: mgr Szymon Pogwizd

Tytuł projektu: *Język mieszkańców Spisza. Korpus tekstów i nagrań gwarowych*

Wykonawcy: dr hab. Rafał L. Górski, prof. IJP PAN, dr phil Ruprecht von Waldenfels, mgr Michał Woźniak, mgr Szymon Pogwizd

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Języka Polskiego PAN

Kierownik projektu: dr hab. Monika Rudaś-Grodzka, prof. IBL PAN

Pracownicy IS PAN: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN, mgr Ewa Serafin-Prusator

Tytuł projektu: *Archiwa kobiet: piszące*

Wykonawcy: dr Katarzyna Nadana-Sokołowska, dr Agnieszka Mroziak, dr Anna Rosner, dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN, mgr Ewa Serafin-Prusator, mgr Emilia Kolinko, mgr Monika Rynkowska, Dominik Purchała, Natalia Judzińska i in.

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Badań Literackich PAN

Kierownik projektu: prof. dr hab. Michał Głowiński

Pracownicy IS PAN: dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *Komunizm – dzieje pojęcia w Polsce w latach 1944-1989. Interpretacje i sposoby użycia: literatura, kultura, społeczeństwo*

Wykonawcy: dr Anna Artwińska, dr Aranzazu Calderón Puerta, dr Katarzyna Chmielewska, mgr Michał Czaja, dr Krzysztof Gajewski, prof. Michał Głowiński, dr Kajetan Mojsak, dr Katarzyna Mroziak, mgr Paweł Rams, dr Anna Sobieska, mgr Bartłomiej Starnawski, dr Grzegorz Wołowicz, dr Anna Zawadzka, dr Tomasz Żukowski

Okres realizacji: 2013-2018

V. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE PRACOWNIKÓW IS PAN

---

1. MONOGRAFIE AUTORSKIE

- **Drzewiecka Ewelina**, *Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej. Studium przypadku*, Universitas, Kraków 2016, ss. 416.
- **Masłowska Ewa**, *Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i kulturze polskiej*, Wyd. II, rozszerzone i poprawione, Agade-Bis, Warszawa 2016, ss. 311.
- **Grzesik Ryszard**, **Kotłowska Anna** (przekład i opracowanie), przy współudziale **Barbary Grunwald-Hajdasz**, *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom 1: Starożytność. Pisarze najdawniejsi*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ss. 426.
- **Wojciech Sosnowski**, **Violetta Koseska-Toszewa**, **Anna Kisiel**, *Leksykon odpowiedniości semantycznych w języku polskim, bułgarskim i rosyjskim*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2016.

---

2. TOMY POD REDAKCJĄ I WSPÓLREDAKCJĄ NAUKOWĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

---

1. **Grudzińska-Gross Irena**, Nawrocki Iwa (red.), *Poland and Polin. New Interpretations in Polish-Jewish Studies*, Peter Lang 2016, ss. 229.
2. **Jankowiak Mirosław**, Kurcova Veranika, **Ostrówka Małgorzata**, Snihirova Natalia (red.), *Беларуска-польскія культурна-моўныя ўзаемадачынненні: ад гісторыі да сучаснасці*, Instytut Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Instytut Sławistyki PAN, ss. 428.

3. **Jawor Anna, Kurowicka Anna** (red.), *Polska transformacja seksualna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2016, ss. 180.
4. **Masłowska Ewa, Dorota Pazio-Wlazłowska** (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 1: Dusza w oczach świata*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2016.
5. Kapełuś Magdalena, **Masłowska Ewa, Pazio-Wlazłowska Dorota** (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 2: Świat widziany oczyma duszy*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2016.
6. Burszta Wojciech, Jezierski Piotr, **Rauszer Michał** (red.), *Zwodnicze Imaginarium. Antropologia neoliberalizmu*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016, ss. 541.
7. **Rembiszewska Dorota** (red.), *Słowiańskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Łomża 2016, ss. 319.
8. **Rembiszewska Dorota K.**, Szamryk Konrad K. (red.), *Archiwa w nauce. Nauka w archiwach*, Uniwersytet w Białymstoku, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Białystok–Łomża 2016, ss. 210.
9. **Roszak Joanna** (red.), *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, Instytut Sławistyki PAN, Fundacja Sławistyczna, Warszawa 2016, ss. 224.
10. Cychnerska Anna, **Sawicka Irena** (red.), *Sandhi w językach słowiańskich II*, IS PAN, Komisja Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, Warszawa 2016, ss. 291.
11. Rudaś-Grodzka Monika, **Serafin-Prusator Ewa**, Smoleń Barbara, Wróbel Agnieszka (red.), *Rok 1863. Narodziny nowej Polski*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 263.
12. Rudaś-Grodzka Monika, Nadana-Sokołowska Katarzyna, Mroziak Agnieszka, Czeczot Katarzyna, Smoleń Barbara, Nasiłowska Anna, **Serafin-Prusator Ewa**, Wróbel Agnieszka (red.), *...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016, ss. 674.
13. **Smalianczuk Aleksander** (red.), *Haradzienski socium III. "Gorad i jagonyja zychary: partret na fonie epochi. X-XX st."*, Zmicier Kołas, Mińsk 2016, ss. 366.

14. Biolik Maria, Naruszewicz-Duchlińska Alina, Szulowska Wanda, Wolnicz-Pawłowska Ewa, **Włoskowicz Wojciech** (red.), *Slavica – Onomastica – Regionalia. Prace dedykowane Panu Profesorowi Jerzemu Dumie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ss. 239.

---

4. CZASOPISMA NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN I ZAMIESZCZONE NA PLATFORMIE INTERNETOWEJ: [HTTPS://ISPAN.WAW.PL/JOURNALS/INDEX.PHP](https://ispan.waw.pl/journals/index.php)

---

1. „Acta Baltico-Slavica”, t. 40, redaktor naczelna Anna Zielińska, redaktorki tomu Zofia Sawaniewska-Moch, Anna Zielińska, Warszawa 2016.
2. „Adeptus”, t. 7, redaktor naczelna Nicole Dołowy-Rybińska, Warszawa 2016.
3. „Adeptus”, t. 8, redaktor naczelna Nicole Dołowy-Rybińska, Warszawa 2016.
4. „Cognitive Studies | Études Cognitives”, t. 16, redaktor naczelny Roman Roszko, Warszawa 2016.
5. „Colloquia Humanistica”, t. 5, redaktor naczelna Jolanta Sujecka, redaktor tomu Jolanta Sujecka Warszawa 2016.
6. „Slavia Meridionalis”, t. 16, redaktor naczelna Grażyna Szwat-Gyłybowa, redaktorki tomu Ewelina Drzewiecka i Ana Stoykova, Warszawa 2016.
7. „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, t. 48, redaktor naczelny Wojciech Józef Burszta, redaktor tomu Jacek Serwański, Warszawa 2016.
8. „Studia Litteraria et Historica”, t. 5, redaktor naczelna Joanna Tokarska-Bakir, redaktor tomu Agnieszka Kozik, Warszawa 2016.
9. „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, t. 51, redaktor naczelna Małgorzata Korytkowska, Warszawa 2016.

---

5. CZASOPISMA NAUKOWE POD REDAKCJĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN WYDANE PRZEZ INNE PODMIOTY

---

1. „Zeszyty Łużyckie”, nr 49, redaktor naczelny Jerzy Molas, zastępca redaktora naczelnego **Nicole Dołowy-Rybińska**, Wydawca Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW, Warszawa 2016.

2. „Homo Historicus. Gadawik antropologicznej gistoryi”, nr 4, redaktor **Aleksander Smalianczuk**, Wydawca Białoruski Kalegium, Wilnia 2016.

VI. NAGRODY PRYZYCNANE PRACOWNIKOM IS PAN

---

1. NAGRODY KRAJOWE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

Prof. dr hab. Jerzy Duma

- Odznaka honorowa Zasłużony dla Kultury Polskiej nadana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Dr Joanna Roszak

- Nagroda im. Ireny Sendlerowej za naprawianie świata nadana przez Otwartą Rzeczpospolitą, Stowarzyszenie Dzieci Holokaustu.

Mgr Ewa Serafin-Prusator

- Nagroda Polskiego Towarzystwa Genderowego im. M. Curie-Skłodowskiej i M. Kopernika – „Genderowa książka roku” – za książkę "Encyklopedia gender. Płeć w kulturze" (nagroda zbiorowa).

2. NAGRODY ZAGRANICZNE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

Dr hab. Grażyna Szwat-Gylybow, prof. IS PAN

- Doktorat honoris causa Uniwersytetu w Sofii
- Medal im. Marina Drinowa ze wstęgą od Prezesa Bułgarskiej Akademii Nauk
- Błękitna Wstęga Uniwersytetu w Sofii

Prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa

- Doktorat honoris causa Bułgarskiej Akademii Nauk

Dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- Nagroda Międzynarodowego Kongresu Badaczy Białorusi w kategorii „najlepsza polska monografia dotycząca Białorusi w latach 2011-2015” przyznana monografii „Kołchoźnicy. Antropologiczne studium tożsamości wsi białoruskiej przełomu XX i XXI wieku”.

Dr Mirosław Jankowiak

- Dyplom za wieloletnią działalność w zakresie badań białoruskiej dialektologii, popularyzację języka białoruskiego poza granicami Białorusi i wspieranie białorusko-polskich kontaktów naukowych, od Wydziału Nauk Humanistycznych, Narodowej Akademii Nauk Białorusi.

VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

---

1. TYTUŁY NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN

Tytuł profesora nauk humanistycznych uzyskali:

Ryszard Grzesik

Data uzyskania: 22.01.2016 r.

Placówka: Instytut Historii UAM

Anna Zielińska

Data uzyskania: 22.01.2016 r.

Placówka: Instytut Sławistyki PAN

---

2. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN, NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ IS
PAN

Stopień doktora habilitowanego uzyskały:

Lucyna Agnieszka Jankowiak

Data uzyskania: 25.01.2016 r.

Tytuł książki habilitacyjnej: Synonimia w polskiej terminologii medycznej drugiej połowy XIX wieku (na podstawie "Słownika terminologii lekarskiej polskiej" z 1881 roku)

Recenzenci: prof. dr hab. Mirosława Białoskórska, prof. dr hab. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, prof. dr hab. Stanisław Dubisz

Placówka: Instytut Sławistyki PAN

Dyscyplina: językoznawstwo

Joanna Satola-Staškowiak

Data uzyskania: 10.10.2016 r.

Tytuł książki habilitacyjnej: Najmłodsza leksyka polska i bułgarska

Recenzenci: dr hab. Elżbieta Solak; prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska; prof. dr hab. Emil Tokarz

Placówka: Instytut Sławistyki PAN

Dyscyplina: językoznawstwo

Habilitacja uzyskana przed 40. rokiem życia

Stopień doktora uzyskała:

Agnieszka Pluwak

Data uzyskania: 25.01.2016 r.

Tytuł rozprawy: Ramy semantyczne w tekstach prawnych – analiza konfrontatywna polsko-angielsko-niemiecka

Promotor: prof. dr hab. Violetta Koseska-Toszewa

Recenzenci: prof. dr Bjoern Hansen, prof. dr hab. Tadeusz Piotrowski

Placówka: Instytut Sławistyki PAN

Dyscyplina: językoznawstwo

Stopień doktora uzyskany przed 35. rokiem życia

---

3. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN, NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ
INNEGO PODMIOTU

Stopień doktora habilitowanego uzyskała:

Katarzyna Kotyńska

Data uzyskania: 10.05.2016 r.

Tytuł książki habilitacyjnej: Lwów: o odczytywaniu miasta na nowo

Recenzenci: prof. Ewa Wiegandt, dr hab. Elżbieta Rybicka, dr hab. Danuta Sosnowska

Placówka: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego

Dyscyplina: literaturoznawstwo

Stopień doktora uzyskała:

Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Data uzyskania: 15.11.2016 r.

Temat rozprawy: Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny w wieku XX i XXI

Promotor: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

Recenzenci: prof. dr hab. Maria Dąbrowska-Partyka, dr hab. Zdzisław Darasz, prof. UW

Placówka: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego

Dyscyplina: kulturoznawstwo

VIII. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE

---

1. PRZEWODY DOKTORSKIE OTWARTE PRZEZ RADĘ INSTYTUTU ŚLAWISTYKI PAN

Gabriela Augustyniak-Żmuda

Promotor: prof. dr hab. Anna Zielińska; promotor pomocniczy: dr Anna Żebrowska

Tytuł pracy doktorskiej: *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2016

Dyscyplina: językoznawstwo

Agnieszka Gotówka

Promotor: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN; promotor pomocniczy: dr Iwona Bielińska-Gardziel

Tytuł pracy doktorskiej: *Stereotyp rodziny w gwarach góralskich*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2016

Dyscyplina: językoznawstwo

Maria Makarowa

Promotor: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

Promotor pomocniczy: dr Joanna Nalewajko-Kulikov (Instytut Historii PAN)

Tytuł pracy doktorskiej: *Żydzi z Birobidżanu w Izraelu: język i tożsamość*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2014

Dyscyplina: językoznawstwo

Agata Trawińska

Promotor: prof. dr hab. Irena Sawicka

Tytuł pracy doktorskiej: *Realizacje palatalnego odpowiednika bezdźwięcznej welarnej zwartej w polskim języku ogólnym*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2011

Dyscyplina: językoznawstwo

Wojciech Włoskowicz

Promotor: prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska

Tytuł pracy doktorskiej: *Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2016

Dyscyplina: językoznawstwo

Marta Wojewódzka

Promotor: prof. dr hab. Anna Zielińska

Tytuł pracy doktorskiej: *Język rodzinny w środowisku dwujęzycznym na Sokólszczyźnie*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Instytut Sławistyki PAN, 2011

Dyscyplina: językoznawstwo

---

2. PRZEWODY DOKTORSKIE PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN OTWARTE
W PLACÓWKACH ZEWNĘTRZNYCH

Jakub Banasiak

Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska

Tytuł pracy doktorskiej: *Przejawianie się kategorii określoności/nieokreśloności w procesach nominalizacyjnych (na przykładzie bułgarskich i polskich zdań wyrażających relację przyczynowo-skutkową)*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny, 2011

Dyscyplina: językoznawstwo

Karolina Ćwiek-Rogalska

Promotor: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska, promotor pomocniczy: dr Dobrochna Kałwa

Tytuł pracy doktorskiej: *Przemiany krajobrazu kulturowego na czesko-niemieckim pograniczu od roku 1918 do współczesności na przykładzie gminy Dolní Žandov*

Miejsce i data otwarcia przewodu: 2014, Wydział Polonistyki UW

Dyscyplina: kulturoznawstwo

Aneta Daszuta

Promotor: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

Tytuł pracy doktorskiej: *Strukturalizm Jana Mukařovskiego w kontekście nowoczesności*

Miejsce i data otwarcia przewodu: 2013, Wydział Polonistyki UW

Dyscyplina: literaturoznawstwo

Anna Kurowicka

Promotor: prof. dr hab. Paweł Dybel

Tytuł pracy doktorskiej: *Politics of Asexuality. A Critical Analysis of Discourses on Asexualities (Polityka aseksualności. Krytyczna analiza dyskursów na temat aseksualności)*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, 2016

Dyscyplina: kulturoznawstwo

Miłosz J. Zieliński

Promotor: prof. dr hab. Wojciech J. Burszta, promotor pomocniczy: dr Mirosław Jankowiak

Tytuł pracy doktorskiej: *Między filozofem a starostą. Dylematy tożsamości regionalnej obwodu kaliningradzkiego i jego mieszkańców po roku 1991*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu SWPS, 2015

Dyscyplina: kulturoznawstwo

XI. WSPÓLPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM

---

1. WYKAZ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH W RAMACH PROTOKOŁÓW O WSPÓLPRACY MIĘDZY PAN I ZAGRANICZNYMI AKADEMIAМИ ORAZ INNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI W 2016 ROKU

Liczba: 28

Białoruś

Instytut Języka i Literatury im. Janki Kupały i Jakuba Kołasa NANB w Mińsku

- *Badania dialektologiczne w zakresie języka polskiego i białoruskiego* (dr Veranika Kurtsova, dr Małgorzata Ostrówka) - 2014-2016
- *Bibliografia językoznawstwa slawistycznego* (prof. dr hab. Hienadź Cychun, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) - 2014-2016
- *Wykorzystanie danych etymologicznych w badaniach etnolingwistycznych* (dr hab. Nikołaj Antropov, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN) - 2014-2016

Instytut Filozofii NANB w Mińsku

- *Kultura katolików na Białorusi. Przeszłość-teraźniejszość-tożsamość* (dr Irina Michiejewa, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN) - 2014-2016

Instytut Historii NANB w Mińsku

- *Dialogue of denominations in the religious culture of the Belarusian and Polish border area: historical analysis* (dr Valentsina Yanovskaya, dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN)

Bułgaria

Instytut Języka Bułgarskiego BAN w Sofii

- *Polsko-bułgarskie pararele leksykalne* (prof. Diana Blagoewa, dr hab. Joanna Satoła-Staśkowiak) - 2015-2017

Instytut Literatury BAN w Sofii

- *Tekst biblijny w literaturach południowosłowiańskich od średniowiecza do czasów nowoczesnych (funkcje, recepcja, interpretacje)* (prof. dr hab. Ana Stoykova, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN) - 2015-2017

Chorwacja

Instytut Filozofii - Uniwersytet w Zagrzebiu

- *Polska i Chorwacja. Bibliografia. Komentarze. Studia* (prof. Damir Agičić, dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN) - 2015-2017

Czechy

Instytut Języka Czeskiego ANRCz w Pradze

- *Badania nad paralelami semantycznymi w językach słowiańskich* (dr hab. Helena Karlíková, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN) - 2012-2016 r.
- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* (dr Jana Papcunova, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) - 2013-2016 r.
- *Specyfika leksyki i słowotwórstwa języków słowiańskich na początku XXI wieku* (dr Albena Rangelová, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) - 2012-2016

Gruzja

Gruzińska Narodowa Akademia Nauk

- *Mniejszość polska w Gruzji* (prof. Vazha Kiknadze, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2016

Litwa

Instytut Języka Litewskiego w Wilnie

- *Pamiętniki, dzienniki i listy autorów dwujęzycznych z Litwy (XIX w. – 1. połowa XX w.)* (dr Zita Šimėnaitė, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN) - 2014-2016
- *Bałtyckie i słowiańskie dialekty i ich rozwój w perspektywie badań nad kontaktem językowym* (prof. dr hab. Danguolė Mikulėnienė, dr Mirosław Jankowiak) - 2014-2016

Instytut Historii Litwy w Wilnie

- *Pogranicze polsko-białorusko-litewskie w perspektywie historyczno-kulturowej w XIX i XX wieku* (Rimantas Miknys, dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN) - 2014-2016

Łotwa

Instytut Języka Łotewskiego w Rydze

- *Związki kulturowo językowe polsko-łotewskie i łotewsko-polskie* (dr hab. Anna Stafecka, dr Małgorzata Ostrówka) - 2015-2017

Macedonia

Macedońska Akademia Nauk i Sztuk, Skopje

- *Ciągłość i jej brak jako problem badawczy* (prof. dr Vitomir Mitevski, dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN) - 2016-2018
- *Fonetyka i fonologia języka macedońskiego* (prof. Marjan Markovikj, prof. dr hab. Irena Sawicka) - 2016-2019

Moldawia

Narodowe Muzeum Historii Mołdawii Mołdawskiej Akademii Nauk, Kiszyniów

- *Polacy w Mołdawii: pamięć i współczesność* (dr Lilia Zabolotnaia, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) - 2016-2018

Rumunia

Katedra Sławistyki Uniwersytetu w Bukareszcie

- *Polsko-rumuńskie leksykalne konfrontacje językowe* (prof. dr hab. Constantin Geambașu, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2016-2018

Słowacja

Instytut Językoznawstwa Ľ. Štúra Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie

- *Procesy globalizacyjne i domestykacyjne w językach słowiańskich na początku XXI wieku* (mgr Jana Wachtarczyková, PhD., dr Zofia Rudnik-Karwatowa) – 2016-2018

Instytut Sławistyki Jana Stanisława Słowackiej Akademii Nauk

- *Polsko-słowacko-bułgarskie leksykalne konfrontacje językowe* (dr Mária Košková, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak) – 2016-2018

Ukraina

Instytut Językoznawczo-Informatyczny NANU w Kijowie

- *Polish-Ukrainian and Ukrainian-Polish corresponding lexis* (prof. Volodymyr Shirokov, dr Wojciech Sosnowski) – 2015-2017

Instytut Języka Ukraińskiego NANU, Kijów

- *Innowacje leksykalne, słowotwórcze i frazeologiczne we współczesnych językach słowiańskich* (prof. Ievgeniia Karpilovska, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) – 2015-2017
- *Bibliografia online światowego językoznawstwa sławistycznego* (prof. Ievgeniia Karpilovska, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) – 2015-2017

Instytut Narodoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Lwów

- *Wyznaczniki i zmiany: tożsamość Ukraińców w Polsce i na Ukrainie* (dr Lyudmila Bulhakova, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2015-2017

Węgry

Muzeum i Instytut Historii Wojskowości, Budapeszt

- *Trzy legendy św. Stefana – wydanie łacińsko-polskie* (dr László Veszpremy, prof. dr hab. Ryszard Grzesik) – 2014-2016

Włochy

Consiglio Nazionale Delle Ricerche Istituto Di Linguistica Computazionale “A. Zampolli”, Pisa

- *Ochrona dziedzictwa językowego. Porównanie postaw wobec zróżnicowania językowego w Polsce i we Włoszech* (dr Claudia Soria, dr Nicole Dołowy-Rybińska) – 2014-2016

Wyjazdy za granicę pracowników Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: 31

Kraje: Białoruś, Bułgaria, Czechy, Gruzja, Litwa, Łotwa, Macedonia, Rumunia, Słowacja, Ukraina, Węgry, Włochy (12 krajów)

Przyjazdy do Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: 24

Kraje, z których przyjechano: Białoruś, Bułgaria, Czechy, Gruzja, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Słowacja, Ukraina, Węgry, Włochy (11 państw)

Inne wyjazdy pracowników Instytutu Sławistyki PAN za granicę (np. konferencje, kwerendy, wykłady)

Liczba osób: 86

Kraje: Australia, Austria, Bośnia i Hercegowina, Białoruś, Bułgaria, Cypr, Chiny, Chorwacja, Czechy, Grecja, Francja, Hiszpania, Holandia, Kanada, Litwa, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, Rosja, Serbia, Słowacja, Ukraina, USA, Węgry, Włochy, Wlk. Brytania (30 państw)

Liczba: 10

Białoruś

Instytut Języka i Literatury im. Janki Kupały i Jakuba Kołasa NANB w Mińsku

- *Białoruska i polska leksyka konfesyjna* (dr Iryna Budzyko, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN) – 2017-2019
- *Badania nad motywacją semantyczną w języku białoruskim i polskim w ujęciu diachronicznym* (dr hab. Nikołaj Antropov, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN) – 2017-2019
- *Badania w zakresie dialektologii i leksykografii języka białoruskiego i polskiego* (dr Veranika Kurtsova, dr Mirosław Jankowiak) – 2017-2019
- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* (prof. dr hab. Hienadź Cychun, dr Zofia Rudnik-Karwatowa) – 2017-2019

Litwa

Instytut Języka Litewskiego w Wilnie

- *Bałtyckie i słowiańskie dialekty i ich rozwój w perspektywie badań nad kontaktem językowym* (prof. dr hab. Danguolė Mikulėnienė, dr Mirosław Jankowiak) – 2017-2019
- *Polskie i litewskie zasoby lingwistyczne i możliwości ich cyfryzacji w świetle badań konfrontatywnych i leksykografii wielojęzycznej* (dr Rolandas Kregždys, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN) – 2017-2019
- *Pamiętniki, dzienniki, słowniki i listy autorów dwujęzycznych z Litwy (XIX w. – 1. połowa XX w.)* (dr Vilija Sakalauskienė, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN)

Instytut Litewskiej Literatury i Folkloru Litewskiej Akademii Nauk

- *Kultura pamięci Wilna we współczesnej literaturze polskiej i litewskiej (1990-2015)* (doc. dr Mindaugas Kvietkauskas, dr Małgorzata Kasner) – 2017-2019

Serbia

Instytut Języka Serbskiego Serbskiej Akademii Nauk i Sztuk, Belgrad

- *Kluczowe pojęcia serbskiej i polskiej aksjofery w perspektywie ogólnosłowiańskiej* (dr Ivana Lazić-Konjik, dr Dorota Pazio-Wlazłowska) – 2017-2020

Włochy

Consiglio Nazionale Delle Ricerche Istituto Di Linguistica Computazionale “A. Zampolli”, Pisa

- *Ocena żywotności etnolingwistycznej języków regionalnych: nowe podejście teoretyczne* (dr Claudia Soria, dr Nicole Dołowy-Rybińska) – 2017-2019

---

3. WSPÓŁPRACA MIĘDZY INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN I ZAGRANICZNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI NA PODSTAWIE UMÓW MIĘDZY INSTYTUTAMI

Liczba: 5

Umowa o współpracy naukowej między **Instytutem Serbołużyckim (Serbski institut z. t. / Sorbisches Institut e. V., Budyšin/Bautzen (RFN))** i Instytutem Sławistyki PAN w Warszawie na lata 2014-2018. Instytut Serbołużycki i IS PAN współpracują w zakresie sławistyki ze szczególnym uwzględnieniem języka, literatury i kultury Serbów na Łużycach Górnych i Dolnych.

Umowa na czas nieokreślony między **Instytutem Etnologii Akademii Nauk Republiki Czeskiej** w Pradze i Instytutem Sławistyki PAN o wzajemnej współpracy na polu naukowym, wymianie informacji naukowych (w tym wybranych czasopism i publikacji).

Umowa na lata 2013-2017 między **Instytutem Języka Rosyjskiego im. W. W. Winogradowa Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie** i IS PAN.

Umowa dotyczy obszarów sławistyki będących przedmiotem wzajemnego zainteresowania obu instytutów.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Przykarpackim Uniwersytetem Narodowym im. W. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w grudniu 2015 r.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Uniwersytetem Narodowym im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2016 r.

---

4. WSPÓŁPRACA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI
NAUKOWYMI BEZ ZAWARTEGO FORMALNEGO POROZUMIENIA

Institut Mirowoj Litieratury im. A.M. Gor'kogo RAN, Moskwa

- *Poezja rosyjska pierwszego trzydziestolecia XX wieku i sztuka: spojrzenie ze strony Polski i Rosji* – dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk oraz Wydział Języków Obcych i Regionoznawstwa Uniwersytetu im. M.W. Łomonosowa

- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* – dr Marcin Fastyn

Instytut Litewskiej Literatury i Folkloru (Wilno, Litwa)

- *Bałtyckie i słowiańskie konteksty (nie)pamięci* – dr Małgorzata Kasner

Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej (Lwów, Ukraina)

- *Lwów literacki: wirtualny przewodnik* – dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Uniwersytet w Zagrzebiu oraz Zakład Języków i Literatur Słowiańskich Uniwersytetu w Mariborze

- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* – dr **Paweł Kowalski**

Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Wydział Języków Obcych i Regionoznawstwa Uniwersytetu im. M.W. Łomonosowa, Instytut Łużycki (Serbołużycki) w Budziszynie, Urząd Pełnomocnika Polskiej Mniejszości Narodowej w Zagrzebiu, Zakład Języków i Literatur Słowiańskich Uniwersytetu w Mariborze

- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* – dr Zofia Rudnik-Karwat

Białoruskie Archiwum Historii Mówionej

- *Kolektywizacja powojenna na Białorusi Zachodniej w relacjach jej mieszkańców* – dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

---

5. UDZIAŁ W GREMIACH NAUKOWYCH

Członkostwo w organizacjach naukowych krajowych

Komitety, Komisje, Rady PAN

Komitet Nauk o Kulturze PAN (prof. dr hab. Wojciech Burszta, prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir)

Komitet Słowianoznawstwa PAN (prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska, dr hab. Grażyna Szwał-Gyłybow, prof. IS PAN)

Komitet Nauk Etnologicznych PAN (prof. dr hab. Wojciech Burszta, dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Komisja Balkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Anna Kotłowska)

Komisja Onomastyczna Oddział PAN w Poznaniu (dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN)

Komisja Słowistyczna przy Oddziale PAN w Poznaniu (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Sekcja Dialektologiczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Etnolingwistyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Onomastyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (prof. dr hab. Jerzy Duma)

Rada Naukowa Instytutu Archeologii i Etnologii PAN (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Rada Naukowa Instytutu Badań Literackich PAN (mgr Ewa Serafin-Prusator)

Rada Naukowa Instytutu Języka Polskiego PAN (prof. dr hab. Anna Zielińska)

Rada Programowa Przedstawicielstwa „Polska Akademia Nauk” w Kijowie (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN: członek)

Międzynarodowy Komitet Słowistów

Komisja Badań Porównawczych nad Literaturami Słowiańskimi przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN: członek)

Komisja Bibliografii Lingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Zofia Rudnik-Karwat: przewodnicząca, dr Marcin Fastyn: członek, dr Paweł Kowalski: członek)

Komisja Dialektologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN: członek)

Komisja Etnolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Iwona Bielińska-Gardziel: członek)

Komisja Etymologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN: przewodnicząca)

Komisja Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Irena Sawicka: członek)

Komisja Historii i Kultury Bałkanów przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Jolanta Sujcka, prof. IS PAN: przewodnicząca, prof. dr hab. Irena Sawicka: członek)

Komisja Ibero-Słowistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN: członek)

Komisja Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Dorota Pazio-Włazłowska: członek)

Komisja Językoznawstwa Bałkańskiego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Irena Sawicka: członek)

Komisja Słowotwórcza przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Zofia Rudnik-Karwat: członek)

Komisja Socjolingwistyki przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN: członek)

Komisja Wczesnych Dziejów Słowian przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Ryszard Grzesik: przewodniczący, dr hab. Anna Kotłowska, sekretarz)

Pozostałe podmioty zagraniczne (układ alfabetyczny):

AATSEEL American Association of Teachers of Slavic and East European Languages (mgr Ewa Serafin-Prusator)

American Association for Slavic, East European and Euroasian Studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN: członek)

Association for Polish-Jewish studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN: członek)

Białoruskie Archiwum Historii Mówionej (dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN: przewodniczący)

O Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa (CLEPUL) (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN: członek)

Centrum badań miejskich w Grodnie (dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN)

European Association for Jewish Studies (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN)

European Association of Social Anthropologists (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN - członek)

European Society for the History of Science (dr Ewelina Drzewiecka)

ICLLL Reviewing Committee (dr Agnieszka Pluwak: członek)

Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego, Kowno (dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN: członek)

Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen (AIESEE) (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN: przewodniczący)

International Society for Dialectology and Geolinguistics (dr Małgorzata Ostrówka: członek)

International Society for Iberian-Slavonic Studies CompaRes (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN: członek)

Medieval Chronicle Society (prof. dr hab. Ryszard Grzesik: członek, dr hab. Anna Kotłowska: członek)

Międzynarodowa Asocjacja Białorutenistów (dr Mirosław Jankowiak: członek)

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN: członek)

Modern Language Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN: członek)

Polish Commission Of Balkan Culture And History (Association Internationale D'études Du Sud-Est Européen (AIESEE)) (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN: przewodnicząca)

Polish Institute of Arts and Science (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, członek)

Polish Studies Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN: członek)

Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Polyslav - Association of Slavists (dr Mirosław Jankowiak: członek, dr Anna Kisiel: członek)

Rada Programowa rocznika "IberoSlavica" (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN: członek)

Spišský dejepisný spolok (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Światowa Rada Badań nad Polonią (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

The Societas Linguistica Europaea (dr Anna Kisiel: członek)

Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe „Odrodzenie” w Berdiańsku (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN: członek)

Utopian Studies Society-Europe (dr Anna Boguska: członek, dr Ewelina Drzewiecka: członek)

Pracownicy Instytutu Sławistyki PAN są członkami następujących polskich stowarzyszeń, towarzystw naukowych, instytutów naukowych, rad naukowych oraz fundacji, a także innych gremiów (układ alfabetyczny):

Akademickie Centrum Badań Euroregionalnych

Centrum Białoruskich Studiów (UW)

Fundacja Gender Center

Fundacja Sławistyczna

Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW

Komitet naukowy serii wydawniczej „Prace Językoznawcze Instytutu Filologii Polskiej UKSW"

Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

Polski Instytut Antropologii

Polskie Towarzystwo Badań Teatralnych

Polskie Towarzystwo Białorutenistyczne

Polskie Towarzystwo Fonetyczne

Polskie Towarzystwo Historyczne

Polskie Towarzystwo Językoznawcze

Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze

Polskie Towarzystwo Socjologiczne

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

Rada Naukowa Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW

Rada Naukowa Serii wydawniczej "Język na pograniczach"

Rada Naukowa Wydziału "Artes Liberales" Uniwersytet Warszawski

Rada Programowa przy Instytucie Biografistyki Polonijnej

Stowarzyszenie Hispanistów Polskich

Stowarzyszenie im. Stefana Żeromskiego
Towarzystwo Naukowe Warszawskie

X. REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW IS PAN NA
KONFERENCJACH ZA GRANICĄ

---

1. REFERATY WYGŁOSZONE ZA GRANICĄ

Ogółem: 71 referatów

mgr Jakub Banasiak

- Мови Європи в стані оновлення, Kijów, 20-21.04.2016.
Referat: Procesy nominalizacyjne w komunikacji specjalistycznej

dr Anna Boguska

- The Thirteenth International Slavic Studies Conference „Multiculturalism and Multilingualism”, Sofia, 21-23.04.2016.
Referat: Mnoštvo i raznolikost umjesto proglašenog jedinstva. Multikulturalizam i multilingvizam hrvatskog prosvjetiteljstva u Dalmaciji i Dubrovniku
- 500 years of utopias. 17th International Conference of the Utopian Studies Society, Lizbona, 5-8.07.2016
Referat: The problem of (im)perfection in Croatian insular prose

mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Denkmalschutz im Staatssozialismus, Schloss Weesenstein, 28-29.06.2016
Referat: "We Called It Hubertus". (Post)German Heritage in Czechoslovakia after 1945

dr Nicole Dołowy-Rybińska

- 2nd International Conference on Contested Languages in the Old World, Turyn, 5-6.05.2016
Referat: Surveying the ethnolinguistic vitality of two regional collateral languages: the case of Kashubian and Piedmontese (razem z dr Claudią Sorią)
- Dimensionen kultureller Sicherheit bei ethnischen und sprachlichen Minderheiten/Dimensions of Cultural Security for Ethnic and Linguistic Minorities, Bautzen, 17-19.11.2016
Referat: Language and cultural practices of young people from European linguistic minorities. Between assimilation and activism

dr Ewelina Drzewiecka

- The Thirteenth International Slavic Studies Conference „Multiculturalism and Multilingualism”, Sofia, 21-23.04.2016
Referat: Българската реформация? Към въпроса за мултикултурния опит на Възраждането
- 2nd Conference Of Central And Eastern European Network For The Academic Study Of Western Esotericism “ESOTERICISM, Literature And Culture In Central And Eastern Europe”, Belgrad, 27-28.05.2016
Referat: “Enlightened Esotericism”: A Case Study on Migrating Ideas in the Modern Bulgarian Tradition
- Международна научна конференция „150 години от рождението на Пенчо Славейков“, Sofia, 16-18.05.2016
Referat: Пенчо Славейков и религията
- 500 years of utopias. 17th International Conference of the Utopian Studies Society, Lizbona, 5-8.07.2016
Referat: Local Modernity – Local Utopia? About the Bulgarian vision of social happiness in the 19th century

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- „Anthropological legacies and human futures”, 14th EASA Biennial Conference, Mediolan, 20-23.07.2016
Referat: Anthropology in the service of politics? The case of Józef Obrębski, a precursor of ethnic and postcolonial studies in the interwar Poland
- The International Congress of Belarusian Studies, Kowno, 07-09.10.2016
Referat: „Swoi” jako współsprawcy w chłopskiej narracji o Zagładzie. Casus białoruski w perspektywie antropologicznej

dr Marcin Fastyn

- Мови Європи в стані оновлення, Kijów, 20-21.04.2016
Referat: Znaczące nazwy własne istot w “Bajkach robotów” S. Lema i ich przekład na języki bułgarski, czeski i rosyjski

dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

- Białorusko-polskie stosunki kulturowo-językowe: historia i współczesność, Mińsk, 4-5.10.2016
Referat: Wielojęzyczna sfera sacrum katolików na Białorusi
- III Міжнародна наукова конференція, Українська мова сфера сакрального, Czerniowce, 20-22.10.2016
Referat: Leksyka religijna w polskich słownikach objaśniających XXI wieku

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- 3rd Annual International Polish Jewish Studies Workshop: Doikeyt, Diaspora, Borderlands: Imagining Polish Jewish Territories, Chicago, 10-13.04.2016

Referat: A Language without Grammar

- Columbia-Princeton Slavic Studies Graduate Student Conference, Nowy Jork, 1.04.2016
Referat: Optics of Soviet Modernism
- Association for Slavic, East European and Eurasian Studies, Waszyngton, 17-20.11.2016
Referat: Destination or Destiny. The Life of Alexander Weissberg-Cybulski

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- Kritika i molk: čitanje na makedonskata literatura i kultura, Skopje, 7-8.11.2016
Referat: Valorizacija na vrednosti vo makedonskata literatura. Pogled od nadvorešna perspektiva za kritičkiot opus na Dimitar Mitrev

dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

- Текст в языке, речи, культуре (X Супруновские чтения), Mińsk, 4-6.11.2016
Referat: Этымалогія як тэкст

dr Elżbieta Janicka

- "Lessons and Legacies" Conference on the Holocaust XIV: "The Holocaust in the 21st Century. Relevance and Challenges in the Digital Age", Claremont McKenna, 3-6.11.2016
Referat: New Sources and New Questions. Toward a reconceptualization of the Hilberg's triad

dr Mirosław Jankowiak

- International Scientific Congress of Belarusian Culture, Mińsk, 5-6.05.2016
Referat: Класіфікацыя беларускіх гаворак Латвіі: ад Я. Карскага да сучаснасці
- 23-rd International Scientific Conference of Jonas Jablonskis "Meaning in Language and Culture", Wilno, 23-24.09.2016
Referat: Contemporary Belarusian Dialects in Lithuania, Varena District. Sociolinguistic Situation and Condition of the Dialect
- Беларуска-польскія культурна-моўныя ўзаемадачынненні: ад гісторыі да сучаснасці, Mińsk, 4-5.10.2016
Referat: Беларускія гаворкі Літвы як прыклад беларуска-польскага міжмоўнага ўзаемадзеяння

dr Anna Jawor

- International Conference on Arts, Education and Social Science, Amsterdam, 16-17.08.2016
Referat: A moral panic in the context of transformation of family structure

mgr Tatsiana Kasataya

- The International Congress of Belarusian Studies, Kowno, 07-09.10.2016
Referat: Рэгістрацыя абшчын евангельскіх хрысціян-баптыстаў у БССР: стратэгіі савецкай улады і тактыкі вернікаў

dr Małgorzata Kasner

- Słowianie i Bałtowie: kontakty językowe i kulturowe w przeszłości i teraźniejszości, Wilno, 17-18.11.2016

Referat: Miasto jako przedmiot litewskich i polskich badań nad kulturą pamięci

dr Anna Kisiel

- 4th edition of the Santiago de Compostela International Workshop on Discourse Analysis, Santiago de Compostela, 29-30.09.2016

Referat: Adverbials and discourse markers. A case study of time / contrast homographic language units

dr Paweł Kowalski

- Словенска терминологија данас, Belgrad, 11-13.05.2016

Referat: Wykorzystanie terminologii językoznawstwa slawistycznego w systemie informacyjno-wyszukiwawczym iSybisław (razem z Zofia Rudnik-Karwatowa)

- Мови Європи в стані оновлення, Kijów, 20-21.04.2016

Referat: Derywacja semantyczna we współczesnych językach polskim i słoweńskim – zarys zagadnienia

- XXV kolokwium młodych językovedcov, Časta-Papirnicka, 23-25.11.2016

Referat: Przejawy internacjonalizacji terminologii językoznawczej

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Polacy w Mołdawii. Historia i współczesność, Kiszyniów, 16-19.01.2016

Referat: Sytuacja socjolingwistyczna Polaków w Kiszyniowie

- Współczesne metody nauczania języka polskiego jako obcego (wideokonferencja), Berdiańsk

Referat: Проблема мови як один дискримінантів культурної спадщини пограниччя

- Simpozionul Internațional Zilele Culturilor Slave în România, Bukareszt, 22-23.09.2016

Referat: Biografie językowe Polaków w Mołdawii

- Р.Ф.Кайндль – історик, етнограф, краєзнавець”. Міжнародний науковий семінар «Кайндлівські читання» до 150-річчя з дня народження професора Р.Ф.Кайндля, Czerniowce, 23-24.09.2016

Referat: Наукові дослідження Інституту славістики Польської академії наук на початку ХХІ століття

mgr Anna Kurowicka

- Doroczna konferencja National Women's Studies Association pt. Decoloniality, Montreal, 10-13.11.2016

Referat: Studying Catholic Asexualities: How Spirituality and Institutional Religion Affect Asexuality

mgr Konrad Matyjaszek

- 3rd Annual International Polish Jewish Studies Workshop: Doikeyt, Diaspora, Borderlands: Imagining Polish Jewish Territories, Chicago, 10-13.04.2016

Referat: Spaces of monologue: territorial delimitations of contemporary Polish Jewish studies

dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

- Текст в языке, речи, культуре» (X Супруновские чтения), Mińsk, 4-6.11.2016
Referat: Kamienne serce - drewniana dusza. W poszukiwaniu motywacji metafory w polskiej paremiologii i folklorze

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- Naucznyje orientiry izuczenija wzaimoswiaziej kultury Rosssii i zarubieżnych stran w 20-30-je gody XX wieka, Moskwa, 4.04.2016
Referat: Marszruty rasprostranienija informacyii o sowietskome teatrze w Polsce w 20-30-je gody XX wieka
- Iskustwo Zapada. XX wiek, 60- gody, Moskwa, 14-16.09.2016
Referat: Jazyk tieatralnogo awangarda w Polsce i kłassika. Adaptacyii i inspiracyii
- Congreso Internacional "Cervantes, Shakespeare y la Edad de Oro de la Escena", Madryt, 17-21.10.2016
Referat: La transferencia de Don Quijote al teatro polaco: Józef Szajna i Tadeusz Kantor
- Teatr XXI wieka i wyzowy nowego wriemieni, Kazań, 22.12.2016
Referat: Protiw sintieza iskusstw: Tadeusz Kantor i jego nasledniki w polskom teatrze konca XX i naczała XXI wieka

dr Małgorzata Ostrówka

- Białorusko-polskie stosunki kulturowo-językowe: od historii do współczesności, Mińsk, 4-5.10.2016
Referat: Środki językowe służące do wyrażania emocji w powieściach F. Czarnyszewicza „Nadberezyńcy” i „Wicik Żywica”

mgr Aliaksandr Paharely

- 5th International Scientific Conference of the Institute Political Sphere “Nation during crisis”, Mińsk, 13.05.2016
Referat: Ужыванне і злоўжыванне крызісам. Крызісны дыягназ у друку міжваеннай БХД-БНА і яго актуальнасць
- The International Congress of Belarusian Studies, Kowno, 07-09.10.2016
Referat: Элементы еўгенічнага дыскурса ў друку БХД-БНА міжваеннага перыяду

dr Dorota Pazio-Wlazłowska

- Slovanská lexikografie počátkem 21. století, Praga, 20-22.04.2016
Referat: Katolicyzm i prawosławie we współczesnej leksykografii polskiej i rosyjskiej
- Perémie národů slovanských VIII – „Perémie v 21.stoleti", Ostrawa, 13-14.09.2016
Referat: Концепт ДОМ в русских пословицах и поговорках
- III Міжнародна наукова концеренція, Українська мова сфера сакрального, Czerniowce, 20-22.10.2016

Referat: Leksyka religijna w polskich słownikach objaśniających XXI wieku

dr Agnieszka Pluwak

- Word Formats and Lexical Combinations, Rzym, 29-30.01.2016
Referat: Building a domain-specific frame representation for legal contracts in Polish, English and German
- International Conference on Language, Linguistics and Literature, Sydney, 24-26.11.2016
Referat: A Selection of Parallel Legal Texts as Corpora for Comparative Frame Research and Frame Projection

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Minderheitensprachen und Sprachminderheiten Deutsch und seine Kontaktsprachen in der Dokumentation der Wenker-Materialien, Marburg, 29.02.–03.03.2016
Referat: Die Wenkerbogen zu den polnischen Mundarten in Ermland und Masuren
- Трансформація діалектного континууму і проблеми лінгвоекології. До 30-річчя Чорнобильської трагедії, Кіjów, 11–12.04.2016
Referat: Wschodniosłowiańskie reliktów leksykalne w nazwach uprzęży i wozu (razem z Januszem Siatkowskim)
- Międzynarodowa Komisja Ogólnosłowiańskiego atlasu językowego, Belgrad, 16–23.10.2016
Referat: Prezentacja tomu Słowiańskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo
- 9th International Conference On Latgalistics. Commemorating the 140th birthday of Francis Kemps, Rezekne, 30.11-1.12.2016
Referat: Славянские влияния в фамилиях современных жителей города Виляни (восточная Латвия) (z Kazimierzem Sikorą)

dr Zofia Rudnik-Karwat

- Wortbildung und Internet = Словообразование и интернет = Tworba riječi i internet, Graz, 21-25.03.2016
Referat: Przydatność systemu informacji slawistycznej iSybislaw dla badań słotwórczych
- Мови Європи в стані оновлення, Кіjów, 20-21.04.2016
Referat: "Lingwistyka kulturowa" czy "lingwokulturologia"? O roli czynników pozajęzykowych w tworzeniu terminów językoznawczych

dr hab. Joanna Satola-Staškowiak

- Slovanská lexikografie počátkem 21. století, Praga, 20-22.04.2016
Referat: Badania nad najmłodszą leksyką w oparciu o korpusy językowe

dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

- 23rd International Scientific Conference Of Jonas Jablonskis "Meaning In Language And Culture", Wilno, 23-24.09.2016
Referat: XIX-wieczne słowniki przekładowe z Litwy jako źródła do badań etnolingwistycznych

prof. dr hab. Irena Sawicka

- 1st International Conference on Language Contact in the Balkans and Asia Minor, Saloniki, 3-5.11.2016
Referat: Greek-Slavic convergence in phonetics
- Zilele culturilor slave in Romania, Bukareszt, 23-24.09.2016
Referat: Zmiany w strukturze sylaby słowiańskiej na przestrzeni wieków

dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

- Experten-Workshop "Polesien als Interventionslandschaft", Marburg, 16-17.06.2016
Referat: Perspektywy ustnoy istorii dla ponimanija powseidnewnosti Polesja
- Znakamityja minczanie. XIX - XX st., Mińsk, 13.09.2016
Referat: Zycio i śmierć Romana Skirmunta (1868-1939) pawodle wusnych uspaminau
- The International Congress of Belarusian Studies, Kowno, 07-09.10.2016
Referat: Prablema Hałakostu na staronkach biełaruskich padrucznikau

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

- Historia i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich, Suceava, 8-10.09.2016
Referat: Pamięć Bukowiny – Arkadia w cieniu historii (na podstawie wywiadów i opracowań dotyczących miejscowości Bulai i Vișșani)
- Bucovina și bucovinenii in secolul al XX-lea. Istorie, politica și destin, Rădăuți, 10-11.11.2016
Referat: Catolicismul polonez în Bucovina românească – tradiție și eclectism (Modelul Bulaiului)

dr Wojciech Sosnowski

- Fraseologia Contrastiva, Mediolan, 9-11.11.2016
Referat: Культурологический компонент фразеологических единиц в «Лексиконе активной польской и украинской фразеологии» (z Maciejem Jaskotem)
- World in Pictures and in Phraseology, Praga, 24-26.11.2016
Referat: O pracy nad „leksykonem aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej” (z Romanem Tymoszukiem)

mgr Wojciech Włoskowicz

- The 33rd International Geographical Congress, Pekin, 21-25.08.2016
Referat: Communicative community as the core criterion for the endonymic status of toponyms. An addendum to P. Jordan's definition of endonym

prof. dr hab. Anna Zielińska

- Deutsch in Mehrsprachigkeitsbiographien im östlichen Europa, Ratyzbona, 20-21.03.2016
Referat: Der letzte Sprecher des Deutschen in Schwerin an der Warthe (heute Skwierzyna in der Woiwodschaft Lubusz) und seine Sprachbiographie

- Jahrestagung des Forschungszentrums Deutsch in Mittel-, Ost- und Südosteuropa (FZ DiMOS), Ratyzbona, 28.09 – 01.10.2016
Referat: Das Deutsche in der Sprachbiographie einer bei Berlin geborenen Bewohnerin Westpolens
- Multilinguale SprachBioGraphien in Mittelosteuropa, Greifswald, 27.10-29.10.2016
Referat: Spracheinstellung und das Problem der nationalen Identität am Beispiel einer Sprachbiographie aus dem Gebiet von Lebus

---

2. WYKŁADY I REFERATY WYGŁOSZONE NA ZAPROSZENIE ZAGRANICZNYCH INSTYTUCJI

Ogółem: 22

dr Nicole Dołowy-Rybińska

- Hornjoserbska inteligenca porno Słowjanam: styki, wuměna, identita (Sorbisches Institut/Serbski institut Bautzen/Budysin, Bautzen, Niemcy)

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- Identity Narratives of Belarusian Kolkhozniks in the Late 20th and Early 21st Centuries. Outcome of a Two-Decade-Long Ethnographic Field Research (Instytut Slawistyki Uniwersytetu w Poczdamie, Poczdam, Niemcy)

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- 40. Rocznica Komitetu Obrony Robotników (Brooklyn Public Library Lecture Series, Nowy Jork, USA)
- Der Dichter Czeslaw Milosz und das Judentum (Slavische Philologie, Georg-August-Universität, Gottingen, Getynga, Niemcy)

dr Elżbieta Janicka

- L'innocence retrouvée. L'affaire Gross comme produit de la politique historique de l'état polonais depuis 2004 (École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paryż, Francja)

dr Mirosław Jankowiak

- Беларускія гаворкі ва ўмовах шматмоўя на славяна-балцкім памежжы (Instytut Językoznawstwa im. Jakuba Kołasa, Centrum Badań Białoruskiej Kultury, Języka i Literatury Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Mińsk, Białoruś)

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- Wielokulturowość, wielogłosowość, milczenie. "Inny" międzywojennego Lwowa w literaturze (Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej, Lwów, Ukraina)

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- The sociolinguistic situation of the Polish minority in Georgia (Instytut Historii i Etnologii Uniwersytet im. Iwana Javakhishvili, Tbilisi, Gruzja)
- Język i tożsamość na pograniczu kultur (Konsulat RP, Łuck, Ukraina)
- Polskie badania polszczyzny południowo-wschodniej na przestrzeni 25-lecia. Dokonania i perspektywy (Ambasada RP w Kijowie, Odessa, Ukraina)
- 25 lat wolnej Polski i Ukrainy – polskie badania językoznawcze (Konsulat RP w Odessie/Ambasada RP w Kijowie, Odessa, Ukraina)
- 25 lat wolnej Polski i Ukrainy – niematerialne dziedzictwo kulturowe (obrzędy Bożego Narodzenia w Dolnych Piotrowcach), (Ambasada RP w Kijowie), Mikołajów, Ukraina

mgr Anna Kurowicka

- (A)sexual Politics of Choice: On the Role of Choice in the Formation of Asexual Identities (Instytut Amerykanistyki, Karl-Franzens-Universität Graz, Graz, Austria)

dr Michał Rauszer

- The Peoples Imagination. Surrealism as Revolutionary Project (Filosofický Ústav Akademie věd České Republiky, Praga, Czechy)

dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

- Problemy biografistyki historycznej (na przykładzie badań nad biografią Romana Skirmunta. 1868-1939) (Instytut Historii Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Mińsk, Białoruś)

dr Wojciech Sosnowski

- Metody, techniki i środki dydaktyczne w pracy z dorosłymi uczniami (RusSchool LTD, Amsterdam, Holandia)
- Scenariusz lekcji jako najlepsze narzędzie odzwierciedlające koncepcję autora podręcznika (Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Pradze, Praga, Czechy)
- Metody, techniki i środki dydaktyczne w pracy z dorosłymi uczniami (Pupils of Pythagoras school LTD, Limassol, Cypr)
- Metody, techniki i środki dydaktyczne w pracy z dorosłymi uczniami (Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Paryżu, Paryż, Francja)

dr hab. Grażyna Szwat-Gylybow, prof. IS PAN

- Od świata pustych znaków do kategorii człowieczeństwa (Bułgarska Akademia Nauk, Sofia, Bułgaria)
- Idee wędrowne na Bałkanach (Bułgarska Akademia Nauk, Uniwersytet Sofijski, Академичен кръг по сравнително литературознание, Sofia, Bułgaria)
- O niektórych metaforach geokulturowych - wykład podczas uroczystości nadania doktratu honoris causa (Uniwersytet Sofijski, Sofia, Bułgaria)

dr Anna Zawadzka

- Transformation of Statehood: 1918, 1945, 1989 at contemporary historical politics in Poland (Zentrum für Antisemitismusforschung, Technische Universität Berlin, Berlin, Niemcy)

XI. KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE

ORGANIZOWANE/WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

---

1. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE

Ogółem: 14

Konferencje międzynarodowe w kraju

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Korpusy równoległe w Clarinie-Pl. Problemy i rozstrzygnięcia”, Warszawa, 29.03.-2.04.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Symposium etymologicum. Śladami myśli etymologicznej”, Kraków, 25.05.-27.05.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundację Sławistyczną oraz Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Sławistyka w przestrzeni cyfrowej”, Warszawa, 5-6.09.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Komisję Bibliograficzną przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, DARIAH-PL.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Fonetyka języków słowiańskich”, Toruń, 16-17.09.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Komisję Fonetyki i Fonologii.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Mniejszości w Czechach, Czesi wobec mniejszości”, Warszawa, 7.10.2016. Konferencja organizowana przez Instytut Sławistyki PAN oraz Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Obce/swoje II: miasto i wieś w kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy”, Kraków, 20-21.10.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundację Sławistyczną, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Historyczne m. Krakowa.
- Międzynarodowa konferencja naukowa EUROJOS-XII „*Słownik językowy – leksykon – encyklopedia w perspektywie badań porównawczych Słowian i ich sąsiadów*”, Lublin, 07-09.12.2016. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Instytut Filologii Polskiej UMCS, Instytut Filologii Polskiej PWSW w Przemyślu, Komisja Etnolingwistyczna przy MKS.

Konferencje międzynarodowe za granicą

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Czarnobyłskaya awarya i gramadstwa: 30 god paśla katastrofy”, Mińsk, 15-16.04.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Białoruski Archiw Wusnaj Historii, Liatyczy Uniwersytet, Polski Instytut w Mińsku MGA „Historyca”.

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Białorusko-polskie stosunki kulturowo-językowe: od historii do współczesności”, Mińsk, 4-5.10.2016. Współorganizatorzy: Instytut Slawistyki PAN, Instytut Językoznawstwa im. Jakuba Kołasa, Centrum Badań Białoruskiej Kultury, Języka i Literatury Narodowej Akademii Nauk Białorusi.

---

2. KONFERENCJE I SEMINARIA KRAJOWE

- „13. Sesja Doktorancka”, Warszawa, 19.04.2016
- „Nadzwyczajny Zjazd Etnologów i Antropologów Polskich”, Poznań, 23.11.2016. Współorganizatorzy: Instytut Slawistyki PAN, Komitet Nauk Etnologicznych Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Polski Instytut Antropologii, Centrum Badań Migracyjnych w Poznaniu, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego, Zakład Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Szczecińskiego, Katedra Socjologii Ogólnej i Antropologii Społecznej, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Zakład Antropologii Społecznej Uniwersytetu Gdańskiego, Zakład Antropologii Społecznej, Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Zakład Antropologii Społecznej, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Sekcja Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności Polskiej Akademii Nauk w Warszawie i Poznaniu, Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüferowej w Toruniu, Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu, Oddział Muzeum Narodowego, Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej, Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna im. Witolda Dynowskiego, Rada Naukowa Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego
- „Co czytano w gettach”, Warszawa, 14.06.2016. Współorganizatorzy: Instytut Slawistyki PAN, Żydowski Instytut Historyczny, Fundacja Józefa Rotblata.

- „Kartki o Nelly Sachs”, Warszawa, 25.10.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Żydowski Instytut Historyczny, Fundacja Józefa Rotblata.
- „Medium w mediach. Tekst literacki w przekazach pośrednich przełomu XX i XXI wieku”, 07-08.11.2016. Współorganizatorzy: Instytut Sławistyki PAN, Wydział Humanistyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża, Telewizja Polska S.A. Oddział w Gorzowie Wielkopolskim.

Ponadto Instytut był organizatorem dwóch jubileuszy zasłużonych pracowników nauki, w trakcie których odbyły się naukowe panele dyskusyjne:

- Jubileusz 85-lecia Profesor Elżbiety Smułkowej z dyskusją panelową „O badaniu pograniczy kulturowych. Pojęcia – ideologie – metody”, Warszawa, 27.06.2016. Panel organizowany przez Instytut Sławistyki PAN oraz Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.
- Jubileusz 70-lecia Profesora Jerzego Dumy z dyskusją panelową „Z zagadnień onomastyki i dialektologii polskiej i słowiańskiej. Historia i perspektywy”, 21.10.2016. Panel organizowany przez Instytut Sławistyki PAN.

XII. STYPENDIA NAUKOWE

---

1. ZAGRANICZNE

Dr Nicole Dołowy-Rybińska

Stypendium naukowe na przeprowadzenie badań

Jednostka przyznająca stypendium: Sorbisches Institut/Serbski institut (Instytut Łużycki)

Okres realizacji: 10.04-23.04.2016; 29.05-11.06.2016

Miejsce: Niemcy

Dr Michał Rauszer

Stypendium naukowe na przeprowadzenie badań

Jednostka przyznająca stypendium: Filosofický Ústav Akademie věd České republiky

Okres realizacji: 1.10-12.11.1016

Miejsce: Czechy

---

2. KRAJOWE

Dr Mirosław Jankowiak

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2013-2016

Dr Anna Jawor

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2015-2018

Dr Anna Kisiel

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2015-2017

Dr Krzysztof Korzyk

Stypendium doktoranckie z dotacji podmiotowej na realizację zadań projakościowych

Jednostka przyznająca stypendium: Akademia Ignatianum w Krakowie

Okres realizacji: 2015-2016

Dr Joanna Roszak

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2013-2016

Mgr Ewa Serafin-Prusator

Stypendium naukowe w ramach programu Młody IBL

Jednostka przyznająca stypendium: Instytut Badań Literackich PAN

Okres realizacji: 2015-2016

XIII. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI

---

1. UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI W WARSZAWIE

W 2016 roku naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN wzięli czynny udział w Festiwalu Nauki. Za przygotowanie merytoryczne i organizacyjne, a także koordynację programu w ramach Festiwalu Nauki oraz prowadzenie czterech spotkań festiwalowych odpowiedzialna była dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN.

Wygłoszono cztery wykłady:

dr hab. Anna Kotłowska

Temat wykładu: „Słowianie w literaturze bizantyjskiej”

dr Dorota Leśniewska

Temat wykładu: „Kto był pierwszy? Z niemiecko-słowiańskich debat o prawie do ziemi”

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Temat wykładu: „Figury wroga w świecie Słowian bałkańskich”

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Temat wykładu: „Tożsamość językowa Polaków na Ukrainie”

---

2. UDZIAŁ W BUKOWIŃSKIM FESTIWALU NAUKI

II Bukowiński Festiwal Nauki to impreza popularyzująca naukę zaplanowana jako wydarzenie cykliczne odbywające się w trakcie Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Bukowińskie Spotkania”. Oba przedsięwzięcia nawiązują do Bukowiny – krainy geograficzno-historycznej na pograniczu ukraińsko-rumuńskim. Bukowiński Festiwal Nauki stanowi wydarzenie popularyzujące naukę w zakresie wiedzy dotyczącej zjawisk społecznych, kultury i dziejów wiążących się z Bukowiną i Europą Środkową.

II Bukowiński Festiwal Nauki towarzyszył XXVII Międzynarodowemu Festiwalowi Folklorystycznemu „Bukowińskie Spotkania”. Usytuowanie Festiwalu Nauki w tym samym miejscu i czasie, co bukowiński festiwal folklorystyczny, nadaje mu szczególne znaczenie i zwiększa odbiór społeczny. Ze względu na rozmiar (biorą w nim udział setki osób, mieszkańców Polski, Słowacji, Rumunii, Ukrainy, Węgier, Mołdawii oraz Bośni i Niemiec) i transgraniczny charakter (współpraca Polski, Rumunii, Ukrainy, Węgier, Słowacji i Mołdawii) Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania” należy do największych festiwali środkowoeuropejskich.

W 2016 roku II Bukowiński Festiwal Nauki odbył się w Jastrowiu (Polska). Miał na celu popularyzację wiedzy o Bukowinie, Bukowińczykach, bukowińskiej kulturze i historii. Oferta była skierowana do osób z różnych kategorii wiekowych. Wszyscy chętni mogli wysłuchać wykładów popularnonaukowych z cyklu „Bliscy nieznajomi”, poświęconych różnym grupom społecznym i kulturom środkowoeuropejskim, obejrzeć projekcję filmów i zabrać głos w dyskusji w ramach Bukowińskiego Dyskusyjnego Klubu Filmowego, obejrzeć wystawę „Nowe czasy, nowe życie. Jastrowie 1945-1950” i wziąć udział w dyskusji na jej temat podczas panelu popularnonaukowego.

Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania” oraz Bukowiński Festiwal Nauki są fenomenem (re)konstruującym idee regionalizmu bukowińskiego sprzed ponad stu lat. Promują wartości tolerancji i porozumienia oraz mit homo bucovinensis – człowieka otwartego na wszelkie otaczające go kultury oraz czynnie w nich uczestniczącego. Grupy artystyczne biorące udział w obu Festiwalach są pod wieloma względami odmienne, reprezentując różne „przestrzenie” kulturowe.

---

3. OTWARTE SEMINARIUM NAUKOWE I ZEBRANIA NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN w 2016 roku odbywały się cztery otwarte seminaria naukowe:

- seminarium językonawcze pt. „Założenia teoretyczne współczesnej lingwistyki”,
- seminarium z zakresu cyfrowej humanistyki pt. “Dokumentacyjne systemy informacyjno-wyszukiwawcze. Źródła informacji dokumentacyjnej (serwisy, bazy, repozytoria) i ich praktyczne wykorzystanie w pracy badawczej slawisty” (2015/2016) i „Narzędzia cyfrowe w warsztacie badawczym humanisty (slawisty)”
- otwarte seminarium naukowe
- otwarte seminarium naukowe w Poznaniu.

W ramach seminarium językoznawczego pt. „Założenia teoretyczne współczesnej lingwistyki”, prowadzonego przez prof. Jadwigę Wajszczyk w 2016 roku odbyły się następujące spotkania:

- 15 stycznia – mgr Jakub Banasiak, *Procesy nominalizacyjne w świetle kategorii określoności/nieokreśloności - wybór zagadnień*
- 25 lutego 2015 – mgr Wojciech Włoskowicz, *Podstawowe założenia pojęciowej semantyki onimicznej*
- 7 kwietnia – mgr Wojciech Włoskowicz, *Trójelementowy model znaczenia onimicznego i pojęciowy model onomastykonu*, mgr Jakub Banasiak, dyskusja nad tekstem Stanisława Karolaka *Czy nazwy własne są nazwami indywidualnymi? Przegląd ujęć logicznych.*
- 28 kwietnia – dyskusja nad tomem *Składnia w Gramatyce współczesnego języka polskiego* M. Grochowskiego, St. Karolaka, i Z. Topolińskiej
- 2 czerwca – kontynuacja refleksji nad tomem *Składnia w Gramatyce współczesnego języka polskiego* M. Grochowskiego, St. Karolaka i Z. Topolińskiej.
- 30 czerwca – kontynuacja refleksji nad tomem *Składnia w Gramatyce współczesnego języka polskiego* M. Grochowskiego, St. Karolaka i Z. Topolińskiej.

W 2016 roku grupa robocza “Cyfrowa slawistyka” przy konsorcjum DARIAH-PL oraz Zespół Centrum Slawistycznej Informacji Naukowej byli gospodarzami seminarium „Narzędzia cyfrowe w warsztacie badawczym humanisty (slawisty)”

- 11 stycznia 2016 – Zofia Rudnik-Karwat, *Dokumentacyjne systemy informacyjno-wyszukiwawcze. Źródła informacji dokumentacyjnej (serwisy, bazy, repozytoria) i ich praktyczne wykorzystanie w pracy badawczej slawisty*
- 24 października – dr Marcin Fastyn, mgr Jakub Banasiak, *O wykorzystaniu Internetu do zwiększenia zasięgu oddziaływania prac naukowych i generowania bibliografii*
- 7 listopada – dr Paweł Kowalski, *Rola repozytorium w warsztacie badawczym slawisty*

- 5 grudnia – prof. Ewa Wolnicz-Pawłowska (gość), *Jak autorzy radzą sobie ze słowami kluczowymi (na przykładzie czasopisma „Onomastica” w latach 2002-2016)*

W cyklu comiesięcznym w Instytucie Slawistyki PAN odbywa się **otwarte seminarium naukowe**, podczas którego swoje badania prezentują naukowcy z Instytutu Slawistyki PAN, a także zaproszeni goście.

W roku 2016 odbyły się następujące seminaria:

- 12 stycznia, mgr Bartłomiej Chromik, *Karol Linneusz a sprawa wilamowska. Ideologie językowe trzeciego poziomu*
- 2 lutego, prof. Grażyna Bobilewicz, *Dyskurs performatywny. Kobięca tożsamość artystyczna*
- 1 marca, dr Joanna Roszak, *O czym piszę, kiedy piszę o Rotblacie?*
- 5 kwietnia, dr Mirosław Jankowiak, *Północno-zachodnia strefa dialektałna języka białoruskiego jako przykład językowych kontaktów z narodami sąsiednimi. Leksyka gwar białoruskich na Litwie*
- 10 maja, dr Monika Rogowska-Stangret, *Korpor(e)alne kartografie nowego materializmu i kwestia traumy w ujęciu nieantropocentrycznym*
- 25 października, publiczna obrona rozprawy doktorskiej Ewy Wróblewskiej-Trochimiuk
- 8 listopada, dr Joanna Panasiuk, *Tajemnice rękopisów i starodruków z klasztoru karmelitanek bosych w Krakowie (XVII/XVIII w.)*
- 6 grudnia, dr Olga Linkiewicz, *Nie było różnicy? Wspólnota, odrębności grupowe i różnice cywilizacyjne na pograniczu w Galicji Wschodniej 1918–1939*

W 2016 roku w ramach otwartego seminarium naukowego w Poznaniu odbyły się następujące spotkania:

- 18 października – dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN, *Kształtowanie się nazw własnych (na przykładzie antroponimów z XIV i XV-wiecznych ksiąg ziemskich)*
- 15 listopada – dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN, *Wizerunki narodów europejskich w polskiej refleksji romantycznej*
- 13 grudnia – prof. dr hab. Ryszard Grzesik, *Stosunki słowiańsko-węgierskie. Prolegomena*

dr Agnieszka Aysen Kaim

- wykład w Gminnej Bibliotece Publicznej w Raszynie pt. „Turcja - nie tylko seriale i kebaby”
- wykład w Gminnej Bibliotece Publicznej w Raszynie pt. „Turcja, jak ja widzę”
- wykład w „Bohaterowie hołubieni” współprowadzony z dr Małgorzatą Litwinowicz-Drożdziel w ramach kursu „Daleki Bliski Wschód” dla nauczycieli humanistów na temat praktycznego wykorzystania metody mikrohistorycznej w edukacji, na przykładzie fascynujących losów polskich emigrantów w Imperium Osmańskim

dr Agata Bielak

- wykład „Folklor między archiwum a estradą” w ramach XIII Lubelskiego Festiwalu Nauki

prof. dr hab. Wojciech Burszta

- wieczór autorski „Czym jest antropologia pretekstowa” w Muzeum Etnograficznym w Poznaniu
- debata „Mity i stereotypy w historii” w Fundacji Centrum Prasowe w Warszawie
- debata „Tożsamość nacjonalisty” w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

- promocja książki i dyskusja nt. twórczości Bohumila Hrabala w Czeskim Centrum w Warszawie
- warsztaty dla licealistów na temat różnic między językiem polskim i czeskim oraz podstaw samej czeszczyzny

dr Nicole Dołowy-Rybińska

- udział w rozmowie plenarnej o ginących językach i kulturach przed seansem filmu „Badjao. Duchy z morza” w ramach Plenerowego Kina letniego „Sztuka przetrwania” organizowanego przez Centrum Nauki Kopernik

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- prowadzenie spotkania promującego książkę Marka Tuszewickiego *Żaba pod językiem* w Centrum Kultury Jidysz

- prowadzenie spotkania dyskusyjnego wokół referatu dr Olgi Linkiewicz, „«Rasa jako więź społeczna». Rozwój antropologii stosowanej a polityka państwa w międzywojennej Polsce”; Oddział Warszawski PTL
- prowadzenie spotkania z cyklu „Mówiona historia etnologii warszawskiej” wokół referatu prof. dr hab. Zofii Sokolewicz „Jedna czy wiele etnografii/etnologii? Nasi Profesorowie: Cezaria Baudouin de Courtenay Ehrenkreutz”; Oddział Warszawski PTL
- wykład popularnonaukowy w szkole w Olmanach (rej. stoliński, Białoruś) „Juzaf Abrembski, polski dasledczyk Palessia i szkoły na Palessi na przykładzie Almanau”
- wykład popularnonaukowy w szkole w Stolinie (Białoruś): „Juzaf Abrembski, polski etnolog, dasledczyk Palessia u miżwajenny pieryjad”
- wykład gościnny „Wokół współczesnej pańszczyzny. O pożytkach z badań etnograficznych we wsiach kolchozowych Białorusi”, na konferencji „Pańszczyzna. Przemiany tożsamości kulturowej wsi polskiej”, otwierającej Festiwal Wszystkie Mazurki Świata, Warszawa.

dr hab. Ewa Gołachowska, prof. IS PAN

- wykład „Katolicy na Białorusi. Wczoraj i dziś” wygłoszony na terenie parafii św. Michała w Warszawie

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

- prowadzenie wycieczki „Od kolei do tramwaju” (w ramach cyklu „Jeżyckie przechadzki”)
- współprowadzenie wycieczki po cmentarzu przy ul. Nowina na poznańskich Jeżycach (wystąpienie o mgrze Jánosu Brendelu, współtwórcy hungarystyki na UAM)

dr Elżbieta Janicka

- udział w debacie „Rytuały niewiedzy. Reprezentacje Zagłady i odmowa konfrontacji z rzeczywistością w Polsce” w Krytyce Politycznej
- udział w debacie „Żyd, Żydówka, żydowskie – Inny w języku” w Jewish Community Center, Kraków
- udział w debacie „O dekomunizacji i Dąbrowszczakach” w Państwo/Miasto
- udział w debacie „Emigracja” w ramach cyklu „Inteligencja nie śpi” w Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki
- udział w debacie na temat książki „Przemoc filosemicka” w Zespole Badań Pamięci o Zagładzie Instytutu Kultury Polskiej UW

dr Mirosław Jankowiak

- wykład w Łomżyńskim Towarzystwie Naukowym im. Wagów pt. „Na północnych rubieżach dawnej Rzeczypospolitej. Z dziennika badacza terenowego”
- wykład w Pracowni Polsko-Bałtyckich Kontaktów Kulturowych, Uniwersytet Warszawski, pt. Z dziejów Polaków Krasławia i okolic. Dziedzictwo Platerów

dr Katarzyna Kotyńska

- wykład „Lwów, między mitem a żyjącym miastem” w ramach cyklu wykładów „Miasta, mity, mistyfikacje”, Gdańsk, Instytut Kultury Miejskiej

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- wykład „Sytuacja Polaków na Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym (na przykładzie Bukowiny Karpackiej i Ukrainy Południowo-Wschodniej), Muzeum Niepodległości, Warszawa.
- wykład “Bukowina - Europa w miniaturze”, European Network Remembrance and Solidarity, Warszawa.

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- prezentacja książki „Postiżenije Zapada. Inostrannaja kultura w sowietsoj literaturie, iskusstwie i tieorii 1917-1941 godow. Issledowanija i archiwnyje materiały” w siedzibie IMLI RAN
- wykład i udział w rozmowie na temat teatrów studyjnych w Rosji w ramach stażu dla młodych aktorów, reżyserów i dramaturgów organizowanego przez Studio Teatralne Koło w Soho Factory w Warszawie
- wykład w ramach w ramach seminarium dr Sylwii Siedleckiej „Od cyrku do kampu: ze społecznej historii odmienności” w Domu Spotkań z Historią
- wykład „Poezja pedagogiki. Stanisławski według Marii Knebel i Anatolija Wasiljewa” w ramach cyklu „Coś Ty Atenom...?” w Teatrze Narodowym w Warszawie

dr Joanna Panasiuk

- prowadzenie zajęć dla uczniów szkoły podstawowej w Warszawie na temat tradycji Świąt Bożego Narodzenia
- prowadzenie zajęć otwartych „Co widzi i słyszy osoba mówiąca w wierszu pt. *Taka noc?*” z analizy i interpretacji wiersza przeznaczonych dla rodziców i uczniów w szkole podstawowej w Warszawie

- prowadzenie otwartych zajęć plenerowych (Sierpc) przeznaczonych dla uczniów ze szkoły podstawowej w Warszawie na temat zabudowy oraz obrzędów XIX-wiecznej wsi mazowieckiej

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- prezentacja multimedialna na temat działalności Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego podczas otwarcia Centrum Popularyzacji Wiedzy Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego w Muzeum Diecezjalnym w Łomży
- zaprezentowanie książki *Powstanie styczniowe na Mazowszu północno-wschodnim i Podlasiu w materiałach archiwalnych* w Centrum Popularyzacji Wiedzy ŁTN
- referat „W kręgu XIX-wiecznego ludoznawstwa – badania etnograficzne Stefanii Ulanowskiej” w Książnicy Podlaskiej w Białymstoku na spotkaniu z cyklu Środa Literacka
- wykład na zakończenie roku w Stowarzyszeniu Uniwersytetu III Wieku w Łapach (woj. podlaskie) pt. „Kulinarium w języku – o regionalnych nazwach potraw z Mazowsza, Podlasia i Suwalszczyzny”
- wykład „Stan badań nad gwarami Podlasia” dla Fundacji Promocji Kultury i Edukacji im. Jerzego I. Illnicza w Białej Podlaskiej
- referat „Zdzisław Stieber – od chemika do slawisty” na VIII spotkaniu z cyklu „My z Nich”, na zaproszenie Pracowni Pragmatyki i Semantyki Lingwistycznej Instytutu Polonistyki Stosowanej, Wydział Polonistyki UW
- prowadzenie spotkania z cyklu „Wiedzieć nie zaszkodzi”, organizowanego przez Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów w Łomży

dr Joanna Roszak

- spotkanie z nominowanymi do Nagrody im. Wisławy Szymborskiej w Pawilonie Wyspiańskiego
- udział w debacie w Teatrze Polskim w Poznaniu „Spór o przebudowę. Funkcje pamięci o poznańskiej synagodze” w Teatrze Polskim, Malarnia
- spotkanie z Krystyną Czerni wokół książki *Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego* w ramach Malta Festival Poznań
- prowadzenie spotkania z Ryszardem Krynickim oraz Adamem Sikorą po projekcji filmu „Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego” w Muzeum Historii Żydów Polskich, POLIN
- udział w panelu dyskusyjnym „Ciężar pamięci (Polacy - Niemcy - Żydzi)” w Muzeum Etnograficznym w Poznaniu
- udział w dyskusji poświęconej Józefowi Rotblatowi i organizacja warsztatów w Domu Spotkań z Historią

- prowadzenie w Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Otwocku lekcji „Temat do rozmyślenia: Józef Rotblat”
- wykład poświęcony Józefowi Rotblatowi dla pracowników działu edukacyjnego Muzeum Pokojowego Nobla w Oslo

dr hab. Joanna Satola-Staškowiak

- prezentacja tomu jubileuszowego „Semantyki a konfrontacji językowej” pod red. Danuty Roszko i Joanny Satoły-Staškowiak dedykowanego Profesor Violetcie Koseskiej-Toszewej

dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

- prelekcja pt. „Słownik gwarowy jako zwierciadło kultury regionalnej” dla nauczycieli i uczniów bydgoskich szkół średnich

mgr Ewa Serafin-Prusator

- prowadzenie z mgr Agnieszką Wróbel panelu „Młody gender” w ramach VIII Kongresu Kobiet

dr Jacek Serwański

- prelekcja dla dzieci „Jak powstaje książka” z okazji Międzynarodowego Dnia Książki w Przedszkolu Publicznym LOGICUS w Rokietnicy

dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN

- warsztat „Wusnaja gistoryja u kino” dla białoruskich dziennikarzy
- prezentacja wyników ekspedycji oral history „Kolektywizacja na Białorusi Zachodniej w latach 1948-1952” w ramach „Tygodnia myślenia białoruskiego”
- udział w panelu dyskusyjnym „Wspólne dziedzictwo ziem Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej (nauka i popularyzacja). Debata ekspertów”
- udział w panelu dyskusyjnym „Biełaruskija gistorycznyja czasopisy: padsumawannie zdabytkau i rozдум pra buduczyniu” w ramach „Tygodnia myślenia białoruskiego” (Mińsk)
- prezentacja czasopisma poświęconego problematyce Zagłady na Białorusi (Kowno)
- prezentacja tomu zbiorowego artykułów z zakresu urbanistyki historycznej (Grodno)
- prezentacja tomu 1 „Rocznika Centrum Białoruskich Studiów” poświęconego dziejom Białorusi X-XX wieku
- prezentacja tomu zbiorowego *Kastuś Kalinowski i nacyjatywocznyja praces u Bielarusi*

- panel dyskusyjny „Kalinowski u pamięci i historii bielarusau” z udziałem młodych naukowców

dr Wojciech Sosnowski

- wygłoszenie wykładu pt. „Zwróć się do mnie, a powiem Ci kim jesteś – rzecz o formach adresatywnych w językach naturalnych” podczas Dnia Języków Obcych w liceum Władysława IV w Warszawie

dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

- udział w panelu dyskusyjnym na temat cyfrowego udostępnienia rękopisów Biblioteki Kórnickiej PAN
- referat „Kształtowanie się nazw własnych (na przykładzie antroponimów z XIV i XV-wiecznych ksiąg ziemskich)” na otwartym zebraniu naukowym w Poznańskim Oddziale Instytutu Slawistyki

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- prezentacja książki “Jak myślą instytucje” Mary Douglas podczas 2. Seminarium Kolektywnego organizowanego przez Kolektyw Badawczy w Sztukarnii (Warszawa)

dr Anna Zawadzka

- udział w panelu dyskusyjnym o książce dr. Michała Kozłowskiego *Znaki równości. O społecznym konstruowaniu stosunków egalitarnych* w PaństwoMiasto w Warszawie
- udział w spotkaniu o książce *Ten pierwszy raz. Konstruowanie heteroseksualności* w Poznaniu
- wykład „Gra w klasy” w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
- spotkanie o książce *Ten pierwszy raz. Konstruowanie heteroseksualności* w Staromiejskim Domu Kultury w Warszawie

prof. dr hab. Anna Zielińska

- wykład „Czy na zachodzie Polski mówi się najczystszą polszczyzną?” w Warszawie w siedzibie filii Instytutu Języka Polskiego PAN

dr Beata Raszevska-Żurek

- wykłady nt. warsztatu pracy leksykografa w Słowniku prasłowiańskim dla studentów 1. roku studiów II stopnia polonistyki Uniwersytet Śląskiego

dr Iwona Bielińska-Gardziel

- wypowiedź dla tv internetowej na temat opozycji kulturowych
- udział w audycji w rozgłośni Radio eR na temat zmian kulturowych i obyczajowych zachodzących w obrazie rodziny polskiej
- wywiad dla tv internetowej na temat mocy sprawczej słowa
- wywiad dla Radia Lublin na temat historii i znaczenia słów - na przykładzie dawnych nazw rodzinnych

mgr Karolina Ćwiek-Rogalska

- wypowiedź dla TVP Polonia na temat nowej krótkiej nazwy Czech w językach kongresowych

dr Nicole Dołowy-Rybińska

- udział w audycji radiowej TXT (Program 4 PR) na temat języków mniejszościowych Europy

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- udział w audycji radiowej „Inny stan skupienia” II PR na temat książki Grażyny Kubicy *Maria Czaplicka – płeć, szamanizm, rasa. Biografia antropologiczna*
- Wywiad udzielony portalowi internetowemu „Nowy czas” <http://nowychas.by/kultura/polskajadasldeczyca-atrymala-uznaharodu-za-knihu>

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- udzielenie wywiadu „Honor i sprawiedliwość” dla „Dziennika Opinii”, online
- udział w audycji radiowej II PR na temat 20 rocznicy śmierci Josifa Brodskiego
- udział w audycji radiowej „The World of Ideas” WBUR w Bostonie na temat książki Anny Bikont *Crime and Silence*
- udzielenie wywiadu dla Budapest Beacon news and opinion portal na temat sytuacji w Polsce i Europie
- udzielenie wywiadu dla Krytyki Politycznej na temat sytuacji politycznej i kultury w Stanach Zjednoczonych

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- udzielenie wywiadu Radio Wnet oraz Kurier Galicyjski 16-29.2016 września 2016 nr (261), pt.:
Językiem polskim mówi się tam, gdzie są zwarte grupy

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- udzielenie wywiadu w związku z wystąpieniem na konferencji naukowej w Skopje dotyczącej krytyki macedońskiej literackiej dla dziennika macedońskiego „Utrinski vestnik”

dr Elżbieta Janicka

- udzielenie wywiadu „Lex Gross” powraca” dla Krytyki Politycznej

dr Mirosław Jankowiak

- udzielenie wywiadu dla Radia Białystok na temat dwujęzyczności na Białostocczyźnie i wspólnej polsko-białoruskiej ekspedycji dialektologicznej zorganizowanej przez Instytut Sławistyki PAN i Instytut Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi
- udzielenie wywiadu dla Radia Racja na temat dwujęzyczności na Białostocczyźnie i wspólnej polsko-białoruskiej ekspedycji dialektologicznej zorganizowanej przez Instytut Sławistyki PAN i Instytut Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi
- udzielenie wywiadu dla Radia Białystok na temat dialektów białoruskich

dr Joanna Roszak

- wypowiedź dla poznańskiej edycji „Gazety Wyborczej” na temat poznańskich bibliotek
- udzielenie wywiadu dla Radia Kraków na temat Wisławy Szymborskiej
- udzielenie wywiadu dla „Dwutygodnika” pt. „Kompromitująca normalność”
- udzielenie wywiadu dla Vice pt. „Józef Rotblat. Twórca bomby atomowej z Polski, wykorzystanego przez Dominikę Komender w artykule: Polski noblista, który powstrzymał III wojnę światową

dr hab. Grażyna Szwat-Gylybowa, prof. IS PAN

- udzielenie wywiadu w programie w TV Ewropa prowadzonym przez Aleksandra Jordanowa

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- udzielenie wywiadu dla miesięcznika „Znak” pt. „Pogrom kielecki: decydujący był antysemityzm”
- udzielenie wywiadu dla „Gazety Wyborczej” pt. „Rzeźnik na horyzoncie. O sekcje polskiej”
- udzielenie wywiadu dla portalu strajk.eu pt. „Faszyzm jako historia niedokończona cz. I”, Faszyzm jako historia niedokończona cz. II”
- udzielenie wywiadu dla „Karta” pt. „Nie było prowokacji”

mgr Wojciech Włoskiewicz

- udzielenie wywiadu dla radia TOK FM na temat Huculszczyzny, prowadzonych badań toponomastycznych, przygotowywanej rozprawy doktorskiej i roli humanistyki
- udzielenie wywiadu dla Radia Koszalin na temat projektu „Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego” i charakteru badań terenowych

---

6. PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE

---

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- На польска-беларускай дарозе, posłowie do książki: Валер Каліноўскі, Пані Эльжбета. Гісторыя адной прыязні, Смаленск 2016, wyd. Інбелкульт, s. 187-189.

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- recenzja książki Marcina Napiórkowskiego Powstanie Umarłych w Krytyce Politycznej
- recenzja książki Mieczysława Grudzińskiego Umysły na granicy wrzenia: Zapis, Literatura polska bez cenzury, 1977-1982
- opisy książek-laureatek nagrody literackiej NIKE dla „Magazynu świątecznego Gazety Wyborczej”

dr Małgorzata Kasner

- tekst informacyjno-wprowadzający do litewskiej edycji katalogu „Zawsze Młoda! Sztuka polska ok. 1900”, Litewskie Muzeum Sztuki, 2016, s. 14-15

dr Wojciech Mądry

- opracowanie na stronę IS PAN tekstu na temat historii Instytutu Sławistyki PAN

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- omówienie na stronę IS PAN publikacji z zakresu sławistyki
- opracowanie na stronę IS PAN biogramów naukowych 4 sławistów
- redakcja tekstu „Moja powikłana droga naukowa” jako materiału uzupełniającego biogram H. Janaszek-Ivaničkovej

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- recenzja książki Kurta Theweleita Męskie fantazje dla miesięcznika „Książki”
- recenzja książki Małgorzaty Grzebałkowskiej Wojna i pokój dla „Gazety Wyborczej”
- polemika prasowa O wstydzie. Joanna Tokarska-Bakir odpowiada Przemysławowi Czaplińskiemu, „Gazeta Wyborcza” 9/6/2016

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, mgr Ewa Serafin-Prusator

- opracowanie tekstu i materiału wizualnego na temat współpracy międzynarodowej Instytutu na stronę IS PAN

---

7. INNE FORMY UPOWSZECHNIANIA NAUKI

---

dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

- prowadzenie strony Stowarzyszenia im. Stefana Żeromskiego na Facebooku

dr Mirosław Jankowiak

- członek redakcji portalu internetowego „Przegląd Bałtycki”
- współadministrator grupy na Facebooku „Rodnaje słowa”

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- współorganizacja Bukowińskiego Festiwalu Nauki

dr Damian Pałka

- opieka naukowa nad Klubem debat oksfordzkich, działającym przy Gimnazjum nr 1 w Swarzędzu

dr Joanna Panasiuk

- przygotowanie spektaklu integracyjnego „Ale to już było” dla uczniów szkoły podstawowej

dr Joanna Roszak

- zainaugurowanie spotkań: Seminarium Naukowe (biblio)Teka (post)Turysty

- organizacja konkursu „Gedichte als Comic” dla uczniów gimnazjalnych i licealnych szkół z Poznania i okolic

- członkini Kapituły Konkursowej "Na wieży Babel - granice interpretacji"

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- udział w pracach Koalicji Otwartej Edukacji

- opieka merytoryczna nad stroną internetową IS PAN

- opieka techniczna i merytoryczna nad stroną Instytutu Slawistyki PAN w serwisie społecznościowym Facebook

---

XIV. STUDIA DOKTORANCKIE

---

kierownik: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN (od X 2012)

sekretarz: dr Anna Boguska (od 10 VIII 2015 do 30 IX 2016)

dr Joanna Panasiuk (od 1 X 2016)

Liczba doktorantów w grudniu 2016 – 22 osoby, w tym 4 przyjęte na rok akademicki 2016/2017 (6 osób na urlopie naukowym).

W 2016 roku Instytut Slawistyki PAN zdobył wyróżnienie „Najbardziej Prodoktorancki Instytut Polskiej Akademii Nauk – PROPAN 2016” w IV Edycji Konkursu Krajowej Reprezentacji Doktorantów oraz Rady Samorządu Doktorantów Polskiej Akademii Nauk.

II SEMESTR ROKU AKADEMICKIEGO 2015/16

Doktoranci mieli możliwość uczęszczania na seminaria doktoranckie (*Z zagadnień transferu kulturowego w okresie modernizacji. Myśl protestancka w kulturach Slavia Orthodoxa*, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN; *Religia, język, tożsamość na pograniczach. Przeszłość i współczesne przemiany*, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN; *Specyfika literatury bizantyńskiej*, dr hab. Anna Kotłowska), warsztaty (*Uprawianie nauki w zakresie badań slawistycznych*, dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN), zajęcia fakultatywne (*Język i jego konteksty – antropologiczne, kognitywne, kulturowe*, dr Krzysztof Korzyk) oraz konwersatorium *Transformacja norm seksualnych i tożsamości narodowej w Polsce po 1989 roku. Krytyczna analiza dyskursu II* (dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka), w ramach którego gościnnie prowadzili zajęcia specjaliści z kilku jednostek naukowych polskich i zagranicznych w tym m.in.: Hadley Z. Rekin – antropolog z Central European University w Budapeszcie, Joanna Mytkowska – dyrektorka Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie i Maria Mayerchuk – etnolog z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy.

Na podstawie umów zawartych przez Instytut Slawistyki PAN z innymi jednostkami naukowymi doktoranci mogli uczęszczać również na zajęcia prowadzone m.in. w Collegium Civitas, na Wydziale Polonistyki UW, na Wydziale Historycznym UW oraz na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji.

ZAJECIA II SEMESTRU 2015/16

Dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie: *Z zagadnień transferu kulturowego w okresie modernizacji. Myśl protestancka w kulturach Slavia Orthodoxa*

Kontynuacja cyklu zajęć rozpoczętego w semestrze I.

Seminarium poświęcono problematyce adaptacji myśli protestanckiej na gruncie słowiańskich kultur prawosławnych lub postprawosławnych. Materiałem źródłowym były rozumiane na sposób akanoniczny teksty kultury, dokumentujące zjawisko inkulturacji protestanckiego paradygmatu formacyjnego poza obszarem ściśle misyjnym. Podczas zajęć studenci zapoznali się z metodologiami kulturoznawczymi, dostarczającymi nowoczesnych narzędzi do badań nad tego rodzaju transferem

kulturowym. Seminarium stanowiło nawiązanie do prowadzonych w IS PAN zajęć z zakresu migracji idei na Słowiańszczyźnie.

Zagadnienia szczegółowe sprecyzowano na spotkaniach wstępnych i dostosowano do zainteresowań geo- i historyczno-kulturowych uczestników seminarium.

Dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie: *Religia, język, tożsamość na pograniczach. Przeszłość i współczesne przemiany*

Na zajęciach rozpatrywany był temat wzajemnych relacji religii i języka oraz ich roli w kształtowaniu się tożsamości narodowej (etnicznej) na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim, polsko-czeskim oraz mniejszościowych grup religijnych (chrześcijańskich) rozproszonych na terenie całego kraju. Pozwoliło to na ukazanie powiązania religii z tożsamością narodową w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w XX wieku jako swoistego fenomenu, szczególnie w sytuacji, kiedy zainteresowanie badaczy skupia się na młodych przedstawicielach różnych grup religijnych i narodowych, którzy redefiniują swoją identyfikację narodową lub religijną, dokonując samookreślenia w nowych okolicznościach (społecznych i politycznych).

Tłem tych zjawisk było pogranicze i jego specyfika, do której należą: kontakty językowe, wielojęzyczność, wielokulturowość, wieloetniczność i złożona tożsamość jego mieszkańców. Analiza teoretycznych i praktycznych zagadnień dotyczących badania, definiowania i opisywania fenomenu pogranicza stanowiła integralną część zajęć.

Dr hab. Anna Kotłowska

Seminarium doktoranckie: *Specyfika literatury bizantyńskiej*

Celem zajęć było ukazanie cech charakterystycznych literatury bizantyńskiej, tzn. literatury w j. greckim, rozwijającej się we wschodniej części Morza Śródziemnego od IV do XV w. n.e. Na podstawie zadanych lektur i dostarczonych przez prowadzącego materiałów omówiono zagadnienia: a) kultura rękopiśmienna i jej wpływ na obieg książki; b) tradycja antyczna w topice bizantyńskiej; c) rola społeczna pisarza w Bizancjum, polityka kulturalna państwa; d) nowatorstwo literatury bizantyńskiej. Lektury zostały dobrane tak, aby zilustrować jak najszersze spektrum gatunkowe.

Dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Warsztat: *Uprawianie nauki w zakresie badań slawistycznych*

Kontynuacja cyklu zajęć z semestru I.

Na przykładach koncentrujących się wokół problematyki dotyczącej Słowiańszczyzny (głównie południowej) – ukazano dylematy badawcze humanisty. Podczas interdyscyplinarnych warsztatów omówiono nie tylko kierunki badań slawistycznych w kontekście współczesnych trendów w nauce. W założeniu zajęcia miały umożliwić słuchaczom poruszanie się w świecie nauki i doskonalenie ich warsztatu naukowego. Zróżnicowane tematy poszczególnych zajęć stały się pretekstem do prowadzenia ożywionej dyskusji nad nurtującymi słuchaczy problemami badawczymi, które umożliwiły nie tylko poszukiwanie właściwych odpowiedzi dotyczących miejsca slawistyki w humanistyce, ale przede wszystkim wytyczyły kierunek własnych dociekań doktorantów. Tematy podejmowane na wybranych przykładach:

- Dokładność w gromadzeniu danych bibliograficznych pracy doktorskiej. Zróżnicowanie systemów bibliograficznych;
- Geograficzne granice Bałkanów. Bałkan/ Bałkany;
- Poprawność w nauce. Czarny Arab;
- Prezentacja badań naukowych w zakresie humanistyki;
- Narodowy charakter słowiańskiej myśli filozoficznej;
- Filozof, myśliciel, naukowiec w kontekście filozofii słowiańskiej.

Dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka

Zajęcia fakultatywne – Konwersatorium: *Transformacja norm seksualnych i tożsamości narodowej w Polsce po 1989 roku. Krytyczna analiza dyskursu II*

(Zajęcia organizowane w ramach programu PATTERNS Lectures (ERSTE Foundation/WUS Austria)

Celem zajęć była refleksja nad dynamiką relacji norm seksualnych z tożsamością narodową w kontekście transformacji kulturowej w Polsce – od 1989 roku po dziś. Podczas zajęć studenci byli zachęceni do krytycznego namysłu nad specyfiką norm seksualnych w Polsce, ale także na tle innych państw Europy Środkowo-Wschodniej. Refleksji poddany został wpływ Kościoła katolickiego, dziedzictwa socjalizmu, neoliberalnych reform rynkowych, prawa i sztuki współczesnej na takie kategorie jak: rodzina, reprodukcja, heteroseksualność, monogamia... Analiza była oparta na przykładach z bieżących debat politycznych, społecznych, kultury popularnej, sztuki współczesnej, literatury pięknej, danych socjologicznych i życia codziennego.

Zajęcia były kontynuacją kursu z roku 2015 i były otwarte zarówno dla nowych, jak i dotychczasowych uczestników.

Dr Krzysztof Korzyk

Zajęcia fakultatywne: *Język i jego konteksty – antropologiczne, kognitywne, kulturowe*

W trakcie zajęć otwartych przedstawiono metodologiczny status językoznawstwa i jego bazę empiryczną. Odniesiono się do problemów związanych z językoznawczymi rewolucjami naukowymi, paradygmatami i programami badawczymi (konceptje języka naturalnego, modele i procedury badawcze w klasycznych ujęciach strukturalnych, generatywnych, funkcjonalnych i kognitywnych). Omawiano antropologiczny i semiotyczny wymiar języka oraz interakcyjne i dyskursywne zjawiska komunikacyjne. Zwrócono uwagę na wybrane kierunki i tendencje we współczesnych badaniach zjawisk językowych (etnolingwistyka, językoznawstwo kognitywne, lingwistyka tekstu i dyskursu, pragmalingwistyka, teoria relewancji).

ZAJĘCIA I SEMESTRU 2016/17

Dr hab. Katarzyna Wrzeńska, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie: *Historyczne korzenie współczesnych zjawisk: kontynuacja czy zamieranie*

Celem zajęć było poszerzenie wiedzy dotyczącej historycznych źródeł wybranych zjawisk współczesnych takich jak rasizm, feminizm, słowiańskość jako wspólnota oraz nowomowa. Wszystkie one sięgają korzeniami przeszłości i wartościowym uzupełnieniem ogólnej humanistycznej wiedzy wydaje się zarówno zgłębienie wymienionych zagadnień jak i rozpatrzenie ich współczesnej żywotności. Omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Zainteresowanie Innym czy poniżenie człowieka: od „ludzkiego zoo” do turystyki etnicznej
2. „Żydówki socjalistki” i „stare panny” czyli o pierwszych polskich feministkach
3. Mit słowiański w ujęciu polskich twórców doby zaborów
4. Język dyskusji politycznej na przełomie XIX i XX wieku

Dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie: *Prasłowiańskie dziedzictwo leksykalne w językach słowiańskich*

Temat był realizowany podczas czterech spotkań. Dwa pierwsze (teoretyczne) dotyczyły granic między leksyką rodzimą i zapożyczoną. Trzecie i czwarte spotkanie („materiałowe”) zostało poświęcone już tylko prasłowiańskiemu dziedzictwu leksykalnemu. Omówiony został zachowany materiał leksykalny w językach słowiańskich m.in. pod względem statystycznym, stylistycznym i znaczeniowym.

Dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie: *Praca ze słowem czy z (kon)tekstem? Wybrane zagadnienia przekładu literackiego*

Zajęcia poświęcone były wybranym zagadnieniom przekładu literackiego. Podstawowym materiałem praktycznym były przekłady z języków wschodniosłowiańskich na język polski, analizowane w szerokim kontekście kulturowym pozornej bliskości języków i tradycji. Wspólnie przyglądano się problemom, jakie teksty dawne i współczesne stawiają przed tłumaczem. Na materiale przekładów polskich i ukraińskich, omówiona została rola (misja?) tłumacza w rozwoju rodzimego języka i literatury, znaczenie tłumaczeń literackich dla kultury docelowej – ale także dla kultury ich pochodzenia. Zastanawiano się także nad problemem nieprzekładalności w ujęciu teoretycznym i praktycznym oraz nad innymi aspektami przydatności teorii przekładu w praktyce tłumacza literatury.

Dr hab., Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Warsztat: *Uprawianie nauki. Część III.*

Całoroczny cykl zajęć w swoim założeniu miał umożliwić doktorantom swobodne poruszanie się w świecie nauki i doskonalenie ich warsztatu naukowego. Zróżnicowane tematy poszczególnych spotkań koncentrowały się wokół problematyki związanej ze Słowiańszczyzną w kontekście historycznych, ideologicznych i polityczno-społecznych uwarunkowań komunikacji naukowej w obszarze humanistyki. Zajęcia stały się pretekstem nie tylko do prowadzenia ożywionej dyskusji nad nurtującymi słuchaczy problemami związanymi z przygotowaniem rozprawy doktorskiej, ale też ukazywały złożoność tekstu naukowego i jego interakcji z innymi gatunkami i dyskursami. Pozwoliły doktorantom na wytyczenie kierunku ich własnych dociekań naukowych wpisujących się w nurt badań slawistycznych. Interdyscyplinarne warsztaty wskazując kierunki badań w kontekście współczesnych trendów w nauce umożliwiły poszukiwanie odpowiedzi na szereg pytań związanych z funkcjonowaniem w świecie dziedzin, języków i metajęzyków nauki.

Dr Zofia Rudnik-Karwatowa, dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski, mgr Jakub Banasiak – Zespół Centrum Slawistycznej Informacji Naukowej

Zajęcia fakultatywne: *Narzędzia cyfrowe w warsztacie badawczym humanisty (slawisty)*

Zajęcia seminaryjne prowadzone przez zespół Centrum Slawistycznej Informacji Naukowej IS PAN i grupę roboczą Slawistyka Cyfrowa miały charakter otwarty: do współuczestnictwa w nich zaproszeni byli

pracownicy i doktoranci Instytutu Slawistyki PAN, pracownicy innych ośrodków akademickich oraz wszystkie osoby zainteresowane problematyką humanistyki cyfrowej.

Przedmiotem zajęć, które wprowadzały do problematyki humanistyki cyfrowej, było przedstawienie (krótkiej) historii nowego działu badań w przestrzeni cyfrowej; pokazanie miejsca humanistyki cyfrowej wśród nauk humanistycznych; zapoznanie z prawem Internetu i mediów (open source, open science, free software, creative commons); omówienie działań dotyczących obecności slawistyki w przestrzeni cyfrowej, wykorzystania narzędzi i metod opartych na technologiach informatycznych w badaniach naukowych i edukacji; zapoznanie z projektami cyfrowymi w Instytucie Slawistyki PAN; ukazanie nowych możliwości badawczych: od wykorzystywania cyfrowych technologii i narzędzi do badań językoznawczych, kulturoznawczych i in. do badań naukowych nad nowymi narzędziami i formami wypowiedzi w przestrzeni cyfrowej. Część zajęć miała charakter warsztatowy, np. tworzenie bibliografii.

Dr Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Konwersatorium: *Relacje między dyskursami grup dominujących i mniejszościowych w Europie Środkowo-Wschodniej po 1989 roku. Analiza krytyczna*

Zajęcia poświęcone były krytycznej analizie dyskursów prawomocnych ze szczególnym uwzględnieniem ich subwersywnego potencjału wobec dyskursów mniejszościowych. Podczas kursu rozważano, na ile tożsamości, narracje, problematyzacje i diagnozy mniejszościowe są kreowane autonomicznie, a na ile definiują je ramy narzucone przez dyskursy dominujące. Analizie poddane zostały sposoby pacyfikowania politycznego potencjału dyskursów mniejszościowych poprzez ich przechwytywanie, „wydrążanie” i zawłaszczanie w obręb kultury głównego nurtu. Zastanawiano się również nad granicami skuteczności ciągłej „ucieczki do przodu”, na którą skazane są zarówno myśl krytyczna wypracowywana w obrębie grup mniejszościowych, jak i ich aktywizm. Zajęcia dotyczyły między innymi specyfiki środkowo-europejskiej islamofobii, artystycznych prób dekonstrukcji porządku rasowego, zawłaszczania aktywizmu Pussy Riot przez dominujące dyskursy zachodnie, klasowej ambiwalencji ruchu kibicowskiego.

Mgr Karolina Ćwiek-Rogalska, mgr Aneta Daszuta, mgr Anna Kurowicka, mgr Ewa Serafin-Prusator, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Warsztat: *Pozyskiwanie funduszy na badania naukowe*

Celem warsztatów było zapoznanie doktorantów z możliwościami pozyskiwania funduszy na badania naukowe oraz pomoc w przygotowaniu własnego wniosku grantowego.

Przedstawione i wspólnie omówione zostały konkursy Narodowego Centrum Nauki (PRELUDIUM, ETIUDA, SONATA). W trakcie warsztatów uczestnicy zapoznawali się z językiem wniosków grantowych, kryteriami oceny projektów, a także poszczególnymi elementami wniosków (cel badawczy, koncepcja i plan badań, znaczenie i stan badań, metodyka, kosztorys itd.)

* * *

Projekty tematów prac doktorskich doktorantów IS PAN:

Mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda, *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Anna Zielińska, opiekun pomocniczy: dr Anna Żebrowska)

Mgr Bartosz Cemborowski, *Prestiż i funkcjonowanie gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej* (opiekun naukowy: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN)

Mgr Ida Ciesielska, *Bułgarskie antropologie mistyczne w XIX i XX wieku* (opiekun naukowy: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN)

Mgr Małgorzata Dębowczyk, *Utopia w myśli słowiańskiej XIX wieku (Przeptyw myśli, inspiracje, konsekwencje)* (opiekun naukowy dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Mgr Yuliya Domitrak, *Słowotwórstwo polszczyzny gwarowej na Braślawszczyźnie* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Janusz Rieger)

Mgr Agnieszka Gotówka, *Stereotyp rodziny w gwarach góralskich* (opiekun naukowy: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN; opiekun pomocniczy: dr Iwona Bielińska-Gardziel)

Mgr Tatsiana Kasataya, *Ewangeliczni Chryścijanie Baptyści a polityka religijna w Białoruskiej SRR (1944–1985)* (opiekun naukowy: dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN)

Mgr Tatsiana Kazak, *Muzea Białorusi Zachodniej/północno-wschodnich województw II Rzeczypospolitej w latach międzywojennych: pomiędzy polityką historyczną a regionalizmem kulturowym* (opiekun naukowy: dr hab. Aleksander Smalianczuk, prof. IS PAN, opiekun pomocniczy: dr Anna Zawadzka)

Mgr Lesia Korostatevych, *Neologizmy w przekładach literatury pięknej (na materiale współczesnej literatury polskiej i ukraińskiej)* (opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN)

Mgr Elżbieta Manuilo, *Stereotyp sąsiada na Bałkanach Zachodnich we współczesnym języku chorwackim* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Jerzy Duma)

Mgr Michał Maurycy Mazurkiewicz, *Nacjonalizm w muzyce rockowej* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Wojciech Burszta)

Mgr Daniil Myslentsev, *Фармаванне беларускай рэлігійнай лексікі* (opiekun naukowy: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN)

Mgr Aliaksandr Paharely, *Spoleczno-kulturowe aspekty kształtowania się wspólnoty politycznej w prasie Białoruskiej Chrześcijańskiej Demokracji w okresie międzywojennym* (opiekun naukowy: dr hab. Aliaksandr Smalianczuk, prof. IS PAN)

Mgr Franciszek Rapacki, *Zagadnienia tożsamościowe słowiańskich grup regionalnych na Preszowszczyźnie* (opiekun naukowy: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN)

Mgr Emilia Rydel, *Diaspora żydowska w Szanghaju w perspektywie postkolonialnej* (opiekun naukowy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Mgr Karina Stempel-Gancarczyk, *Zagubieni w języku. Studium socjolingwistyczno-leksykalne gwar polskich w izolowanych ośrodkach polonijnych na Bukowinie rumuńskiej* (opiekun naukowy: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN; opiekun pomocniczy: dr hab. Joanna Satoła-Staśkowiak)

Mgr Joanna Świątek, *Artyści bałkańskiego kręgu kulturowego na światowym rynku sztuki w XXI wieku* (opiekun naukowy: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Mgr Iurii Tkachuk, *Tożsamość etniczno-kulturowa grup społecznych w regionach industrialnych: Jasło i Borysław w połowie XIX — na początku XX wieku (na materiałach źródeł publicystycznych, memuarystyki oraz innych dokumentów)* (opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN)

Mgr Katarzyna Włodarska, *Wpływ akwizycji języka ojczystego na przyswajanie języka obcego. Analiza na podstawie mowy dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym* (opiekun naukowy: dr hab. Józef Porayski-Pomsta, prof. UW)

Mgr Wojciech Włoskowicz, *Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska)

Mgr Robert Zawisza, *Cmentarz jako mapa pamięci w społeczności wielokulturowej. Studium antropologiczne na przykładzie Łatgalii* (opiekun naukowy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Mgr Miłosz J. Zieliński, *Między filozofem a starostą. Dylematy tożsamości regionalnej obwodu kaliningradzkiego i jego mieszkańców po 1991 roku* (opiekun naukowy: prof. dr hab. Wojciech Burszta, opiekun pomocniczy: dr Mirosław Jankowiak)

* * *

UDZIAŁ DOKTORANTÓW W KONFERENCJACH NAUKOWYCH W ROKU 2016

Łącznie doktoranci wygłosili 30 referatów na konferencjach naukowych (w tym 6 zagranicznych)

Wygłoszone referaty:

GABRIELA AUGUSTYNIAK-ŻMUDA

- *Biografie językowe przesiedleńców z południowo-wschodnich województw II Rzeczypospolitej, zamieszkałych w regionie lubuskim*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

BARTOSZ CEMBOROWSKI

- *Zjawisko dyglosji wśród użytkowników gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej (na przykładzie sieci internetowej)*, Młodzi o Języku Pokoleń, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 8-10.04.2016 r.
- *Wielkopolska twórczość i przekłady w sieci internetowej. Forma rozrywki czy próba podniesienia prestiżu gwary?*, Medium w mediach. Tekst literacki w przekazach pośrednich przełomu XX i XXI wieku, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski, 6-8.11.2016 r.
- *Świadomość językowa i zjawisko dyglosji wśród młodego pokolenia Wielkopolan. Przegląd wybranych prób podnoszenia prestiżu gwar*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

IDA CIESIELSKA

- *„Seksuologia” i Miłość/Eros w ujęciu Najdena Szejtanowa*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

MAŁGORZATA DĘBOWCZYK

- *Kwestia sąsiedztwa ujęta w badaniach nad ustawodawstwem słowiańskim według koncepcji Wacława A. Maciejowskiego*, Polska i Sąsiedzi na przestrzeni wieków (Spotkanie II), Akademia Pomorska w Słupsku, Słupsk, 24.09.2016 r.
- *Polonocentryzm a słowiańskość w piśmiennictwie polskim XIX w. Mity a realia*, Mit narodowy w literaturze i kulturze polskiej oraz krajów ościennych, Instytut Neofilologii i Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Siedlce, 02-03.06.2016r.

AGNIESZKA GOTÓWKA

- *Wartość RODZINA w gwarach góralskich*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

- *Językowy obraz rodziny w gwarach góralskich*, Język – region – kultura: Gwara i jej wartość komunikacyjna, kulturowa i społeczna, Katedra Dialektologii Polskiej i Logopedii Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 18-19.10.2016 r.

TATSIANA KASATAYA

- *Rejestracja wspólnot Ewangelicznych Chrześcijan Baptystów w BSRR: strategie władzy radzieckiej i taktyki wiernych*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.
- *Рэгістрацыя абшчын евангельскіх хрысціян-бантыстаў у БССР: стратэгіі савецкай улады і тактыкі вернікаў*, The International Congress of Belarusian Studies, Institute of Political Studies "Political Sphere", Kowno, Litwa, 07-09.10.2016r.

MICHAŁ MAZURKIEWICZ

- *Problematyka obcego w utworach polskich zespołów rockowych*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

ALIAKSANDR PAHARELY

- *Ужыванне і злоўжыванне крызісам. Крызісны дыягназ у друку міжваеннай БХД-БНА і яго актуальнасць / Use and abuse of crisis. Crisis diagnosis in the press of interwar BCHD-BNA and its relevance today*, 5th International Scientific Conference of the Institute Political Sphere “Nation during crisis”, Instytut Polski w Mińsku, Instytut badań politycznych 'Palitycznaja sfera' (Political sphere), Mińsk-Wilno, Uniwersytet Witolda Wielkiego (Kowno, Litwa) i in., Mińsk, Białoruś, 13.05.2016 r.
- *Элементы еўгенічнага дыскурса ў друку БХД-БНА міжваеннага перыяду / The Elements of Eugenic Discourse in the Press of the Interwar Belarusian Christian Democracy*, 6th International Congress of Belarusian Studies, Instytut Badań Politycznych 'Palitycznaja sfera' (Political sphere), Mińsk-Wilno, Uniwersytet Witolda Wielkiego (Kowno, Litwa) i in., Kowno, Litwa, 09.10.2016 r.

FRANCISZEK RAPACKI

- *Panteon bohaterów narodowych w wypowiedziach uczestników kijowskiej rewolucji godności*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

EMILIA RYDEL

- *Kulisi - podwójnie wykluczeni? Reprezentacja Inności na przykładzie getta w Szanghaju*, Ogólnopolska Interdyscyplinarna Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa "Identyfikacje Zagłady", Koło Naukowe Tekstów Kultury UJ, Ośrodek Badań nad Kulturami Pamięci Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 1-2.12.2016 r.

KARINA STEMPEL-GANCARCZYK

- *Bukowina w XX wieku we wspomnieniach Polaków w Rumunii (na podstawie wywiadów i opracowań dotyczących Bulaju i Rudy) – czy na pewno pejzaż arkadyjski?*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.
- *Nazwy miejscowości zamieszkałych przez Polaków na Bukowinie rumuńskiej. Ujęcie socjolingwistyczne*, Polska i Rumunia w Europie Środkowej w XX i XXI wieku, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego, Kraków, 2-3.06.2016 r.
- *Pamięć Bukowiny – Arkadia w cieniu historii (na podstawie wywiadów i opracowań dotyczących miejscowości Bulai i Vicșani)*, Historia i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich, Związek Polaków w Rumunii, Suceava, 8-10.09.2016 r.
- *Catolicismul polonez în Bucovina românească – tradiție și eclectism (Modelul Bulaiului)*, Bucovina și bucovinenii în secolul al XX-lea. Istorie, politica și destin, Academia Româna, Institutul „Bucovina” Rădăuți, Rădăuți, 10-11.11.2016 r.

JOANNA ŚWIĄTEK

- *Etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego w świetle działań organizacji pożytku publicznego*, Prawne i etyczne problemy współczesnej filozofii społecznej, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, 16.04.2016
- *Funkcja Internetu w promocji i dystrybucji dzieł sztuki na przykładzie net.art i wybranych twórców z krajów byłej Jugosławii*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.
- *Stereotyp "balkańskości" w Balkan Erotic Epic Mariny Abramović*, Kultura Elit. Kultura Ludowa, Instytut Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego JP II i Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, Lublin, 1-2.09.2016 r.

WOJCIECH WŁOSKOWICZ

- *Toponimia Huculszczyzny na austriackich i polskich mapach topograficznych*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.
- *Kryteria endonimiczności. Aspekty teoretyczne a definicja egzonimu*, XX Międzynarodowa i Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, 21-23.09.2016 r.
- *Communicative community as the core criterion for the endonymic status of toponyms. An addendum to P. Jordan's definition of endonym*, The 33rd International Geographical Congress, International Geographical Union; Geographical Society of China; Institute of Geographic Sciences and Natural Resources Research (Chinese Academy of Sciences), Pekin, 21-25.08.2016 r.

MIŁOSZ J. ZIELIŃSKI

- *Bastion faszyzmu, liberalny Königsberg. Obraz stolicy Prus Wschodnich w wojennej i powojennej propagandzie sowieckiej*, IV Krakowska Konferencja Studentów Historyków Wojskowości, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 11-12.03.2016
- *Terra semicognita. Co powinniśmy wiedzieć, by skutecznie budować pozytywny wizerunek Polski wśród mieszkańców obwodu kaliningradzkiego?*, Uniwersyteckie Dni Dyplomacji, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 16-17.03.2016
- *Narracje o Prusach Wschodnich we współczesnym dyskursie tożsamościowym w obwodzie kaliningradzkim*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

JULIA ZIMMERMANN

- *Poszukiwanie trickstera w mitologii słowiańskiej*, XIII Sesja Doktorancka, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 19.04.2016 r.

PUBLIKACJE DOKTORANTÓW W 2016 ROKU

Łącznie publikacji: 19

GABRIELA AUGUSTYNIAK-ŻMUDA

- *Badania terenowe w regionie lubuskim. Mowa przesiedleńców z dawnych wschodnich województw II Rzeczypospolitej*, „STUDIA WSCHODNIOŚLAWIAŃSKIE” 2015, nr 15, s. 169-186.

BARTOSZ CEMBOROWSKI

- *Mem, fanpage, elektroniczne hasło – formy, które służą promowaniu dialektu wielkopolskiego w Internecie*, „Dziedzictwo kulturowe regionu pogranicza” 2016, nr VI, s. 22-34.
- *„My tu nie mówimy, ino godumy i jezdyśmy z tego dumni, tej!” O tym, dlaczego gwary wielkopolskie przetrwały (na przykładzie języka mieszkańców powiatu międzychodzkiego)*, „Adeptus” 2016, nr 1, s. 50-61.

IDA CIESIELSKA

- *Kwestia narodu bułgarskiego i „bułgarskiej duszy” w świetle „nauki” Petyra Dynowa o ewolucji, rasie i ludzkim postępie*, „Adeptus” 2016, nr 7, s. 1-20.
- *Kompleks Wanga w Rupite jako sanktuarium religijne*, „Slavia Meridionalis” 2016, nr 16, s. 592-614.

TATSIANA KASATAYA

- *Праблемы гістарыяграфіі Евангельскіх хрысціян-баптыстаў: традыцыі перыяду БССР*, „Палітычная сфера. Гісторыя і нацыя” 2016, nr 24 (1), s. 139-151.
- *„Суд над баптыстамі”: савецкія кінастужкі як метад барацьбы супраць евангельскіх хрысціян-баптыстаў*, „Евангельская Царква Беларусі: гісторыя і сучаснасць” 2016, nr 2, s. 240-251.

ALIAKSANDR PAHARELY

- *A Long-Expected and Timely Book*, „Belarusian Political Science Review” 2016, nr 3, s. 122-128.
- *A Perpetual Borderland*, „Belarusian Political Science Review” 2016, nr 3, s. 129-136.
- *Вобраз горада ў дыскурсе беларускага хрысціянска-дэмакратычнага перыядычнага друку ў міжваенны час*, „Homo Historicus” 2016, nr 4, s. 111-138.

KARINA STEMPEL-GANCARCZYK

- *Noica patrzy na poetę, czyli tam, gdzie kończy się teoria literatury*, „Fraza. Poezja - proza – esej” 2016, nr 1-2, s. 162-166.

- *(A) nasze dusze smutne mają pyski. leżą na dywanie. wyją. nie dają żyć* (J. Mansztajn, *O duszy*) – *leksem dusza w najnowszej poezji polskiej*, „Adeptus” 2016, nr 7, s. 67-83.
- *Społeczności polskie w Bulaju i Rudzie – mowa pogranicza*, w: *Historyczne i kulturowe aspekty relacji polsko-rumuńskich / Aspectele istorice și culturale ale relațiilor polono-române*, red. K. Stempel-Gancarczyk, E. Wieruszewska-Calistru, Suceava 2016, s. 299-306.

JOANNA ŚWIĄTEK

- *Rola tekstów kultury w kształceniu humanistycznym*, „Ogrody Nauk i Sztuk” 2016, nr 6, s. 407-414.
- *Potencjał i ograniczenia statystycznego tłumaczenia maszynowego*, „Społeczeństwo. Edukacja. Język” 2016, nr 3, s. 187-195.
- *Społeczna odpowiedzialność biznesu a etyka opiekuna spolegliwego Tadeusza Kotarbińskiego*, w: *Etyka o współczesności. Współczesność w etyce*, red. Dorota Sepczyńska, Marek Jawor, Andrzej Stoiński, Olsztyn 2016, s. 207-214.

IURII TKACHUK

- *Польша - нарис історії (Polska - zarys dziejów)*, “Obóz” (“Inni na peryferiach”) 2016, nr 55, s. 89-92.

WOJCIECH WŁOSKOWICZ

- *Słowa na niewysokiej poloninie*, „Academia. Magazyn Polskiej Akademii Nauk”, 2016, nr 1 (45), s. 49-51.
- *Przekład choronimów „roszczeniowych”. Między teorią tłumaczenia a onomastyką kulturową*, „Między Oryginałem a Przekładem”, 2016, s. 32, 25-40.

ROBERT ZAWISZA

- *Gay over. Uwagi o pochówkach osób nieheteronormatywnych*, w: *Polska transformacja seksualna*, red. Jawor Anna, Kurowicka Anna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2016, 978-83-7383-841-3, s. 153-169.

MIŁOSZ J. ZIELIŃSKI

- *National and Regional Identity in Kaliningrad Oblast from the Cross-border Perspective*, “Lithuanian Foreign Policy Review” 2015, nr 34, s. 109-134.

Aktywność popularyzatorska

Na uwagę zasługują publikacje popularnonaukowe, udział w audycjach radiowych i programach telewizyjnych oraz referaty i wystąpienia popularyzujące naukę wygłoszone w jednostkach o charakterze innym niż naukowy.

ELŻBIETA MANUIŁO

- *Kto to jest ciapaty? Imigranci na językach* – prelekcja podczas akademickiego spotkania popularnonaukowego z cyklu "PANel Wiedzy" (organizowanego m.in. przez Samorząd Doktorantów PAN) – 23.05.2016 r.
- funkcja Pełnomocnika ds. Promocji Multimedialnej Rady Samorządu Doktorantów PAN. Zrealizowane zadania: opracowanie propozycji finalnej wersji filmu promującego studia doktoranckie prowadzone w Instytutach Polskiej Akademii Nauk, przygotowywanie oprawy graficznej materiałów promocyjnych związanych z PANelem Wiedzy – plakaty Warszawa, Kraków, Sopot.
- pokaz multimedialny materiałów wizualnych o tematyce Bałkańskiej podczas obchodów Bałkańskiego Sylwestra Prawosławnego – 9.01.2016 r.
- prowadzenie strony "Język chorwacki dla każdego", popularyzującej naukę języka chorwackiego oraz kulturę chorwacką, a także redakcja strony „Bałkanistyka” (w serwisie Facebook)

MICHAŁ MAZURKIEWICZ

- *Nacjonalizm w muzyce rockowej* – prelekcja podczas akademickiego spotkania popularnonaukowego z cyklu "PANel Wiedzy" (organizowanego przez Samorząd Doktorantów PAN) – 24.02.2016 r.
- udział w audycji radiowej TOK FM – „Off Czarek” – 19.02.2016 r. (rozmowa na temat nacjonalizmu w muzyce rockowej)
- udział w audycji radiowej stacji AntyRadio: „AntyWywiad” – Nacjonalizm i patriotyzm w rocku – 22.03.2016 r.

FRANCISZEK RAPACKI

- publikacja: *Między Starokonstantynowem a Wołyniem*, „Kurier Galicyjski” 2016, nr 249, s. 11

- audycja radiowa dla stacji radio praga pl.: "Warszawa Wschodnia" (cykliczna audycja poświęcona sprawom wschodnim w lokalnej rozgłośni) – I-IV 2016 r.
- prowadzenie warsztatów dla młodzieży w ramach konsorcjum Zona Muranów (projekt z funduszy Biura Pomocy i Projektów Społecznych m. st. Warszawa) – m.in. zajęcia poświęcone Słowiańszczyźnie i krajom sąsiedzkim – I-VI 2016 r.

KARINA STEMPEL-GARNCARCZYK

- publikacja: *Miedza, granica poznania – Andrzej Muszyński, Miedza, „Arterie”* 2016, nr 1(23), s. 248-252.
- wystąpienie w programie telewizyjnym telewizji rumuńskiej CromTel pt. *Conexiuni Culturale Bucovina și bucovinonii in secolul al XX-lea* (rozmowa dotyczyła m.in. prac badawczych Instytutu Sławistyki PAN ze szczególnym uwzględnieniem projektów badawczych i grantowych realizowanych na Bukowinie) – 10.11.2016 r.

JOANNA ŚWIĄTEK

- *Street art jako artefakt* – prelekcja podczas akademickiego spotkania popularnonaukowego z cyklu "PANel Wiedzy" (organizowanego przez Samorząd Doktorantów PAN) – 18.11.2016 r.

WOJCIECH WŁOSKOWICZ

- audycja radiowa w Radio TOK FM, audycja OFF Czarek; rozmowa o Huculszczyźnie, prowadzonych badaniach toponomastycznych, przygotowywanej rozprawie doktorskiej i o roli humanistyki (2.06.2016)
- audycja radiowa dla Radia Koszalin; rozmowa na temat projektu NPRH 1bH 15 0354 83 "Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego" oraz charakteru badań terenowych (30.09.2016)

ROBERT ZAWISZA

- publikacja *Życie bez rąk, czyli przypadki Ireneusza Plater-Zyberka*, „Dekoriant”, nr 3, 2016, s. 88-90
- publikacja *Kobiety. Instrukcja obsługi według Franciszka Starowieyskiego*, „Dekoriant”, nr 4, 2016, s. 96-99

Aktywność Samorządu Doktorantów IS PAN

W roku 2016 organy Samorządu Doktorantów IS PAN kontynuowały swoją działalność. Wraz z rozpoczęciem roku akademickiego 2016/17 doktoranci Instytutu wybrali nowy skład Rady Samorządu Doktorantów IS PAN, do której weszli: mgr Małgorzata Dębowczyk jako przewodnicząca, mgr Michał Maurycy Mazurkiewicz jako zastępca przewodniczącego, mgr Ida Ciesielska jako sekretarz oraz mgr Lesia Korostatevych jako skarbnik. Przedstawicielem doktorantów w Radzie Naukowej IS PAN pozostał mgr Wojciech Włoskowicz. Na początku roku akademickiego 2016/17 doktoranci IS PAN wybrali również swoich przedstawicieli do Komisji ds. Pomocy Materialnej dla Doktorantów (mgr Ida Ciesielska, mgr Małgorzata Dębowczyk mgr Michał Maurycy Mazurkiewicz, mgr Joanna Świątek) oraz w Komisji Dyscyplinarnej ds. Doktorantów (mgr Ida Ciesielska, mgr Agnieszka Gotówka, mgr Aliaksandr Paharely).

W roku akademickim 2015/2016 mgr Wojciech Włoskowicz pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Samorządu Doktorantów PAN. Ponadto w roku 2016 doktoranci IS PAN brali udział w Kapitulie Doktoranckiej konkursu PROPAN 2016 (mgr Małgorzata Dębowczyk – 3.11.2016 r.), w Zebraniu Zwyczajnym Samorządu Doktorantów PAN w charakterze obserwatorów (mgr Małgorzata Dębowczyk, mgr Lesia Korostatevych – 25.11.2016 r.) oraz w posiedzeniach Warszawskiego Porozumienia Doktorantów (mgr Julia Zimmermann).

Wsparcie finansowe doktorantów

W 2016 roku doktoranci IS PAN mieli możliwość aplikowania do konkursu wewnętrznego o wspomaganie finansowe badań naukowych służących rozwojowi młodych naukowców oraz doktorantów. Wielu z nich wykorzystało tę szansę, zdobywając środki na prowadzenie swych badań, udział w konferencjach oraz pokrycie kosztów wyjazdów na kwerendy krajowe i zagraniczne.

Doktoranci IS PAN korzystali także z pomocy materialnej w postaci stypendiów socjalnych, stypendiów dla najlepszych doktorantów oraz zapomóg jednorazowych, które przyznaje specjalnie powołana do tego celu komisja.

Granty i stypendia

IDA CIESIELSKA (wykonawca)

- *Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XX w.)*, NCN, OPUS, 2014/13/B/HS2/01057, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN, afiliacja: Instytut Sławistyki PAN

KARINA STEMPEL-GANCARCZYK (wykonawca)

- *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego – 2015-2018*, NPRH, nr projektu 1bH 15 0354 83, kierownik: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN; afiliacja: Instytut Sławistyki PAN

WOJCIECH WŁOSKOWICZ (wykonawca)

- *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego – 2015-2018*, NPRH, nr projektu 1bH 15 0354 83, kierownik: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, afiliacja: Instytut Sławistyki PAN (wykonawca)
- Stypendium naukowe – Etiuda 4, NCN

MIŁOSZ J. ZIELIŃSKI (kierownik)

- *Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian*, Narodowe Centrum Nauki, program Preludium, nr grantu: UMO-2014/13/N/HS6/04214, kierownik: Miłosz J. Zieliński, afiliacja: Instytut Sławistyki PAN

Inne osiągnięcia

KARINA STEMPEL-GANCARCZYK

- Redakcja tomu pokonferencyjnego: *Historyczne i kulturowe aspekty relacji polsko-rumuńskich / Aspectele istorice și culturale ale relațiilor polono-române* (red. K. Stempel-Gancarczyk, E. Wieruszewska-Calistru), Suceava 2016, ss. 433 (tom recenzowany).
- Nagroda główna w 4. „Ogólnopolskim Konkursie Fundacji *Duży Format* na tom wierszy”

JULIA ZIMMERMANN

- Współredakcja numeru 5 interdyscyplinarnego czasopisma naukowego „*Studia Litteraria et Historica*”

WOJCIECH WŁOSKOWICZ

- Przekład z j. niemieckiego pracy naukowej. Wydanie polskie: Malte Rolf, *Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim. Królestwo Polskie i cesarstwo rosyjskie 1864–1915*. Warszawa: WUW, ss. 506.

- Współredkacja wieloautorskiej monografii *Slavica. Onomastica. Regionalia. Prace dedykowane Panu Profesorowi Jerzemu Dumie*, (wspólnie z M. Biolik, W. Szulowską, E. Wolnicz-Pawłowską, A. Naruszewicz-Duchlińską), Olsztyn 2016.

MIŁOSZ J. ZIELIŃSKI

- Opiekun specjalizacji "Polska Służba Zagraniczna" podczas 12. edycji Akademii Młodych Dyplomatów oraz prowadzenie zajęć poświęconych polskiej polityce zagranicznej oraz specyfice pracy w służbie zagranicznej RP w ramach działalności Fundacji im. Kazimierza Pułaskiego.

XV. BIBLIOTEKA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA

Skatalogowano w systemie HORIZON (stan z dn. 31.12.2016):

W 2016 roku księgozbiór Biblioteki IS PAN powiększył się o:

- 201 wol. książek
- 2 wol. broszur
- 346 wol. czasopism.

W tym samym czasie frekwencja czytelnicza wyniosła:

- 517 zarejestrowane osoby (w tym 208 pracowników naukowych).

Ogółem księgozbiór BIS PAN liczy na dzień 22 grudnia 2016 r.:

- 94 007 wol. druków zwartych
- 32 266 wol. czasopism
- 875 jednostek zbiorów specjalnych.

Skatalogowano w systemie HORIZON (stan z dn. 21.12.2016):

- 20 773 wol. książek i broszur (+ 13 CD) (17 667 opisów)
- 39 283 zeszyty czasopism (1029 opisów).

W 2016 r. pracownicy IS PAN mieli dostęp do następujących baz: Elsevier, Springer, Web of Science i Cambridge University Press (CUP).

1. PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

Czasopisma – wszystkie wyłącznie w wersji elektronicznej, zamieszczone w wolnym dostępie na platformie ISS PAS Journals: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php>

- „Acta Baltico Slavica”, **redaktor naczelna Anna Zielińska**, t. 40 za 2016 rok
- „Slavia Meridionalis”, **redaktor naczelna Grażyna Szwat-Gylybowa**, t. 16 za 2016 rok
- „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, **redaktor naczelny Wojciech Józef Burszta**, nr 48 za 2016 rok
- „Studia Litteraria et Historica” (wersja polska i angielska), **redaktor naczelna Joanna Tokarska-Bakir**, nr 5 za 2016 rok
- „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, **redaktor naczelna Małgorzata Korytkowska**, t. 51 za 2016 rok

Monografie

1. Elżbieta Smułkowa, *Moje pogranicza w historii, języku i wspomnieniach*, Warszawa 2016 [Język na pograniczach nr 42] – wersja drukowana.
2. Wojciech Sosnowski, Violetta Koseska-Toszewa, Anna Kisiel, *Leksykon odpowiedniości semantycznych w języku polskim, bułgarskim i rosyjskim*, Warszawa 2016 – wersja drukowana i elektroniczna.
3. Grzesik Ryszard, Kotłowska Anna (przekład i opracowanie), przy współudziale Barbary Grunwald-Hajdasz, *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom 1: Starożytność. Pisarze najdawniejsi*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ss. 426.

Czasopisma – wszystkie wyłącznie w wersji elektronicznej, zamieszczone w wolnym dostępie na platformie ISS PAS Journals: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php>

We współpracy z Fundacją Sławistyczna:

- „Adeptus” (wersja polska i angielska), redaktor naczelna Nicole Dołowy-Rybińska, nr 7 i nr 8 za 2016 rok.
- „Colloquia Humanistica”, redaktor naczelna Jolanta Sujecka, t. 5 za 2016 rok.

We współpracy z Uniwersytetem Śląskim i Fundacją Sławistyczna:

- „Cognitive Studies | Études cognitives”, redaktor naczelny Roman Roszko, nr 16 za 2016 rok.

Monografie

We współpracy z Fundacją Sławistyczna:

- *Niematerialne i materialne dziedzictwo Lubelszczyzny jako podstawa rozwoju turystyki kulturowej*, red. Grzegorz Godlewski, Joanna Roszak, Warszawa 2016 – wersja drukowana i elektroniczna.

We współpracy z Komisją Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów:

- *Sandhi w językach słowiańskich*, red. Anna Cychnerska, Irena Sawicka, Warszawa 2016 – wersja drukowana.

We współpracy z Łomżyńskim Towarzystwem Naukowym im. Wagów:

- *Słowiańskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo*, red. Dorota K. Rembiszewska, Warszawa–Łomża 2016 – wersja drukowana i elektroniczna.

We współpracy z Wydziałem Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego:

- *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej: t. 1: Dusza w oczach świata*, red. Ewa Masłowska, Dorota Pazio-Wlazłowska, Warszawa 2016 – wersja drukowana i elektroniczna
- *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej: t. 2: Świat oczyma duszy*, red. Magdalena Kapełuś, Ewa Masłowska, Dorota Pazio-Wlazłowska, Warszawa 2016 – wersja drukowana i elektroniczna.

XVII. ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W roku 2016 prace na rzecz Archiwum Naukowego Instytutu Sławistyki PAN wykonywały: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN, mgr Elżbieta Aftowicz, od 1 września 2016 r. dr Joanna Panasiuk.

W 2016 r. zespół pracujący w Archiwum Naukowym kontynuował temat statutowy Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Sławistyki PAN w spuściznach archiwalnych – został zweryfikowany wcześniej opracowany zespół III-1 Ewa Rzetelska-Feleszko. Uzupełniono go o 30 kolejnych jednostek aktowych. Ukończono opracowanie spuścizny prof. Teresy Dąbek-Wirgowej. Wstępnie opracowano zespoły: Pracownia Języków Południowosłowiańskich Instytutu Słowianoznawstwa oraz Pracownia Współczesnych Literatur Słowiańskich. W sumie opracowano 90 jednostek aktowych.

Na podstawie materiałów archiwalnych Dorota K. Rembiszewska napisała dwa teksty: *Zdzisław Stieber i warszawska szkoła sławistyczna* (wygłoszony podczas konferencji w Warszawie 4.11.2016 r., Gwiazdy i outsiderzy nauki – wiek XIX i XX), *Zdzisław Stieber – od chemika do sławisty* (wygłoszony na VIII spotkaniu z cyklu „My z Nich”, na zaproszenie Pracowni Pragmatyki i Semantyki Lingwistycznej Instytutu Polonistyki Stosowanej, Wydział Polonistyki UW, 25.11.2016 r.).

Pracownice Archiwum Naukowego uczestniczyły w konferencji 27.20.2016 r. *Obraz i dźwięk. Oferta współczesnego archiwum zorganizowanej przez Archiwum IPN, Warszawa*. Archiwum Naukowe IS PAN było współorganizatorem (wraz z Łomżyńskim Towarzystwem Naukowym im. Wagów, Archiwum Państwowe w Białymstoku, Wyższą Szkołą Agrobiznesu w Łomży) sesji naukowo-wspomnieniowej *Znaki pamięci i niepamięci – w 40. rocznicę śmierci Piotra Bańkowskiego w Łomży*, 3.12.2016 r.

W 2016 r. zasoby Archiwum Naukowego wzbogaciły się o materiały Archiwum Prokuratury m. Archangielska – zbiór 738 biogramów Polaków lub obywateli polskich, którzy w latach 1920–1956

przebywali w więzieniach i obozach na północy Związku Radzieckiego. Przekazała je prof. Irena Maryniakowa.

Przewodniczący Rady Naukowej
Instytutu Sławistyki PAN

Z-ca Dyrektora Instytutu Sławistyki PAN
ds. Naukowych

Prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Spis treści

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE.....	2
1. MIEJSCE W RANKINGU	2
2. ZATRUDNIENIE	2
3. PION NAUKOWY INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN	3
4. KIERUNKI BADAWCZE W INSTYTUCIE SLAWISTYKI PAN	3
5. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH	4
6. DANE LICZBOWE.....	5
II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN.....	6
1. DOKTORATY HONORIS CAUSA.....	6
2. WYRÓŻNIENIE DLA STUDIÓW DOKTORANCKICH.....	7
3. INSTYTUT SLAWISTYKI PAN LIDEREM GRUPY ROBOCZEJ „CYFROWA SLAWISTYKA” W RAMACH KONSORCJUM DARIAH-PL	7
2. WZROST ZNACZENIA CZASOPISM WYDAWANYCH PRZEZ INSTYTUT SLAWISTYKI PAN	10
3. MONOGRAFIE AUTORSKIE I REDAKCJA PUBLIKACJI WIELOAUTORSKICH	11
4. ZAKOŃCZENIE REALIZACJI PROJEKTU BADAWCZEGO „TESTIMONIA NAJDAWNIEJSZYCH DZIEJÓW SŁOWIAN. SERIA ŁACIŃSKA. TOM I: STAROŻYTNOŚĆ	14
5. REALIZACJA PROJEKTU CLARIN-PL.....	15
6. KONFERENCJE WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SLAWISTYKI PAN.....	16
7. SUKCESY MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI.....	19
8. WKŁAD PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW W NAUKĘ ŚWIATOWĄ.....	23
III. ZADANIA BADAWCZE	24
1.1. PROJEKTY Z ZAKRESU LEKSYKOLOGRAFII SŁOWIAŃSKIEJ.....	24
1.2. EDYCJE TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH Z ZAKRESU HISTORII I LITERATUR SŁOWIAŃSKICH.....	26
1.3. INTERDYSCYPLINARNE SLAWISTYCZNE BADANIA DIACHRONICZNE.....	27
1.4. RUSYCYSTYCZNE I UKRAINISTYCZNE BADANIA LITERATUROZNAWCZE.....	29
2.1. BADANIA NARODOWOŚCIOWE I REGIONALNE – MITY, IDEE.....	33
2.2. BADANIA NAD PAMIĘCIĄ (MEMORY STUDIES).....	37
2.3. JĘZYKOZNAWCZE I KULTUROZNAWCZE ANALIZY WSPÓŁCZESNYCH DYSKURSÓW	41
IV. GRANTY	56
1. GRANTY NARODOWEGO CENTRUM NAUKI AFILIOWANE W IS PAN	56
2. GRANTY W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MNISW AFILIOWANE PRZY IS PAN 60	56
3. GRANTY W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW AFILIOWANE PRZY IS PAN.....	62
4. KONTRAKTY W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO UE	63
5. WNIOSKI O FINANSOWANIE PROJEKTÓW BADAWCZYCH ZŁOŻONE DO RÓŻNYCH PODMIOTÓW.....	64
6. UCZESTNICTWO W GRANTACH AFILIOWANYCH POZA INSTYTUTEM SLAWISTYKI PAN	69
V. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE PRACOWNIKÓW IS PAN.....	75
1. MONOGRAFIE AUTORSKIE.....	75
2. TOMY POD REDAKCJĄ I WSPÓLREDAKCJĄ NAUKOWĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN.....	75
4. CZASOPISMA NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SLAWISTYKI PAN I ZAMIESZCZONE NA PLATFORMIE INTERNETOWEJ: HTTPS://ISPAN.WAW.PL/JOURNALS/INDEX.PHP	77
5. CZASOPISMA NAUKOWE POD REDAKCJĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN WYDANE PRZEZ INNE PODMIOTY.....	77
VI. NAGRODY PRYZNANE PRACOWNIKOM IS PAN	78
1. NAGRODY KRAJOWE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ	78
2. NAGRODY ZAGRANICZNE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ.....	78
VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE	79
1. TYTUŁY NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN.....	79
2. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN, NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ IS PAN	80

3.	STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN, NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU.....	81
VIII.	OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE	81
1.	PRZEWODY DOKTORSKIE OTWARTE PRZEZ RADĘ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	81
2.	PRZEWODY DOKTORSKIE PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN OTWARTE W PLACÓWKACH ZEWNĘTRZNYCH.....	83
XI.	WSPÓLPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM	84
1.	WYKAZ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH W RAMACH PROTOKOŁÓW O WSPÓLPRACY MIĘDZY PAN I ZAGRANICZNYMI AKADEMIAМИ ORAZ INNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI W 2016 ROKU.....	84
2.	NOWE TEMATY WSPÓLPRACY Z ZAGRANICĄ NA LATA 2017-2019 ZŁOŻONE W BIURZE WSPÓLPRACY Z ZAGRANICĄ PAN W 2016 ROKU.....	89
3.	WSPÓLPRACA MIĘDZY INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN I ZAGRANICZNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI NA PODSTAWIE UMÓW MIĘDZY INSTYTUTAMI	90
4.	WSPÓLPRACA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI NAUKOWYMI BEZ ZAWARTEGO FORMALNEGO POROZUMIENIA	91
5.	UDZIAŁ W GREMIACH NAUKOWYCH.....	92
X.	REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW IS PAN NA KONFERENCJACH ZA GRANICĄ.....	96
1.	REFERATY WYGŁOSZONE ZA GRANICĄ.....	96
2.	WYKŁADY I REFERATY WYGŁOSZONE NA ZAPROSZENIE ZAGRANICZNYCH INSTYTUCJI.....	103
XI.	KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE ORGANIZOWANE/WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN.	105
1.	KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE	105
2.	KONFERENCJE I SEMINARIA KRAJOWE.....	107
XII.	STYPENDIA NAUKOWE.....	108
1.	ZAGRANICZNE.....	108
2.	KRAJOWE.....	109
XIII.	UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI.....	110
1.	UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI W WARSZAWIE.....	110
2.	UDZIAŁ W BUKOWIŃSKIM FESTIWALU NAUKI.....	111
3.	OTWARTE SEMINARIUM NAUKOWE I ZEBRANIA NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	111
4.	WYKŁADY, WARSZTATY, PROMOCJE KSIĄŻEK, WYSTAWY I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA POPULARNONAUKOWE.....	114
5.	POPULARYZACJA NAUKI W MEDIACH	120
6.	PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE.....	122
7.	INNE FORMY UPOWSZECHNIANIA NAUKI	123
XIV.	STUDIA DOKTORANCKIE	124
XV.	BIBLIOTEKA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA.....	144
XVI.	DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	145
1.	PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN.....	145
2.	PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE WE WSPÓLPRACY Z INNYMI PODMIOTAMI.....	146
XVII.	ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	147